



07/02/2017

RAP/RCha/AZE/10(2017)

EUROPEAN SOCIAL CHARTER

10th National Report on the implementation of the
European Social Charter

submitted by

THE GOVERNMENT OF AZERBAIJAN

- Articles 11 and 14 for the period 01/01/2012 - 31/12/2015
- Complementary information on Articles 7§3, 7§10, 8§5, 27§1 and 27§2 (Conclusions 2015)

Report registered by the Secretariat on
7 February 2017

CYCLE 2017

THE TENTH REPORT

OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN ON THE IMPLEMENTATION OF THE
ARTICLES 7, 8, 11, 14, 16 AND 27

OF THE EUROPEAN SOCIAL CHARTER REVISED

For the period **01.01.2009 – 31.12.2012** made by the Government of the Republic of Azerbaijan in accordance with Article C of the Revised European Social Charter and Article 21 of the European Social Charter, on the measures taken to give effect to the accepted provisions of the Revised European Social Charter, the instrument of ratification or approval of which was deposited on **02 September 2004**

This report also covers the application of such provisions in the following non-metropolitan territories to which, in conformity with Article L, they have been declared applicable: **Republic of Azerbaijan**¹

In accordance with Article C of the Revised European Social Charter and Article 23 of the European Social Charter, copies of this report have been communicated to the

- Azerbaijan Trade Unions Confederation
- National Confederation of Entrepreneurs' (Employers') Organizations of the Republic of Azerbaijan

.

¹ The Republic of Azerbaijan declares that it will be unable to guarantee compliance with the provisions of the Charter in its territories occupied by the Republic of Armenia until these territories are liberated from that occupation (the schematic map of the occupied territories is attached)

Schematic map of the territories of the Republic of Azerbaijan occupied by the Republic of Armenia



- Labeled localities
- Capital
- State borders
- Territory of the Republic of Azerbaijan
- The Territories of the Republic of Azerbaijan occupied by the Republic of Armenia

Geography of Azerbaijan
Ministry of Education and Science
Baku, Azerbaijan

Contents

Article 7. The right of children and young persons to protection.....	6
Article 7§1- <i>Prohibition</i> of the exploitation of the <i>labour of young persons under the age of 15</i>	6
Article 7§2 – Prohibition of labour of individuals below the age 18 in hazardous work or work detrimental to health.....	7
Article 7§3 – Prohibition of involvement into labour of children in compulsory education.....	8
Article 7§4 – Work time for the individuals under the age of 18.....	9
Article 7§5 – A Fair payment.....	9
Article 7§6 – Inclusion of vocational training period into normal work time.....	10
Article 7§7 – Annual Paid Leave	10
Article 7§8 – Prohibition of night time work.....	11
Article 7§9 – Regular medical check-up.....	11
Article 7§10 –Special protection against physical and moral dangers.....	12
Article 8.The right of employed women to protection of maternity.....	17
Article 8§1 – Maternity leave.....	17
Article 8§2 – Unlawful dismissal.....	18
Article 8§3 – Interruptions due to breastfeeding.....	19
Article 8§4 – Regulations on night-time work	19
Article 8§5 – Prohibition of hazardous, harmful and arduous work.....	20
Article 11. Right to protection of health.....	20
Article 11§1- Elimination of causes of disease.....	21
Article 11§2- Counselling and educational institutions.....	22
Article 11§3- Prevention of diseases and injuries.....	26
Article 14. The right to benefit from social welfare services.....	33
Article 14§1- <i>Promotion and provision of social services</i>	33
Article 14§2-Public participation in the establishment and use of social services.....	36
Article 16. Right of the family to social, legal and economic protection.....	36
Article 27. Right to equal opportunities and equal treatment of workers with family responsibilities.....	49
Article 27§1 Participation in work life.....	50

Article 27§2 – Parental leave.....	52
Article 27§3 – The illegality of dismissal on the basis of family responsibilities.....	52
<i>Annex 1-</i> List of production areas with hard and harmful working conditions, occupations, as well as underground work where the labour of individuals under the age of 18 is prohibited	53
<i>Annex 2-</i> List of jobs, occupations (positions), including underground workplaces with harmful and arduous work conditions in which female labour is prohibited	127

Article 7 – The right of children and young persons to protection

With a view to ensuring the effective exercise of the right of children and young persons to protection, the Parties undertake:

1. to provide that the minimum age of admission to employment shall be 15 years, subject to exceptions for children employed in prescribed light work without harm to their health, morals or education;
2. to provide that the minimum age of admission to employment shall be 18 years with respect to prescribed occupations regarded as dangerous or unhealthy;
3. to provide that persons who are still subject to compulsory education shall not be employed in such work as would deprive them of the full benefit of their education;
4. to provide that the working hours of persons under 18 years of age shall be limited in accordance with the needs of their development, and particularly with their need for vocational training;
5. to recognise the right of young workers and apprentices to a fair wage or other appropriate allowances;
6. to provide that the time spent by young persons in vocational training during the normal working hours with the consent of the employer shall be treated as forming part of the working day;
7. to provide that employed persons of under 18 years of age shall be entitled to a minimum of four weeks' annual holiday with pay;
8. to provide that persons under 18 years of age shall not be employed in night work with the exception of certain occupations provided for by national laws or regulations;
9. to provide that persons under 18 years of age employed in occupations prescribed by national laws or regulations shall be subject to regular medical control;
10. to ensure special protection against physical and moral dangers to which children and young persons are exposed, and particularly against those resulting directly or indirectly from their work.

Paragraph 1 – Prohibition of the exploitation of the labour of young persons under the age of 15

According to Article 17.5 of the Constitution of the Republic of Azerbaijan young persons under the age of 15 shall not be admitted to employment. Part 4 of Article 46 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan maintains that labour contract can only be signed with individuals who reached the age of 15. Labour contracts signed with individuals under the age of 15 are invalid and the employer signing such contract shall be guilty of an administrative offence in accordance with Article 312 of the Labour Code. According to Article 249 of the Labour Code young persons under the age of 15 shall not be admitted to employment under any circumstances.

Part 2 of Article 4 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan also includes individuals performing their work duties in their own house using the material and production means provided by the employer. Part 2 of Article 2 of the Labour Code of the Republic of

Azerbaijan defines minimum norms ensuring the labour rights of natural persons, as well as the rules for the enforcement of those rights. These minimum norms are applicable also to the employees performing their work duties in their own homes.

Exploitation of child labour, as well as acts of idleness and mendicancy or forcing of children to do so shall entail administrative penalty and according to Article 192.8 of Administrative Offences Code of the Republic of Azerbaijan administrative fine in the amount of 1000-1500 manats shall be imposed on officials and 3000-5000 manats of fine imposed on legal entities or they shall be subjected to administrative arrest for hiring individuals under the age of 15. As a result of investigative measures undertaken jointly with police bodies children, who help their parents with mendicancy or are involved in mendicancy themselves, were identified and called to administrative liability. In total, 180 documented cases on child labour abuse were sent to the territorial and regional bodies of the State Labour Inspection Service.

During the years of 2013-2015 State Labour Inspection Service imposed fine in the amount of up to 9500 AZN on those employers who breached labour law by hiring individuals under the age of 15.

Paragraph 2 – Prohibition of labour of individuals below the age 18 in hazardous work or work detrimental to health

Chapter 38 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan on “Characteristics of use of labour of employees under the age of 18” maintains prohibition of labour of individuals under the age of 18 in hazardous or harmful working environment. Taking into account the factors related to the lack of work or occupational habits and work experience Article 247 of the Labour Code defines the characteristics of the use of labour of individuals under the age of 18 and relevant provisions for those individuals. Employers are obliged to fulfil the provisions established for the employees under the age of 18 defined by this Labour Code. While signing labour contract with individuals under the age of 18 employers shall consider additional conditions and make commitments for advancing work and occupational habits of those individuals. According to Article 250 of the Labour Code, labour of individuals under the age of 18 is prohibited in workplaces with hard and harmful work conditions, underground tunnels, mines and other underground work, in workplaces which may negatively affect their moral development, such as night clubs, bars, casinos, production, transportation, sale and storage of alcoholic drinks and toxic drugs, as well as circulation of drugs, psychotropic substances and their precursors.

Hiring individuals under the age of 18, to who the legislation on mandatory general secondary education is extended, is prohibited in cases when this work prevents them from getting full education.

Article 251 of the Labour Code defines the scope of work in which restrictions on lifting heavy loads are imposed on the employees aged under 18. According to the fifth part of Article 251 of the Labour Code the list of production areas with hard and harmful work conditions, occupations, as well as underground work, where the labour of individuals under the age of 18 is prohibited, has been approved by the relevant executive authority. The “List of production areas with hard and harmful working conditions, occupations, as well as underground work where the labour of individuals under the age of 18 is prohibited” approved

with Decision № 58 dated March 24, 2000 of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan has been attached to this document as Annex 1.

According to Article 15 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan supervision over the compliance with the labour legislation is conducted by the State Labour Inspection Service under the Ministry of Labour and Social Protection.

According to Article 192.9 of the Administrative Offences Code of the Republic of Azerbaijan officials shall be fined in the amount of three thousand manats up to four thousand manats and legal entities shall be fined in the amount of ten thousand manats up to thirteen thousand manats for involving children into the labour which may threaten their lives, health or morality. During the years of 2013-2015 no administrative fines were imposed by State Labour Inspection Service for the breach of labour legislation regarding the involvement of children into the labour which may threaten their lives, health and morality.

Paragraph 3 – Prohibition of involvement into labour of children in compulsory education

The Education Law of the Republic of Azerbaijan was approved on June 19, 2000 and the levels of education were defined by this law. According to Article 250 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan individuals under the age of 18, to whom the legislation on compulsory general secondary education is extended, are prohibited to be admitted to employment which prevents them from getting full education. According to Part 11 of Article 3 of the Labour Code, work conditions are sum of work, social and economic norms defined by the parties of labour contract (collective contract) and for which the minimum norms has been established in the Labour Code for the fulfilment by an employee his/her labour duties in an effective and beneficial way. According to the provisions of Article 43 of the Labour Code the work conditions - work and rest periods, salary and bonuses, vacation period, health and safety, social insurance, etc.- for the employee shall be established in the labour contract.

According to the changes made with Decision № 362, dated October 30, 2014 of the Cabinet of Ministers to the “Model Charter of Secondary School” approved with the Decision № 5, dated January 13, 2011 of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan, school year starts on September 15 and ends on June 14 at general secondary schools. School year is divided into two half years: September 15 - January 26 and February 1 - June 14. During the school year the following vacation periods have been defined: 5 days of autumn vacation (November 16-20) and 5 days of winter vacation (January 27-31). Additional 5 days of spring vacation (May 1-5) is defined for primary school students. Overall, school children are given 3 vacations consisting of total of 15 days (4 vacations consisting of a total of 20 days for primary school students) of vacation during academic year. School children have three months of uninterrupted rest time starting from June 15 up until September 14.

Labour of children in compulsory education is prohibited even during their vacation times, as it is contrary to the law. Given the importance of legal awareness, meetings were organized at several educational institutions and speeches and lectures were delivered on the protection of children’s rights.

Paragraph 4 – Work time for the individuals under the age of 18

Article 89 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan defines full work time and working hours. Daily work time shall not exceed 8 hours. Accordingly, the weekly work time shall not exceed 40 hours. However, Article 91 of the Labour Code establishes shorter working time not exceeding 24 hours per week for employees under the age of 16, and working time not exceeding 36 hours per week for employees aged 16-18, persons with disability with I and II degree of disability, as well as for pregnant women, mothers of children aged under 1.5 years and single mothers of children under 3 years old.

In case the working time of employees under the age of 18 exceeds the limit set for shorter working time, the employer shall be called to administrative fine as either a natural or legal person due to breach of labour legislation as set in Article 192 of Administrative Offences Code of the Republic of Azerbaijan.

Article 254 of the Labour Code prohibits involvement of employees under the age of 18 to night work, overworking, or any work during weekends, or holidays or any other non-working days, as well as, sending those employees on business trips.

According to Article 198.0.5 of the Administrative Offences Code of the Republic of Azerbaijan fine in the amount of 1000 up to 2000 manats is set for breaching the rules for normal working and rest regime. During the years of 2013-2015 the State Labour Inspection Service didn't impose any administrative fines for failure to comply with the work and rest time norms set in the labour legislation.

Paragraph 5 – A Fair payment

According to Part 2 of Article 159 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan employees (including individuals under the age of 18) working shorter hours as set in Article 91 receive the same full amount of salary as defined for normal working time. At the same time it is worth noting that according to the second part of Article 253 of the Labour Code the labour of the piece-rate workers under the age of 18 are paid at the same piece rate as established for adult employers and additional fee in accordance with established tariff rates are paid for the time difference between shorter working hours established in Article 91 of this Code and the daily working hours of adult employees.

According to Part 1 of Article 176 of the Labour Code deductions from salaries (the total amount deducted from salary each time) shall not exceed 20% of employee's salary and 50% of the salary in certain cases established in relevant legislation.

In February 2016, wages of people working in budget-funded institutions and enterprises were increased by 10% following the relevant decrees of the President of the Republic of Azerbaijan. It should be noted that, if calculated as median, the ratio of a minimum wage to average wage in the country constitutes 41%.

Apprenticeship

In accordance with fourth and fifth part of Article 7 of the Labour Code a contract can be signed for training and acquisition of new qualification with mutual consent of an employer and an employee while signing an employment agreement, as well as during the process of

labour relations. The conditions, rules, period and commitments of parties regarding the training and acquisition of new qualification are regulated either by a relevant contract signed on the basis of mutual consent or a labour contract. The amount of salaries of apprentices are the same as the salaries of adults.

Paragraph 6 – Inclusion of vocational training period into normal work time

Article 247 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan defines the characteristics of use of labour of employees below the age of 18 and establishes relevant provisions taking into account the lack of work and occupational habits and experience, as well as physiological condition. According to Part 2 of this Article employers are obliged to comply with those provisions set for the employees under the age of 18. Part 3 of this Article stipulates that additional conditions and commitments for advancing work and occupational habits shall be provided by employers while signing labour contract with individuals under the age of 18. The time spent by employee aged under 18 on vocational training during the working day shall be considered as working time with the consent of employer. State Labour Inspection Service made regular investigation during 2013-2015 years and did not encounter any breach of law in this field.

Paragraph 7 – Annual Paid Leave

According to the Labour Code of the Republic of Azerbaijan, employees under the age of 16 shall have right to annual paid leave consisting of no less than 42 calendar days, and employees between the ages of 16-18 shall have right to annual paid leave of no less than 35 calendar days. Irrespective of category, reason and period of disability, annual paid leave of no more than 42 calendar days shall be provided for working persons with disabilities and employees with limited health capacity under the age of 18. According to Article 134 of the Labour Code, in case of temporary loss of work ability during leave time employee can request for the postponement of leave time to another time. During the next leave time (annual or additional leave) payment for temporary loss of ability to work due to sickness or injury is paid for the number of missed work days specified in the sick list according to Paragraph 12 of the “Regulations on calculation and payment of mandatory state social insurance contributions and benefits paid to the employees for temporary loss of ability to work at the expense of insurer” approved with the Decision №189, dated September 15, 1998 of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan.

According to the Law of the Republic of Azerbaijan dated December 19, 2006 on “Amendments to the Labour Law of the Republic of Azerbaijan” the wording “it is prohibited not to provide or provide in the form of monetary compensation the annual paid leave stipulated by this Code for employees, unless labour contract is terminated” in the first part of Article 144 of the Labour Code was omitted. According to Part 2 of Article 135 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan, if an employee does not use his/her annual paid leave for any reason during the current work year, he/she shall be paid a compensation for the unused period of leave for that work year (or years) in accordance with the established rules and amount.

According to Article 192.5 of the Administrative Offences Code of the Republic of Azerbaijan public officials shall be fined in the amount of one thousand five hundred up to two thousand manats for the breach of employee rights to annual paid leave and for not providing annual paid leave to an employee, as well as for not paying the compensation determined for unused leave time.

During the years of 2013-2015 employers were fined in the amount of up to 274350 manats by the State Labour Inspection Service for the breach of labour legislation and violation of employee rights to annual paid leave by either not granting leave time or providing compensation for the unused leave period.

Paragraph 8 – Prohibition of night time work

According to Article 254 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan the involvement of employee under the age of 18 to night time work is prohibited. According to Article 97 of the Labour Code period from 22:00 to 6:00 is considered to be night time. In case of breach of the law in practice the State Labour Inspection Service shall impose fine in accordance with Article 192 of the Administrative Offences Code of the Republic of Azerbaijan. According to Article 198.0.5 of the Administrative Offences Code of the Republic of Azerbaijan fine in the amount of one to two thousand manats has been established for failure to comply with normal work and rest regime.

During the years of 2013-2015 no fines were imposed by the State Labour Inspection Service for the breach of labour legislation and failure to comply with normal work and rest regime.

Paragraph 9 – Regular medical check-up

Article 252 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan stipulates medical check-up for employees under the age of 18. It means that individuals under the age of 18 shall be offered job only after passing medical check-up and employers shall annually provide paid medical check-up for them up until they reach the age of 18.

According to Part 5 of Article 48 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan for purposes of public health and safety employees shall provide medical reference on their state of health when they are admitted to employment in the workplace which is hard, hazardous and detrimental to health, as well as in food industry, catering, healthcare, trade and similar workplaces. The list of those occupations (jobs), as well as the number of those workplaces was approved with Decision № 1, dated January 3, 2000 of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan. In this regard the State Labour Inspection Service has not registered any violations.

Paragraph 10 –Special protection against physical and moral dangers

Protection from sexual abuse

According to Paragraph g) of Article 12 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan, labour functions of employers include establishment of the same work conditions for the employees engaged in the same type of work regardless of their sex, non-application of different administrative penalty to employees for the same violations, undertaking necessary measures for prevention of sexual harassment and discrimination based on sex, and paragraph ğ) non-involvement of children to work which may be detrimental to their lives, health and morality.

On January 6, 2014 following the ratification of European Social Charter the following paragraphs were included to Article 31 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan: n) assistance in the explanatory work and provision of information, as well as prevention of cases of mockery, obvious hostile actions and offensive conduct against individual workers at the workplace and undertaking all necessary measures in order to protect employees from these acts; o) assistance in explanatory work and provision of information on sexual harassment in the workplace or in connection with work, prevention of sexual harassment and undertaking all necessary measures regarding the protection of employees from this type of behaviour. With the reference to the above , this commitment shall be included in the collective agreements signed among employers, employees and trade unions in enterprises, institutions and organizations regardless their organizational-legal form.

All forms of sexual exploitation of individuals under the age 18 are prosecuted. According to Article 524 of the Administrative Offences Code which was amended and toughened in 2016, women, as well as those aged over 16 but under 18 shall be fined in the amount of hundred manats for engaging in prostitution. They are not prosecuted. But those individuals who force them into prostitution shall be prosecuted.

Information abuse

“Azerbaijani family” film festival has been held in the country since 2009 with joint organization of the State Committee on Family, Women and Children Affairs, Heydar Aliyev Foundation and UNFPA. The main goal of this festival is to implement state family policy, to protect and pass national moral values to the future generations, to nurture the spirit of respect in young people towards the elderly, to promote peace and tolerance in families and cast light on the existing problems in the society through using the opportunities that filmmaking offers.

Photographs, (for the photo competition titled “From life to photo” organized in the framework of “Azerbaijan family” film festival) feature films, documentary and TV film projects, social videos, animations and foreign films were presented by professional and amateurs to the organizing committee of the festival for participation in the competition. Total of 209 films and 173 photos were presented to the organizing committee during 7 years and

movie fund comprised of these films was established. The works submitted to the organizing committee are presented to executive authorities (provincial and municipal) each year for using in awareness raising events.

The regional project titled “The role of modern family in the development of society” for the representatives of Trade Unions Confederation during 2013-2014 years was organized jointly with Azerbaijan Trade Union Confederation for the purpose of developing critical thinking among population on early marriage, strengthening combat against human trafficking and increasing public control. Total of 74 municipal and provincial Trade Union representatives attended the events in 11 rayons in the framework of this project. The Committee distributed awareness-raising materials among participants during the events dedicated to numerous topics, including protection of national moral values, family culture, preservation of intergenerational relations, impact of family relations on work, factors influencing psychological state of the family, promotion of healthy lifestyle, raising awareness in law and cases of violence in everyday life, the significance of prenuptial agreement and importance of medical check-up before marriage. As a project wrap-up event Conference jointly with Azerbaijan Trade Unions Confederation was organized on December 17, 2014.

In the framework of partnership with Ministry of Emergency Situations, State Committee on Family, Women and Children Affairs a roundtable on “Parental care -security of children” was held on December 18, 2013. A pitch deck and a poster under the same title was presented in the event. As part of partnership with relevant government, non-government and international organizations, the Committee holds regular discussions to eliminate environmental, domestic and nutrition problems that negatively influence children’s health, and to increase attention to children. To promote preventive measures on children’s secure behaviour at home and in the street with the use of posters, brochures, journals, photos and social videos the prepared materials were propagated through mass media, subway and other transport means.

For the purpose of strengthening combat with drug addiction, a booklet titled “We say NO to drugs” was prepared and published in 2013. The booklet was distributed among the departments of the Committee and guests during various events and presented to libraries of various Centres. for the purpose of awareness raising among youth on human trafficking, the consequences of early marriage or marriage between blood relatives, promoting healthy lifestyle a project titled “Let’s say NO to early marriage for the sake of healthy life” was launched on August 2014. The main objective of the project is to inform various sectors of community about the consequences of early marriage and prevent early marriages in the country. During events awareness-raising materials were distributed among participants, short films and social videos were demonstrated and discussions were held around various topics. Project activities continued in 2016.

State Committee on Family, Women and Children Affairs conducted training on “Internet security of children” on September 30, 2015. Active school children selected for their outstanding achievements from Baku city schools, experts and parents attended the training. As a continuation of strengthening promotional and awareness-raising work among population, particularly young people on combating human trafficking and its consequences for the purpose of implementation of “National Action Plan on combating human trafficking in the Republic of Azerbaijan during 2014-2018 years” the State Committee on Family, Women and Children Affairs launched large-scale awareness-raising campaign titled “Do not become victim of human trafficking” on April 22, 2016. The key objective of the project is to prevent

human trafficking and raise awareness among young people about its consequences, establishment of regional networks consisting of active youth and their involvement into topical issues like this in the future. During the planned events presentation titled “Do not fall victim to human trafficking”, and films “Sold life” and “Guilty or innocent” presented to “Azerbaijani family” film festival organized by the Committee will be demonstrated. Moreover, in these events awareness-raising materials prepared by the Committee will be disseminated, discussions with the participants on the subject will be held, questionnaire survey will be conducted among event participants and the analysis of the outcomes of those surveys will be implemented,

In order to ensure the implementation of Article 1.2.10 (increasing parental responsibility and improvement of legal and regulatory framework governing the duties of parents) of the “National Action Plan on increasing the effectiveness of protection of human rights and liberties in the Republic of Azerbaijan” the Committee drafted laws on making amendments to the Administrative Offences and Criminal Codes of the Republic of Azerbaijan and submitted them to the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan. On May 29, 2015 the Parliament of the Republic of Azerbaijan approved the relevant laws. The amendments to the Code of Administrative Offences introduce aggravated sanctions in the legislation for failure to perform the duties of parenthood without valid excuse or improper fulfilment of responsibilities of parenthood, as well as hold parents responsible for this kind of acts resulting in negligent supervision. The amendments to the Criminal Code establish aggravated sanctions for certain criminal acts against sexual inviolability and sexual freedom of minors. In addition, the amendments define liabilities for involvement of minors into prostitution or immoral acts by their parents or person by whom they were brought up or their supervisors.

According to the Law of the Republic of Azerbaijan dated April 29, 2016 № 211-VQD on making amendments to the Law on Children’s rights of the Republic of Azerbaijan the protection of children from information which is harmful for their health and development is regulated by the relevant law following the amendment to Article 15 of the Law on Children’s Rights. Instructions have already been given by the President of the Republic of Azerbaijan on preparation of draft law on this issue.

According to the Law of the Republic of Azerbaijan dated April 29, 2016 on making amendments to the “Law of the Republic of Azerbaijan on Telecommunications” internet operators and providers are obliged to ensure options for safe access to online information resources by the request of a subscriber for the protection of their children from the information which may be harmful to their health or development.

Protection against other forms of abuse

Taking into account the provisions of the UN Convention on “Transnational organized crime” and supplementing Protocol to “Prevent, suppress and punish trafficking in persons, especially women and children” ratified by the Republic of Azerbaijan on December 12, 2000 and approved with the Law of the Republic of Azerbaijan on May 13, 2003, as well as the provisions of Brussels Declaration on “Prevention and combating trafficking in human beings” adopted on September 20, 2002, the first National Action Plan (2004-2008) was approved with the Presidential Decree № 208, dated 06.05.2004, the second National Action Plan

(2009-2013) was approved with the Presidential Decree № 133, dated 06.02.2009 and the third National Action Plan (2014-2018) was approved with the Presidential Decree № 667, dated 24.07.2014.

During 2013-2015 large-scale awareness-raising and promotional activities on combating human trafficking were continued in accordance with the National Action Plan. Government institutions which are members of the working group organized in partnership with the NGO Alliance awareness-raising events on combating human trafficking in 44 cities and rayons in accordance with the Action Plan approved by the National Coordinator on Combating Human Trafficking on March 1, 2013.

Seminars were held on threats posed by human trafficking and forced labour, identification and treatment of victims, their direction to special police authorities and other topics with participation of representatives of local executive authorities, municipalities, police, youth and sports organizations, media, as well as 15 boarding schools. Moreover, hotline phone service commercials and detective film were displayed and broad information was provided on the shelter activities and the NGO Coalition during these events. In partnership with members of NGO Coalition on combating human trafficking and other NGOs 44 monitoring trips were organized for the purpose of determination of forced labour facts, especially cases on children's abuse in 31 agriculture, 4 industrial and 8 road construction sites in 18 rayons and cities. As a result of monitoring no cases were identified on either forced labour or child abuse. Necessary measures were taken for identifying street children deprived of parental care, their registration, provision with national ID cards and assisting the victims without referring them to police authorities. At a request of the "Union of Azerbaijan Children" Public Union 52 children, teenagers and parents were provided assistance in restoration of their documents and they were provided with identity cards. Employees of the Head Department of the Ministry of Interior Affairs on Combating human trafficking attended 95 seminars, conferences, trainings, round tables, bilateral and multilateral meetings organized in our country by various international organizations on increasing effectiveness of combat with human trafficking, learning international practice in this area and holding discussions on various issues around human trafficking. During 2013-2015 years as a result of investigative measures 782 criminal case were identified. 285 out of those cases were related to human trafficking, 17 to forced labour, 202 to engagement in prostitution, 249 to ownership of bowdy houses, 4 to illegal dissemination of pornographic materials or objects, 6 to involvement of minors into prostitution or immoral activities and 6 to forcing into various sexual activities.

81 persons were prosecuted for committing crimes of human trafficking and 173 victims of human trafficking were identified. 142 victims identified during 2013-2015 years were placed in shelters and provided with necessary support for their protection. All victims in the shelter were provided with medical, psychological and legal support, as well as necessary clothes. According to the relevant decision of the Cabinet of Ministers 163 victims of human trafficking were granted lump-sum payment during their social reintegration period. 68 of those victims were provided with jobs and 87 of them were sent for vocational training. Conversations took place with 77 victims of human trafficking and their families were provided with necessary support. 39 children were placed in temporary shelters of the "Union of Azerbaijani Children" Public Union and 95 of victims of human trafficking were provided financial assistance by Support Fund.

For the implementation of the “Program on elimination of social problems which lead to human trafficking” approved with Decision № 81, dated 20.05.2011 of the Cabinet of Ministers “Psycho-social rehabilitation centre for the children and young who fell victim to violence and crime” was established by the Ministry of Education in partnership with the NGO Alliance on child rights. The centre already started to provide legal and psychological support to the neglected children and adolescents surrounded with harmful environment (inflectional drug users, children, young people and their families fallen victim to violence and crime and etc.) and being at risk of involvement in human trafficking. The centre took measures for their involvement into education and their direction towards available medical and social services. For the purpose of effective implementation of prophylactic measures for children at risk of human trafficking, including street children and protection of their violated rights the representative office of the UNESCO in Azerbaijan and other international organizations held over 70 conferences, seminars and training and implemented several projects at national and international levels. Implementation of preventive measures for the juveniles at risk was also given a due attention. For the purpose of development of foster family system which is the type of alternative care, grant agreement of the project on “Development of partnership model for foster care and family-based services among local executive authorities and NGOs” was signed between the Ministry of Education and “Hilfswerk Austria” international organization and approved with the Decree No. 123, dated 04.05.2010 of the Cabinet of Ministers. Within the framework of the project selection criteria for foster families and children their assessment and development of funding mechanisms have been planned. International expert invited by “Hilfswerk Austria” organization drafted “Standards and regulations for foster care services”, “Standards and regulations of family-like small group houses” and “Regulations on the activities of temporary care centre for children with disabilities”. In addition, family group home was established for those children who cannot be adopted or given under the guardianship or sent to foster families. Social workers have been prepared and started to implement activities for the elimination of causes leading to children negligence.

Modern database was established and new statistical tables were developed for the purpose of collection, analysis of all types of crimes and legal violations, as well as cases of children trafficking, abuse, suicide or attempted suicide facts among children, street children and child beggars and real assessment and control over the situation of these children in accordance with the recommendations of the UN and EC institutions on human rights.

Legal, psychological and other services were provided at “Children’s Right Clinic” and “Social Rehabilitation centre for children and young people” for neglected children and their parents or children left outside of family and educational influence for various reasons. Regarding the provision of “Not all forms of physical punishment in enterprises and in the home are prohibited” we state that besides the Law on Education of the Republic of Azerbaijan Article 5.2 of the “Model Charter of pre-school educational institution” approved with the Decision No 218, dated October 2, 2012 of the Cabinet of Ministers the education process is based on respect to human dignity of educators and students and any physical and psychological violence is not allowed towards students. Similar provisions exist in the “Model Charter of general education school”, “Model Charter of Vocational education school”, “Model Charter of initial vocational education institution” and “Model Charter of Higher Education Institution” approved with relevant Decisions of the Cabinet of Ministers. All forms of physical punishment are prohibited in the enterprise and home.

According to Article 31 of the Constitution of the Republic of Azerbaijan every person has the right to live in safety. Except the cases established in the law use of force against the life, physical and emotional health of an individual and his/her property is prohibited. According to Article 12 of the “Law of the Republic of Azerbaijan on Child Rights” any cruel treatment of parents or other persons towards children, use of psychological or physical force and violation of children’s rights shall result in deprivation of parental rights, as well as administrative or criminal call in accordance with the legislation of the Republic of Azerbaijan.

Article 8. The right of employed women to protection of maternity

With a view to ensuring the effective exercise of the right of employed women to the protection of maternity, the Parties undertake:

1. to provide either by paid leave, by adequate social security benefits or by benefits from public funds for employed women to take leave before and after childbirth up to a total of at least fourteen weeks;
2. to consider it as unlawful for an employer to give a woman notice of dismissal during the period from the time she notifies her employer that she is pregnant until the end of her maternity leave, or to give her notice of dismissal at such a time that the notice would expire during such a period;
3. to provide that mothers who are nursing their infants shall be entitled to sufficient time off for this purpose;
4. to regulate the employment in night work of pregnant women, women who have recently given birth and women nursing their infants;
5. to prohibit the employment of pregnant women, women who have recently given birth or who are nursing their infants in underground mining and all other work which is unsuitable by reason of its dangerous, unhealthy or arduous nature and to take appropriate measures to protect the employment rights of these women.

Paragraph 1 – Maternity leave

Right to maternity leave

Right to pregnancy or maternity leave of women is regulated by Article 125 of the Labour Code. During pregnancy and post-pregnancy period female workers are granted paid leave of 126 calendar days (70 calendar days before childbirth and 56 calendar days after childbirth). In case of difficult childbirth or giving birth to two or more children women are granted paid leave of 70 calendar days for post-pregnancy period. Women engaged in agricultural production are granted the following paid pregnancy and maternity leave:

- a) 140 calendar days in case of normal birth (70 calendar days before childbirth and 70 calendar days after childbirth);
- b) in case of difficult birth 56 calendar days (70 calendar days before childbirth and 86 calendar days after childbirth);

c) in case of giving birth to two or more children 180 calendar days (70 calendar days before and 110 calendar days after childbirth).

Pregnancy and maternity leave right of women employed in the public sector is regulated by the Law on Civil Service of the Republic of Azerbaijan.

Regarding the calculation of the maternity leave payment it is worth noting that according to "Regulations on calculation and payment of obligatory state social insurance contributions and annual leave paid by insurer to the employees temporarily lost their ability to work" approved by the Decision of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan # 189 dated September 15th, 1998 the maternity benefit is in all cases paid in the amount of 100 percent of the average daily income taken into account in the calculation of temporary disability benefits and without limited deadline for application. The total amount of the benefit is calculated by multiplying the amount of daily benefit to the number of working days during maternity leave.

Article 112 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan defines the types of annual paid leave. Social leave is also established as a type of annual paid leave. According to Article 140 of the Labour Code while calculating the average wages paid for leave period regardless of the working year for which it is paid, the average wage for 12 calendar months prior to the month of leave is taken as a basis.

In accordance with the "Regulations on calculation and payment of mandatory state social insurance contributions and annual leave paid by insurer to the employees who temporarily lost their ability to work" approved with the Decision № 189, dated September 15, 1998 of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan only persons who have paid social insurance contributions for at least 6 months are entitled to payments for temporary loss of ability to work and payments for pregnancy and childbirth. During the assessment of this 6-month period, interruptions in the work of female workers are taken into account.

Paragraph 2 – Unlawful dismissal

According to Article 79 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan the employment contract of the following employees cannot be terminated: pregnant women, as well as women who have children under the age of 3, single fathers with children under the age of 3, employees whose job is their only source of income and who are single parents of children under school-age, employees who temporarily lost their ability to work. Employment contract also cannot be terminated in case when employee is diagnosed with diabetes or sclerosis, or for being a member of trade unions or any other political party, as well as employees with dependents with disabilities under the age of 18 or with I group of disability. According to the second part of this Article the provisions set in the first part of this Article do not apply to cases of termination of employment with paragraph "a" (in case of dissolution of enterprise) of Article 70 and 73 (termination of fixed term contract). It should be noted that employer bears full financial liability for any damage caused to employee during labour relations process. In case there is a valid court order (decision) confirming unlawful and groundless termination of labour contract as defined in paragraph a) of the first part of Article 196 of the Labour Code, court, resolving the labour dispute following the examination of lawsuit and the actual circumstances, shall issue resolution on the restoration of employee to his/her position and payment to him/her by the employer who terminated the labour relations

with the employee ignoring the provisions established in Article 79 of the Labour Code an amount of days left out of work forcedly or in accordance with the second part of this Article, as well as shall issue resolution on the approval of conciliatory agreement between the parties.

Article 300 of the Labour Code stipulates that the amount of claimed damage caused to the employee shall be paid by employer in accordance with the court resolution. "The amount of caused damage" in this Article means the total amount including average wages during the period out of work due to dismissal, expenses such as payment to lawyer (defender) for protecting rights in the court for taking the individual labour dispute to court, as well as moral damage claimed by the employee's lawsuit, debt due to unemployment, selling personal objects and other expenses.

Paragraph 3 – Interruptions due to breastfeeding

According to Article 244 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan women with children under 1.5 years old shall be provided with additional rest break for breastfeeding, besides the general rest and lunch break at work. These breaks shall at least be 30 minutes each and provided every 3 hours. In case woman has two or more children under 1.5 years old, the length of each break shall be no less than 1 hour. The break time related to breastfeeding shall be included to working time and average wage shall be kept. At request of female worker breaks for breastfeeding can be summed up and added to the rest and lunch break, as well as provided either at the start or end of the working day. If female worker wants to sum up the breaks for breastfeeding purposes and use it at the end of the working day, then her work day shall be shortened as much as the length of breaks.

Article 245 of the Labour Code defines cases of part-time work for women and maintains that during medical check-up salaries shall be maintained. According to this Article employers shall provide part-time employment (part-day or part-week) with salary commensurate with the amount of time worked at request of pregnant women or women with children under 14 years old or with disabilities, as well as women taking care of a sick family member on the basis of medical reference. In this case the daily or weekly amount of work time of the woman shall be defined by mutual consent of the parties. Average salaries of pregnant women and women having children under 3 years old shall be maintained during women's or their children's prophylactic or outpatient medical examination in hospitals and their consultations with doctors. Employer shall certainly provide necessary conditions for pregnant women for this kind of check-ups.

Paragraph 4 – Regulations on night-time work

Article 242 of the Labour Code defines the limits of involvement of female workers to night-time work, overworking, and work during weekends, as well as during their vacation period. It is not allowed to involve pregnant women and mothers having children under the age of 3 to night-time work, overwork, work at weekends, or on holidays or other non-working day, as well as to send them on business trip. Women having children aged 3-14 years old, as well as women having children with disabilities are allowed to be involved in overwork,

work during weekends, holidays or other non-working days and to be sent on business trips only with their consent.

Article 127 of the Labour Code defines partially paid social leave right and terms of use of this leave. One of the parents directly involved in nursing the child or any other family member is entitled to partially paid social annual leave in the amount established in the legislation for caring for the child up to 3 years old. The employee attending to a child can use his/her right to partially paid social leave as a whole or in parts through written request. Mothers who are on partially paid social leave shall be paid 40 manats monthly for a child up to 1.5 years old and 25 manats monthly for the child aged 1.5 to 3 years old starting February 1, 2016.

Paragraph 5 – Prohibition of hazardous, harmful and arduous work

Article 241 of the Labour Code of the Republic of Azerbaijan defines workplaces and type of jobs where female labour is prohibited. According to this Article female labour is prohibited in arduous and hazardous work, as well as underground tunnels, mines and other underground workplaces.

As a rule, female workers are allowed to do relevant underground work from time to time while not being engaged in manual labour, working in leading positions or providing social, sanitary-medical services, as well as going up and down to underground workplaces without doing manual work. It is prohibited to involve them into work requiring lifting and moving objects heavier than defined in this Article.

Article 243 of the Labour Code sets provisions for transferring pregnant women and women with children aged under 1.5 years to lighter duties. For pregnant women production or service norms shall be reduced in accordance with the medical reference or they shall be assigned to lighter duties excluding any influence of harmful production factors.

In case women having children under 1.5 years old face difficulties while performing their work duties, as well as breastfeeding their children, employer at request of women shall either transfer her to a lighter work or provide necessary conditions for breastfeeding up until her children reaches 1.5 years old. When female workers are transferred to a lighter work due to the reasons stated in this Article their average wage shall be maintained. It is prohibited to reduce women's wage due to pregnancy or breastfeeding.

"List of jobs, occupations (positions), including underground workplaces with harmful and arduous work conditions in which female labour is prohibited" approved with Decision No 170, dated 1999 of the Cabinet of Ministers on "Approval of list of jobs, occupations (positions), including underground workplaces with harmful and arduous work conditions in which female labour is prohibited" can be found in Annex 2.

Article 11. Right to protection of health

With a view to ensuring the effective exercise of the right to protection of health, the Parties undertake either directly or in cooperation with public or private organisations, to take appropriate measures designed inter alia:

1. to remove as far as possible the causes of ill-health.
2. to provide advisory and educational facilities for the promotion of health and the encouragement of individual responsibility in matters of health.
3. to prevent as far as possible epidemic, endemic and other diseases, as well as accidents.

Paragapgh 1 – Elimination of causes of disease

Infant mortality (0-1 years old): 2013 (per 1000 live births) - 10.8, 2014 (per 1000 live births) - 10.2, 2015 (per 1000 live births) - 11.0.

Child mortality (up to 5 years old): 2013 (per 1000 live births) - 12.9, 2014 (per 1000 live births) - 12.6, 2015 (per 1000 live births) - 13.3

Maternal morbidity: 2013 (per 100 000 live births) - 14.5, 2014 (per 100 000 live births) - 14.6, 2015 (per 100 000 live births) - 14.4

Improvement of healthcare service quality for mothers and children is one of the priorities of the state's social policy. Currently "State Program on improvement of maternal and child health during 2014-2020" approved with the Presidential Decree No 550, dated June 13, 2014 and "State Program on obligatory dispensation of children" approved with Presidential Decree No 150, dated December 10, 2013 are being implemented. Within the framework of these programs financial and technical capacity of medical points providing services for mothers and children in cities and rayons has been reinforced, and their provision with various drug and medical equipment has been improved. For the purpose of reducing maternal and child mortality rate in the country training courses were held for perinatal staff in leading health clinics in the country, as well as abroad. Clinical protocols have been approved and methodical instructions have been developed as a result of transition to international criteria of perinatal diagnosis and live births. In order to prevent congenital disorders preimplantation (especially preimplantation diagnosis of thalassemia) and genetic testing are available in the Republican Perinatal Centre. Preparatory work is underway for establishing screening tests for congenital hypothyroidism, phenylketonuria, mucoviscidose and genetic blood diseases among new-borns. The Ministry of Health jointly with Vishnevskaya Rastrapovich Foundation launched a project titled "Early detection of acute heart failure among new-born children". Single Registry of Pregnant Women established in 2014 has been improved. Following the training courses on registry in 22 health institutions under Baku General Health Department database has already started functioning since January of 2015. Health institutions providing antenatal care services in the regions have been supplied with relevant computer equipment. Moreover, trainings on data input into Single Pregnancy Registry have been conducted in the framework of these programs.

For the purpose of reducing diseases among children, early detection of diseases and improving child health over 92% of children were given medical check-up during obligatory health survey in 2015. 6% of children given medical check-up were registered in early treatment centres due to the health conditions. More than half of them were taken out of clinic's registration as a result of treatment measures.

The Ministry of Health provides information on the significance of breastfeeding to all women visiting antenatal service centres and obstetrics services. In all obstetrics care

centres early initiation of breastfeeding takes place and mothers and babies are kept together after birth. Brochure named “What should breastfeeding mothers eat?” have been distributed among all obstetrics care centres and women’s counselling centres.

According to the Decision No 38, dated March 7, 2005 of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan the number of medications prepared on the basis of free drug prescriptions has been revised in 2013 and their number reached 184. In addition, state budget allocations for the implementation of targeted state programs are currently available and 11 state programs ensure the free supply of pharmaceutical drugs to the sick.

Every year the amount of state allocations for health sector is increasing. If the budget allocations were 335 mln. manats in 2008, it reached 669 mln. manats in 2013, 725 mln manats in 2014 and 777 mln. manats in 2015.

Paragraph 2- Counselling and educational institutions

Following measures were undertaken for the promotion of health and prevention of diseases:

1. On February 13-14, 2015 training was held at Public Health and Reforms Centre under the Ministry of Health of the Republic of Azerbaijan for the experts taking part in the National nutrition survey .
2. On March 12-15, 2013 pilot training course on “Management of emergency situations in the public health” was held at Public Health and Reforms Centre.
3. On March 28, 2013 training on “Use of theory intended for the change of health behaviour” at Public Health and Reforms Centre under the Ministry of Health of the Republic of Azerbaijan.
4. On March 29, 2013 training on codification of diseases and surgical interventions (BXT-10 and BXT-9 CM) was held in the framework of the VIQA Alliance project titled “Strengthening healthcare system in Azerbaijan” at Public Health and Reforms Centre under the Ministry of Health of the Republic of Azerbaijan. The Public Health and Reforms Centre staff and relevant medical staff from 5 pilot regions attended this training.
5. Activities in the framework of the project titled “Be physically active for your healthy future” are underway. On April 6, 2013 festival dedicated to International Physical Activism Day was held in Baku and “Be active, be healthy, be winner” campaign got started.
6. On April 16, 2013 roundtable was organized by Public Health and Reforms Centre for discussing the draft National Strategy of the Republic of Azerbaijan on prevention and control of noncommunicable diseases .
7. Public Health and Reforms Centre staff made presentation within the framework of the project “Be physically active for your healthy future”. On April 26, 2013 training within the framework of this project was held for the staff of Environmental Department of SOCAR in Eco-park located in Gala area.
8. On May 29, 2013 VI scientific conference on tuberculosis and lung diseases was organized in partnership with scientific-research institute of the Ministry of Health on Lung diseases and Physiatry and Pulmonologists Public Union in the framework of the project on strengthening healthcare system in Azerbaijan.

9. On June 25, 2013 presentation was made under the slogan “Be active, be healthy, be winner of your life” in the framework of the project “Be healthy for your healthy future” at Public Health and Reforms Centre under the Ministry of Health of the Republic of Azerbaijan
10. On July 10, 2013 seminar was held on “Ensuring right to health” for strengthening the awareness-raising among citizens of legislative acts regulating the activities of Ministry of Health at Public Health and Reforms Centre in accordance with the annual work plan of the Ministry of Health for 2013 as part of the “National Action Plan for promotion of Open Government, 2012-2015”.
11. Launch event of project “Healthy youth-10 years” was held.
12. Presentation on “Domestic Violence” was made at School No 152 as part of implementation of “Action Plan of the Ministry of Health on prevention of domestic violence” as a result of partnership between Public Health and Reforms Centre and the Ministry of Education.
13. On November 4-8, 2013 leadership program on combating tobacco was implemented in Istanbul, Turkey with joint initiative of European Regional Bureau of World Health Organization and Bloomberg public health school under John Hopkins University.
14. On November 25, 2013, international day of combating with violence against women, with joint partnership of Public Health and Reforms Centre under the Ministry of Health and “ADDIM” Creative Youth Association an event was held at “Park Boulevard” trade centre under the slogan of “Do not beat woman, fall in love with her” in accordance with the “Action Plan of the Ministry of Health on prevention of domestic violence” developed for the enforcement of the Presidential Decree No 537, dated November 24, 2011. The main objective of the event was to draw public’s attention to the problem of violence against women.
15. On February 7, 2014 conference dedicated to the final results of Demographic and Health Survey taken in Azerbaijan in 2011 (DSS-2011) was held by the Ministry of Health.
16. On April 2, 2014, international Autism day roundtable on “Autism spectre diseases” was held at Public Health and Reforms Centre jointly organized by “Social Services Initiative” and “Together and Healthy” Public Union.
17. On April 10, 2014 blood donation campaign was organized with joint partnership of Public Health and Reforms Centre under the Ministry of Health and Central Blood Bank of Scientific-Research Institute of Haematology and Transphysiology named of B.A.Eyvazov. The main purpose of the campaign was to support people suffering from genetic blood diseases and thalassemia and to draw public attention to this problem.
18. According to Paragraph 6.6.1 of the Action Plan of the Ministry of Health on the implementation of the State Program on “Azerbaijani Youth, 2011-2015” approved with the Presidential Decree No 1621, dated July 7, 2011 for the purpose of promoting physical activity and healthy lifestyle among population, especially school children mass campaign “Protect your health” was organized on April 12, 2014 under the slogans “Be physically active and start doing sports” and “Make your life interesting and live healthy” in the area of Park named by Heydar Aliyev in Binaghadi rayon.
19. On April 25, 2014 Public Health and Reforms Centre in partnership with UNICEF hold training on “Using 10-valent pneumococcal conjugate vaccine, contraindications to

vaccination, safety, storage and inoculation” for medical staff working in vaccine rooms in Baku.

20. On May 16, 2014 with joint organization of Baku city Head Department for Youth and Sports and Public Health and Reforms Centre a concert dedicated to the memory of people who died of HIV/AIDS. was held at State Song Theatre named by Rashid Behbudov.
21. Public Health and Reforms Centre under the Ministry of Health held presentations on various topics of public health at higher and secondary education institutions.
22. On May 28, 2014 the Ministry of Youth and Sports of the Republic of Azerbaijan and “Addim” Creative Youth Association held trainings for creative young people on “Healthy life style” in the framework of “Healthy life creativity Exhibition” .
23. Public Health and Reforms Centre under the Ministry of Health also joined “No Tobacco Month” campaign dedicated to May 31- World No Tobacco Day organized by “Healthy thinking” Youth Organization during May 1-31.
24. On June 14, 2014 I Forum of Azerbaijan Young Blood Donors was held for the purpose of supporting the development of voluntary non-remunerated blood donation in Azerbaijan.
25. On June 21, 2014 awareness-raising campaign was organized on the eve of International day against drug abuse and illicit trafficking under the slogan of “Drug abuse is not life, it is death!” at Cultural Centre in Zira settlement of Khazar district.
26. On September 27, 2014 the Ministry of Health organized marathon under the name “Running for health” at Seaside National Park.
27. Public Health and Reforms Centre under the Ministry of Health held public awareness-raising campaign on October 2- International Non-violence day.
28. Series of training courses have been launched by specialized trainers of Public Health and Reforms Centre under the Ministry of Health on “Let’s properly follow the hygiene rules” in the framework of “Clean Binaghadi” project.
29. On October 21, 2014 with support of the UNFPA Public Health and Reforms Centre under the Ministry of Health held 3 trainings (each lasted 3 days) in the framework of the project titled “Increasing national capacity for coordination and implementation of Minimal Initial Services Package on Reproductive health in humanitarian fields”.
30. On November 4 and 7, 2014 with support of the WHO, Public Health and Reforms Centre held training of trainers in the framework of the project called “Strengthening the prevention of risk factors of noncommunicable diseases in the initial healthcare stage.
31. On November 25-28, 2014 Public Health and Reforms Centre under the Ministry of Health held series of meetings at military service units for the purpose of prevention of drug abuse, alcoholism, and tobacco use and social negative cases among youth at military service, as well as increasing their sense of responsibility towards health as part of execution of the “Action Plan of the Ministry of Health on the implementation of State Program on Azerbaijani Youth 2011-2015”
32. On December 4, 2014 Public Health and Reforms Centre experts held training courses on reproductive health for educators in the framework of special education and awareness-raising program.
33. On December 8-10, 2014 training of trainers was held at Public Health and Reforms Centre on education on reproductive health of adolescents.

- 34.** On December 18, 2014 Public Health and Reforms Centre organized closing event for project “Let’s properly follow the hygiene rules” which covered all schools at Binaghadi district.
- 35.** On December 26, 2014 pilot project training course was held on “Prevention, early detection and diagnostics of most common children diseases in the framework of obligatory medical examination of children”.
- 36.** On December 29, 2014 training courses were held for teachers of secondary schools in the framework of special education and awareness-raising program on reproductive health.
- 37.** Series of events were held on November 14- International Diabetes Day.
- 38.** On November 26, 2015 awareness-raising campaigns were held on domestic violence at secondary schools.
- 39.** The project of Public Health and Reforms Centre on healthy nutrition of children up to 5 years old is being successfully implemented.
- 40.** Capacity-building activities are being organized for nurses at complete secondary schools.
- 41.** Public Health and Reforms Centre continues to organize various awareness-raising campaigns for the protection of health of school-children and discourage them from harmful habits in the framework of the “Action Plan of the Ministry of Health on Azerbaijan Youth, 2011-2015”.
- 42.** On December 15, 2015 awareness-raising campaign under the name “We say NO to drug abuse and harmful habits” was held at complete secondary school No 5 in Nasimi district of Baku city. The main purpose of the campaign was to strengthen combat against harmful habits, including drug abuse and promote healthy life style. Prior to the event the participants attended classes organized for discussing the subject. Afterwards exhibition was organized displaying handworks by students.
- 43.** On December 23-25, 2015 pilot trainings on nutrition of children up to 5 years old were held at Public Health and Reforms Centre. With technical support of European Regional Bureau of WHO in the framework of the project started in 2014 on “Development of guide on nutrition of children up to 5 years old and organization of training for healthcare experts” training was organized for 12 paediatricians and 12 nurses working at primary healthcare system.

Consultations and reviews

For the purpose of combating HIV infection in Azerbaijan significant events are being held for detection, prevention and treatment of HIV infected people. The approval of the Law of the Republic of Azerbaijan No 1001-IIIQ, dated May 11, 2010 on “Combating diseases caused by human immunodeficiency virus” and development of regulatory framework for undertaking of measures arising from this Law paved the way for the implementation of comprehensive measures against this infection. There is a network of healthcare services combating with HIV infection in the country. Lately the financial and technical capacity of these institutions have been reinforced. Antiretrovirus therapy centres have been established in 6 cities and rayons and the Central Republican Laboratory on Combating with AIDS has been supplied with

modern equipment. Azerbaijan is in the list of countries which have low levels of HIV infection and the spread of infection in the country happens mainly due to drug users belonging to high risk group of infection. However, epidemiological state of HIV infection in the country is under strict control. Current healthcare system in the country enables the detection of HIV infection. Anonymous and confidential check-up is available in the Republican Centre for Combating with HIV infection and its 10 regional laboratories, the laboratories under Hygiene and Epidemiology Centre, Nakhchivan Autonomous Republic Centre for Combating HIV Infection and 48 voluntary check-up and counselling centres in the regions. Initial screening test of HIV infection also takes place in the specialized diagnostic laboratories of healthcare institutions. Since 01.06.2015 pre-marital medical examination is provided according to the relevant decision of the Ministry of Health following the amendments to Family Code. In order to increase accessibility of these services various mobile voluntary examination and counselling services have been established in the country. Currently these service centres in Baku and in the regions are engaged in the examination and awareness-raising among high risk groups of population in the country. As a result of these measures, the number of HIV examinations in the country increased each year and reached 777000 in 2015 compared to 429 000 in 2011. According to the Presidential Decree dated December 23, 2015 on “National Strategy on combating non-infectious diseases, 2015-2020” for early detection of oncological diseases screening program is regularly implemented by the National Oncology Centre.

Paragraph 3- Prevention of diseases and injuries

Law of the Republic of Azerbaijan on “Tobacco and tobacco products” (approved on June 8, 2001)

Article 21. Limitations regarding the consumption of tobacco products

21.1. It is forbidden to smoke in the following public places in Azerbaijan:

21.1.1. educational, healthcare, cultural facilities, as well as in the halls where sport competitions or any other mass events take place;

21.1.2. workplaces, except individual work cabinets or specially defined smoking areas inside administrative buildings;

21.1.3. trade centres, public catering, residential buildings for general use and other enclosed public places, except highly ranked restaurants, cafes and bars;

21.1.4. all kinds of public transport, except the specially defined smoke areas inside distance travel passenger buses;

21.2. Special places shall be defined for smokers in the hotels.

21.3. Chairpersons and other employers in enterprises, institutions and organizations shall ensure that special smoke areas are defined and “smoking is prohibited” warning sign is placed in the visible areas.

According to Article 455.2 of Administrative Offences Code of the Republic of Azerbaijan fine in the amount of 100 manats is defined for the sale of ethyl alcohol (food), alcoholic drinks and tobacco products to the individuals under 18 years old.

According to the “Regulations on carriage of passengers and baggage by automotive vehicles” approved on September 17, 2009:

9. Carriage of passengers in a taxi

9.8. Smoking in the salon and opening of windows in a taxi is only allowed with mutual consent of passengers and the driver.

10. Rights and duties of passengers

10.3. The following are prohibited for passengers:

10.3.16. To smoke in the salon of passenger vehicle, to enter the vehicle in dirty clothes or carry dirty hand luggage which may contaminate other passengers clothes or the salon of passenger vehicle;

12. Rights and duties of staff of passenger vehicle:

12.2. Working staff of passenger vehicle have the following rights and duties in accordance with their level of authority:

12.2.27-1. Not to smoke in the buses regularly moving in the direction of intra-urban (intra-district), interurban (interdistrict) and international routes

Health warning information on tobacco packages

State Standards of the Republic of Azerbaijan on “Tobacco products, their packaging and marking” AZS 335 – 2009” (approved: April 29, 2009)”

5. Marking

5.1. Marking consumer packages

5.1.1. The following information shall be placed on the individual consumer package:

5.1.1.9. Harmful effects of smoking, «smoking damages your health» warning holding 30% of space on each side of consumer package.

5.1.2. The following information shall be placed on the group consumer package:

Harmful effects of smoking, «smoking damages your health» warning holding 30% of space on each side of group consumer package.

5.1.3. Placing of information

5.1.3.2. Warning information about the harmful effect of smoking shall be placed at the bottom edge of bigger sides of individual consumer packages.

The permissible deviation between the edge of warning information and the bottom edge or folding side of the package shall be up to 1 mm. This deviation does not include the 30% space defined for the warning information. The warning information text shall be printed with bold black Helvetica within black frame of 1 mm in thickness and with white background. The font size for the text of warning information shall be as large as to fit the frame and be as clear as to be easily readable.

According to the Law of the Republic of Azerbaijan on “Tobacco and tobacco products” approved on June 8, 2001.:

Article 13. The design of tobacco packages

13.2. The text of warning information about the health damage of tobacco products shall be defined by the relevant executive authority and printed on one side of cigarette package with clear bold letters to avoid the possibility of erasure and in a way that is not

covered by any other printed text or image, or concealed, or damaged or torn during the opening of the box.

Article 14. Import and export of tobacco and tobacco products

14.3. Legal and natural persons are not allowed to import tobacco or tobacco products in the following cases:

14.3.4. if warning information about health damage and the information on the amount of nicotine and resin on the box is not printed in Azerbaijani language.

Article 15. Trading with tobacco and tobacco products

15.3. The sale of tobacco and tobacco products is prohibited in the following cases:

15.3.4. If the warning information about the health damage of smoking is missing on the package.

Information about availability of bans on tobacco advertising, promotion and sponsorship in the country.

According to the Law of the Republic of Azerbaijan on "Advertising" approved on May 15, 2015:

Article 4.6. The advertising of narcotic drugs, psychotropic substances, pornography, tobacco and tobacco products and other products prohibited by this Law is not allowed.

Article 15.3. It is prohibited to offer as a gift to the purchaser alcoholic beverages exceeding 5% alcohol content and tobacco and tobacco products during sales promotion activities.

Article 15.4. It is forbidden to offer as a gift to the purchasers of alcoholic beverages (over 5% alcohol content) and tobacco or tobacco products.

Article 28. Advertising of tobacco, tobacco products and other related products.

It is forbidden to advertise tobacco, tobacco products and related products, such as pipe rods, hookahs, electronic cigarettes, cigarette papers and lighters.

According to the Law on "TV and radio broadcasting" of the Republic of Azerbaijan approved on June 25, 2002:

Article 35. Advertising

35.10. TV and radio advertising is not allowed of narcotic drugs, guns, pornography, tobacco products, alcoholic beverages, as well as other products advertising of which is banned in accordance with the legislation of the Republic of Azerbaijan.

According to the Law on Tobacco and tobacco products of the Republic of Azerbaijan dated June 8, 2001:

Article 15. Trading with tobacco and tobacco products

15.3.6. Sale to persons under the age of 18;

15.3.7. Sale through vending machines;

15.3.8. Sale of cigarettes, papiros and cigarillos in bits

15.4. In necessary cases, tobacco sellers shall have right to request buyers a document proving their age.

15.5. Trading with tobacco products is not allowed in the educational, health and cultural institutions, as well as in child and adolescent stores

15.6. Information shall be available on health damage of tobacco products, prohibition of sale of tobacco products to persons under the age of 18 and restrictions on the use of tobacco products in the tobacco trading centres.

Article 20. Restrictions on sales promotion of tobacco products

20.1. The following methods for sales promotion of tobacco products are prohibited to be used by natural and legal persons having permission to trade with tobacco products:

20.1.1. Introduction of concessions to the coupon holders published or advertised in mass media;

20.1.2. Free distribution or giving as a gift of tobacco products or their new versions;

20.1.3. Offering as a gift of tobacco products during lotteries, contests, sport competitions and games;

20.1.4. Holding lottery games (including construction games in which cigarette boxes or pieces are used) on sale and consumption of tobacco products .

20.2. Tobacco producers are free to use their brand names during sponsorship or advertising of social, cultural and educational events which do not reflect any advertising of tobacco and tobacco products.

Smokers (aged above 15)

	Percentage of smokers	Average number of cigarettes smoked daily
Men	35.9	16.2
Women	0.0	
Total	18.2	16.2

Distribution of smokers by age groups

	Age	Percentage of smokers
Men	15-19	1
Men	20-44	30
Men	45-64	51
Men	Over 65	37
Women	15-19	0
Women	20-44	0
Women	45-64	0
Women	Over 65	0

Total	15-19	1
Total	20-44	16
Total	45-64	25
Total	Over 65	17

In 2011 research on tobacco use (GYTS) among 2018 students aged 13-15 in Azerbaijan was undertaken by the Public Health and Reforms Centre under the Ministry of Health with support of the WHO. The study provided following results:

- 10.6% of students at least tried to smoke sometime (Boys = 16.5%, Girls = 4.8%);
- 6.8% of them used any of the tobacco products during the last month (Boys = 11.4%, Girls = 2.1%)
- 1.1% of them smoked firm produced cigarettes during the last month (Boys = 1.8%, Girls = 0.4%);
- 36.6% of those students who tried to smoke sometime started to smoke before their 10 years old (Boys = 34.0%);
- 8.7% of those students who never smoked suppose that they may start smoking in the upcoming 12 months (Boys = 10.1%, Girls = 7.5%).

Consumption of alcoholic beverages and narcotic drugs

In 2011 a study on the spread of risk factors of non-infectious diseases among population aged 18 and over was undertaken with support of WHO by the Public Health and Reforms Centre under the Ministry of Health. Results demonstrated that around 34% of all respondents (687 people out 2000) drank alcohol occasionally and 66% of them never drank alcoholic drinks. There were more women than men among the respondents who never drank alcohol in their entire lives (90.9% versus 38.9%). 14.0% of alcohol users among respondents drank alcohol during last 30 days and 9.9% of them drank alcohol during last 12 months. The ratio of current alcohol users (during last 30 days) and previous alcohol users was significantly higher among men than women (26.9% and 18.6% vs. 1.7% and 1.6%). 10.6% of the respondents indicated that they used to drink alcohol sometime in the past (but not during the last 12 days). The share of them was higher among men than women (16.1% vs 6.3%). According to age groups, the number of alcohol users increased by age, but it decreased after 65 years old.

The share (1.5%) of daily alcohol users was a little lower among the alcohol users who drank alcohol during last 12 months (including last 30 days). People who drank alcohol at least weekly constituted 9.3% of the respondents who drank alcohol occasionally during last 12 months. None of the women respondents mentioned that they drank alcohol at least weekly, but this indicator was 11.0% among men. The majority of (89.6%) alcohol users during last 12 months indicated that they drank alcohol 1-3 times a month or less than once a month. This indicator was almost the same among men and women (respectively 88.9% and 90.0%). Interestingly though, the number of men drinking alcohol daily was increasing and reached the maximum level among the most elderly.

The average number of alcohol users during the last 30 days was 3 among current alcohol users who constituted 14.0% of all respondents. These respondents were asked about the average number of units of alcohol they drank at one time during last 30 days. The average number of standard servings (containing 10 grams of ethanol - 1 glass of wine or 1 glass of beer) was 2.9 being significantly higher among men (3) than women (1.3). In rural areas men drank more alcohol than women (respectively 3.7 and 2.5).

Respondents were asked about the maximum number of units of alcohol they took one time during last 30 days. This average indicator was 5.4 standard portions for both sexes with men outnumbering women thrice (2.3 versus 5.6).

Majority of users of alcohol (96%) indicated that they drank alcohol during meals and the rest of the respondents mentioned to drink alcohol occasionally (1%) or rarely (3%) during meals. All female users of alcohol drank alcohol during meals during last 30 days.

Respondents were asked about the number and amount of alcohol they took during last 7 days. Only 3.5% of alcohol users stated that they drank alcohol for at least 4 days or more during the last 7 days. 3.9% of alcohol users among men drank alcohol at least in 4 days during last 7 days, but none of the female users of alcohol indicated this to happen with them. 1 out of 4 male users of alcohol took at least 5 standard portions of alcohol for one time and 1 out of 20 of them took 20 or more standard portions of alcohol for one time during the last 7 days. None of the female users of alcohol took 15 or more standard portions of alcohol. 1 out of 21 women drank 4 or more units of alcohol for one time during last 7 days.

Alcoholism, drug and substance abuse

Cases of sickness	2014
Number of the sick diagnosed for the first time, persons	
Alcoholism and alcoholic psychosis:	
Persons	881
Per 100 000 of population	9,4
Drug and substance abuse:	
Persons	1257
per 100 000 of population	13,4
Number of people registered at health care institutions:	
Alcoholism and alcohol related psychosis:	
Persons	22278
per 100 000 of population	235,2
Drug and substance abuse:	
Persons	28796
per 100 000 of population	304,0

Action Plan No 116, dated 07.11.2014 was approved with the Order of the Ministry of Health of the Republic of Azerbaijan regarding the implementation of the “Program on treatment, rehabilitation and resocialization of the drug addicts” approved with Decision No 276, dated August 13, 2014 of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan.

Currently the construction of the new building for Republican Narcological Centre is underway. It is planned to establish a rehabilitation department in the new centre.

According to the above mentioned Action Plan the experts of Republican Narcological Centre were sent to learn the practice of countries, such as Russia, Belarus and Kazakhstan in the field of treatment and rehabilitation of the drug addicts. Moreover, it is planned to send experts to two more countries in Europe. From now on rehabilitation methods applied in the practice of these countries will be adapted and sent to the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan.

Immunisation and epidemiological control

An Electronic Observation System of Contagious Diseases (EOSCD) was established in the framework of the Program on “Reducing Biological Threat” developed following the signing of Agreement (Umbrella Agreement) on Measures in the field of prevention of proliferation of weapons of mass destruction and protection between the government of the USA and the government of the Republic of Azerbaijan on September 28, 1999.

The key purpose of establishing EOSCD is to improve the process of collection, processing and analysis of data on contagious diseases, as well as to strengthen epidemiological and epizootic observation. The system brings together clinical, epidemiological and epizootic data through integrated database and enables a high quality access of users to comprehensive analysis of collected data in a timely way and with less resources.

EOSCD is a shared database installed on computers at sanitary-epidemiological stations and veterinary institutions according to the lists approved by the Ministry of Health and the State Veterinary Service. The preliminary data on the number of contagious diseases, as well cases of reported diseases is received at city and rayon hygiene-epidemiological centres, inter-district anti-plague divisions and district level veterinary institutions and zonal veterinary laboratories. All received data is sent to country level organizations from EOSCD for processing, storage and analysis. Data transfer between the centres is carried out in real time.

The system was started to be developed in 2005. 1st-6th versions of EOSCD was developed by “Black & Veatch” company with financial support of Security Agency on Reduction of Threats following the consideration of recommendations received from the Ministry of Health and the State Veterinary Service.

This system was launched in Azerbaijan according to Order No 16, dated 26.02.2010 on “Application of electronic observation system on contagious diseases” of the Ministry of Health. Currently 6th web version of this system is applied in Azerbaijan.

Tuberculosis is one of the serious public health problems around the world, including in Azerbaijan. Large-scale measures are undertaken for the prevention of this disease in the country. One of the measures was the development of Action Plan on combating tuberculosis by the government in 2011.

The construction and maintenance of several health care institutions combating tuberculosis in the country has been completed and their financial and technical capacity has been strengthened. The diagnosis of drug-resistant TB has been improved with support of speedy molecular testing system and as a result of supply of the microbiological laboratories

established in cities and rayons under healthcare institutions combating TB through the use of modern equipment. The number of cabinets established for medication under control has been increased in order to provide the sick with ambulatory treatment. Specialized TB hospitals were established for stationary treatment of drug-resistant TB.

Medical staff working in this field received training and attended various conferences and symposiums abroad. Clinical protocols for detection, diagnosis and treatment of TB have been approved and various methodical instructions developed. Various speeches were made in mass media regarding combat with TB. Training Centre on TB has been established under the Specialized Treatment Institute of the Ministry of Justice. This Centre received a status of "Cooperation Centre with WHO on prophylactics and control of TB in prisons" given by European Regional Bureau of WHO.

As a result of measures taken in the field the number of clinic registered individuals with TB reduced compared to 2011 and TB-related deaths per 100 thousand people decreased to 3,9 from 4,2. Currently several activities are underway for strengthening the capacity of health care institutions and capacity-building of medical staff for the purpose of improved combat with TB, its detection, treatment and prevention.

Article 14. The right to benefit from social welfare services

With a view to ensuring the effective exercise of the right to benefit from social welfare services, the Parties undertake.

1. to promote or provide services which, by using methods of social work, would contribute to the welfare and development of both individuals and groups in the community, and to their adjustment to the social environment;
2. to encourage the participation of individuals and voluntary or other organisations in the establishment and maintenance of such services.

Paragraph 1- Promotion and provision of social services

According to the Law on Social Services of the Republic of Azerbaijan social protection shall be provided for the people and their families facing hardship. Since 2013 several social projects developed by the Ministry of Labour and Social Protection of the Republic of Azerbaijan have been launched in the regions for provision of social services to the vulnerable groups of population (persons with disabilities, children with limited health capacity, children deprived of parental care, neglected children under social threat, children in conflict with the Law, etc.) their social rehabilitation and supporting their families.

Enlargement of the network and type of centres providing social service has been established as one of the priority directions in the Development Concept of "Azerbaijan 2020: Vision to Future" approved with the Presidential Decree No 800, dated December 29, 2012. During 2013, 30 such projects were implemented in 19 cities and rayons on 15 priority areas. In 2014 32 projects were implemented by 28 NGOs on 23 priority areas and 33 projects by 23 NGOs on 24 priority areas in 2015. Initial projects covered two main priority areas: social rehabilitation of children with limited health and adolescents under social threat and support work to their families. Later the project priority areas extended to cover areas, such as

provision of social services to people facing hardship, their rehabilitation and treatment in the country or abroad, sending them to sanatorium and spa and treatment centres for organizing their leisure time. According to the Law on Social Services, the quality of social services provided by the Ministry of Labour and Social Protection is under control.

Combating domestic violence is also among recent topical issues. Accreditation Commission was established in accordance with the "Regulations of accreditation of non-governmental assistance centres to people who suffered from domestic violence" approved with Decision No 89, dated April 25, 2012 of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan. "Accreditation Criteria for the non-governmental centres assisting people who suffered from domestic violence" and "Accreditation Certificate" were also approved. Total of 10 non-governmental centres providing support to people who suffered from domestic violence were accredited by the Commission. The activities of these Centres include prevention of violence as a result of abuse of kinship or coexistence, domestic violence against disabled women or children and its negative legal, medical and social consequences, social protection of people who suffered from domestic violence, their provision with legal assistance, etc. With financial support of the UNICEF and the OSCE Regional Social Rehabilitation Centre was established in Ganja in 2014 in order to provide people who suffered from domestic violence with social rehabilitation.

Minimum operational requirements were developed by the edict of the Ministry, as well as in accordance with "Joint Work Plan on Reforms in Child Care System" (2014-2015) signed between the Ministry of Labour and Social Protection of the Republic of Azerbaijan and UNICEF Representative Office in Azerbaijan for the purpose of regulating the activities of several centres providing social services, improving quality of services provided by these centres and ensure proper targeting.

For the purpose of adjusting several social service institutions under the Ministry to the international standards and improving the quality of these services new Statutes were developed for Vocational Rehabilitation Centre No 1 for Young people with limited health, psychoneurological social service institutions No 1, 2 and 3, social service centres No 1 and 2 for children with disabilities. These statutes were approved with the relevant Decisions of the Board of the Ministry of Labour and Social Protection of Population.

In accordance with Madrid International Action Plan on Aging, Recommendations of Regional Strategy on the implementation of this plan and principles of Vienna Conference of Ministers on Aging issues necessary measures were taken for the social integration of elderly people, improving their social welfare, bringing the legislative basis on social and legal protection of the elderly in line with international standards. Taking account of existing work characteristics, the structure of the social service institution for the elderly was brought in line with international requirements, a draft statute was developed on social service based on experience of developed countries and staff units were established in accordance with legislation and international standards. Currently 211 elderly people live at state support. 22 of them were sent back to their families during 2013-2015 years. In 2015 13679 elderly and lone people were provided with social services at home.

Social Adaptation Centre with accommodation capacity of 50 people was constructed by the Ministry in Gobustan rayon for the purpose of social adaptation and social re-integration of people released from penitentiary institutions. This Centre is expected to provide place of residence for the homeless people released from penitentiary institutions, protection of their rights, liberties and legal interests and etc. in mutual partnership with state

and non-state organizations. In 2015 vocational training courses were organized at penitentiary institutions for 152 prisoners 3 months before their release and payments four times the amount of minimum wage were paid to each of 5823 persons released from penitentiary institutions for covering their basic needs.

The number of potential victims of human trafficking has significantly reduced during the recent years. Around 314 requests were received by the Support Centre for the Victims of Human Trafficking under the Ministry during 2013-2015 years. They were provided with due protection and received assistance in social rehabilitation and social re-integration at the Centre.

In the framework of TAIEX program of the EU several projects were drafted and approved by the EU on learning international practice in the field of provision of social services to neglected children under social threat and ex-prisoners. At the initial stage of the program (March, 2013) high-level expert from Austria visited Baku. Various presentations were made within the framework of the second stage of the program (April 23-24, 2015) with participation of experts from the EU on experience of European countries in the area of social protection of the elderly people, best practices of organization of social services and effective health services for the elderly. At the next stage of programme implementation, it is planned to organize trips of staff of the Ministry of Health working in the area of social service provision to one of the developed countries of Europe for training purposes. Moreover, on September 2013 expert mission of the EU visited Azerbaijan for the purpose of monitoring and evaluation of social services provided for neglected children under social threat and national level activities on social adaptation of ex-prisoners (released on January, 2014), exchange of practice in this field and supporting the social adaptation of ex-prisoners.

Twinning project on “Improving social services for people in need of special care” was approved by the EU for the purpose of improving institutional capacity of structural divisions of the Ministry working in the area of social services and application of the international model of social service in Azerbaijan. A two-year (June 2015-June 2017) Twinning project titled “Development of social service provision in Azerbaijan” was launched with financial support of the EU jointly implemented by the Ministry of Labour and Social Protection of the Republic of Azerbaijan and the relevant authorities of Austrian Republic. Low-income families, the elderly, people released from penitentiary institutions and people suffered from domestic violence have been defined as a target group of this social service project. Application of modern “social worker” model is planned in the country within the framework of this project. It is expected that this new model will cover the issues such as, accessibility of social services, identification of social and psychological needs by social workers, precise decision-making regarding the solution of social problems through provision of initial social services and extending the coverage of these services to all regions in Azerbaijan. Initially 4 pilot rayons were selected regarding the application of the new model and various training courses were organized on topics, such as “Training methods and systematic approach”, “Domestic Violence”, “The elderly”, “Persons released from penitentiary institutions” and “Families and children” for the purpose of delivering the best international practice in the field of social service provision to the staff working in the area of social service provision in these rayons.

Mobile social service is provided by the urban and district departments of the State Social Protection Fund under the Ministry of Labour and Social Protection of Population to the lone elderly people not residing at the same settlement with their able-bodied relatives or

legal representatives, elderly couples, the disabled and children with disabilities and the sick at the terminal stage of illness in accordance with the “Regulations on social service provision at home (mobile)” approved with Decision No 108, dated April 22, 2014 of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan .On 01.07.2016 1253 social workers of urban and rayon centres for people’s social protection provided mobile social services to 11901 lone elderly and disabled people.

Paragraph 2- Public participation in the establishment and use of social services

The key purpose of the measures taken in the field of social service provision is to provide social services for vulnerable groups of population, supporting their families, directing them to relevant authorities for the solution of their problems, preventing children’s entrance to state child institutions, facilitating access of children and their families facing hardship to the social services, preventing human trafficking and forced labour, providing legal, social, medical and psychological assistance to the potential victims of domestic violence and improving their welfare and eliminate inequalities in the society.

According to Article 3 of the Law of the Republic of Azerbaijan on “Social Services” social service is provided to the citizens of the Republic of Azerbaijan who need social services, foreigners permanently residing in Azerbaijan and people without citizenship on equal basis irrespective of ethnical background, religion, disability, age, sexual orientation and political stance.

Article 16. Right of the family to social, legal and economic protection

With a view to ensuring the necessary conditions for the full development of the family, which is a fundamental unit of society, the Parties undertake to promote the economic, legal and social protection of family life by such means as social and family benefits, fiscal arrangements, provision of family housing, benefits for the newly married and other appropriate means.

Social protection of families

Provision of families with housing

According to Article 17 of the Constitution of the Republic of Azerbaijan family is under special protection of state as a fundamental unit of society. According to Article 31 of the Constitution of the Republic of Azerbaijan, it is prohibited to infringe on anybody’s life, physical and spiritual health, property, living premises, to commit acts of violence except cases envisaged by law. According to Article 33 each person has right to inviolability of home. Except cases specified by law or court decision nobody has the right to enter private home against the will of its inhabitants. According to Article 43 of the Constitution no one shall be unlawfully deprived of home.

According to Article 3 of the Housing Code of the Republic of Azerbaijan right to housing can be limited to necessary limits for the purpose of protection of morality, health,

rights and duties of other persons, defence of country and state security. No one shall be taken out of his/her residence or their use of residence place or utilities shall not be limited, except in the cases and rules established in this Code and other laws. The protection of right to housing is carried out through the following judicial means in accordance with the rules and cases established in the legislation:

- Recognition of right to housing;
- Restoration of the situation prior the breach of the right to housing and prevention of acts breaching this right or any acts threatening the right to housing;
- Full or partial suspension by the court of the force of normative legal acts breaching the right to housing of state bodies or municipalities and conflicting with other normative legal acts excelling the force of normative legal acts of state bodies or municipalities approved with this Code, and other laws;
- Non application by the court of normative legal acts breaching the right to housing of state bodies or municipalities and conflicting with other normative legal acts excelling the force of normative legal acts of state bodies or municipalities approved with this Code, and other laws and termination of housing relations or changing these relations.

According to the Law of the Republic of Azerbaijan on “Acquisition of lands for state needs”, “acquisition” means compulsory or voluntary purchase of municipal and privately owned lands (or part of it) by the state through removal of the right of ownership, usage and renting of these lands and removal of restrictions for the use of these lands, and taking back the state lands from the user or renter through payment of relevant compensation.

The state needs for the acquisition of lands can be the following: construction of state roads and communication lines (main oil and gas pipelines, sewers, high-voltage power line and hydraulic structures); reliable protection of state bodies along borderline; construction of defence and security objects, construction of state mining industry enterprises and enlargement of sea port area.

Any land or relevant share (shares) of land in shared land property can be acquired by the state in accordance with this Law on the basis of agreement with the owner (or owners) or in case of absence of this agreement, through compensation provided by the state based on the court decision. State is responsible for reaching agreement with affected parties and use all efforts to pay the market price or recovery price and cannot use its relevant authority defined in this Law until fulfilling this responsibility. Affected parties are those individuals who are moved from their lands or lose right to use those lands or living in their lands, who are subject to reduction in amount, value or utility of their property or land, who are fully or partially unable to proceed with their entrepreneurial activity, who loses his/her job, who are deprived of opportunities for general use, who are subject to loss or reduction of any other living means as a result of acquisition of their land or part of it. Affected parties are entitled to receive compensation in accordance with the losses or deprivations they are subject to. These individuals are provided with compensation or other assistance due to the loss of land in accordance with the provisions of this Law. One or more public meetings regarding the land acquisition shall be held by purchasing body for the purpose of informing the affected parties about the type of compensation to be provided to them, as well as the rules and methods of determination and payment of compensation.

Relevant executive authority can give orders to the relevant body about allocation of funds for the purpose of development of plan on land purchase or payment of compensation, and determination of additional conditions considered necessary in the decision on land

purchase taking into account of interests of affected parties. The purchasing body shall pay compensation to the affected parties. The purchasing body is responsible for preparation of necessary documents for allocation of funds from relevant state bodies for payment of compensation. If the purchase is refused, the affected parties and other interested individuals shall be paid the purchase expenses or paid additional compensation for possible inflicted damage.

Affected party who claims the purchase of land or part of it to be unnecessary for the implementation of a relevant project, as well as who does not agree with the amount of paid compensation can apply to court in accordance with the legislation. Any provisions of this article shall not be treated as a case preventing the affected party, the purchasing group or body or other body involved in the purchase of the land from reaching agreement regarding the use of alternative ways for settling disputes or other solution means, unless the issue is already taken to court.

The legislation on land acquisition for state needs include the Constitution of the Republic of Azerbaijan, Land code of the Republic of Azerbaijan, Civil Code, Family Code, Housing Code and other normative legal acts or international treaties ratified by the Republic of Azerbaijan on land acquisition for state needs.

According to the provisions of the Law on “Enforcement” of the Republic of Azerbaijan dated December 27, 2001 the enforcement of the decisions of judicial and other bodies are fulfilled by executive officials. The requirements of judicial or other bodies regarding the execution of decisions by executive officials are mandatory for all bodies, legal entities and their officials and natural persons in the Republic of Azerbaijan. An executive officer makes decision to launch proceedings within 3 days of receipt of execution document. An executive officer defines maximum of ten days since the start of the proceedings for the voluntary execution of requirements by the debtor established in the execution document and notifies the debtor about this decision, in case no other period for execution is defined by the court decision. It shall be stated in the notification that after the expiry of the fixed date the requirements set in the document will be executed imperatively and the payment for execution defined in this Law and the expenses related with the execution will be provided by the debtor. The parties can apply to the court examining the case regarding the grant of delay of the writ of execution, or its partial fulfilment or change to the methods and rules for the fulfilment of writ of execution.

The arrest of debtor’s property means to inventory the property, prohibit the right to dispose of property, restrict the use of property, take the right to use property or grant the right for keeping the property if necessary. Debtor’s property is arrested in order to ensure the protection of the property to be granted or sold to claimant or ensure the fulfilment of the court decision on seizure of property of the debtor. In case of disputes regarding the belonging of the claimed property to the debtor or other interested persons, natural and legal entities are entitled to apply to court to claim the release of arrest on the property or its removal from inventory.

According to the provisions of the Law of the Republic of Azerbaijan on “Citizen Appeals” dated September 30, 2015 citizens of the Republic of Azerbaijan shall have rights to apply to state and municipal bodies, legal entities owned by the state or municipalities or stocks controlled by state or municipal bodies and budget organizations or their officials either personally in a written form or verbally or through a representative, individually or collectively. Citizens shall have rights to apply independently and voluntarily. The

enforcement of right by a citizen shall not breach other person's rights and liberties. It is prohibited to restrict the right to apply on the grounds of race, nationality, religion, language, sex, ethnicity, property status, professional status, beliefs, membership in political parties, trade unions or other public organizations. Citizen's appeal shall be made in writing or verbally to the relevant bodies or their officials directly engaged in processing of appeals. Written appeals shall be submitted personally or through a representative or sent through mail, telefax or e-mail. The bodies and their officials shall receive, register and process the requests in accordance with the regulations established in this Law. It is forbidden to decline a request according to the requirements of this Law.

Appeal is considered to be processed when it is reviewed and the substantiated response is sent to the citizen (one of the applicants in case of collective appeal). The bodies and their officials dealing with electronic applications shall provide response to the electronic appeals through the e-mail address of the applicant or mail address at request of the applicant. In case electronic address of the applicant is not displayed in the electronic application the response to the application is sent through registered mail. The investigation regarding the issues or measures taken or relevant bodies dealing with the issues shall be included in the response letter to the citizen's application. If decision is made not to process the application, or partially process or decline it, the procedure of complaint of the decision shall be explained in the response letter. The bodies or their officials dealing with the appeals shall send the application to the relevant bodies and notify the applicant no later than three working days, in case solution of the issues set in the application does not fall under the authority of those bodies. If the issue set in the application falls under the authority of several bodies the copy of the application shall be sent to those bodies no later than three working days. When a higher state body sends the citizen's appeal to the relevant state or municipal bodies or other bodies dealing with appeals the head of the body reviewing the appeal shall inform the former on the results of the review of appeal.

It is prohibited to send the appeals of citizens to the body or its official, if unlawful act (inaction) of the latter is complained by the appeal. Thus, when it is impossible to send the citizen's appeal to the relevant body, the right to apply to court in accordance with the rules established in the law shall be explained to the citizen. Citizen's appeals shall be reviewed within 15 working days or within 30 working days at latest in case of need to additional examination or investigation. In case the information loses its significance during the review of the appeal on obtaining information within the time period mentioned above, the appeal shall be responded immediately or if impossible within 24 hours of its receipt.

According to the Law of the Republic of Azerbaijan on "Prosecution" dated December 7, 1999 prosecutor office reviews applications, complaints and suggestions and receives citizens in accordance with the rules and established authority. Crime-related applications, complaints and information shall be processed immediately.

The formation of the right to use part of the residence building, the conditions of enforcement of this right, and termination of it is determined by a notarized written agreement signed with proprietary. In case of absence of agreement on termination of the right to use part of residential building, this right can be terminated judicially through payment of relevant compensation corresponding to market price at proprietary's request. The right to use part of the residential building shall not be an independent subject of purchase and sell, pledge and lease. A person who is entitled to use part of residential building, including the proprietary may require any person to eliminate any violation of his/her right to use the building.

According to Paragraph 8.1 of the Law of the Republic of Azerbaijan dated December 25, 2011 on ratification of the “Convention on protection of human rights and liberties” and its Protocols N 1, 4, 6 and 7 every person is entitled to the right of respect to his/her personal and family life, housing and correspondence secret.

According to Article 43 of the Constitution of the Republic of Azerbaijan state encourages the construction of residential buildings and houses and takes measures for the enforcement of right to housing.

According to Civil Code of the Republic of Azerbaijan land owner can build buildings and erect structures, reconstruct or destroy them or give permission to other persons for construction in his/her own land area while complying with urban planning and construction norms and rules, as well as with requirements related to the designation of land area. The land owner gains right to buildings or erected structures or any other real estate situated in his/her land area.

According to the Housing Code of the Republic of Azerbaijan, state bodies and municipalities shall facilitate the enforcement of the right to housing within their authority and support the development of real estate market for the purpose of creating necessary conditions for ensuring citizen’s housing needs. State provides citizens with living place on the basis of social renting agreements in accordance with the established rules or state or municipality housing fund renting agreements and stimulated construction of houses.

According to Article 3.1 of the Statute of “Azerbaijan Mortgage Fund” OSC approved with Presidential Decree No 940 dated June 22, 2016 the main objective of the company is to create mechanisms for provision of population with housing through long-term mortgage loan and undertake measures for involving local and foreign investment to mortgage loan.

Paragraph 3.1 of the Presidential Decree dated December 11, 2004 on “Approval of State Program on “Development of demography and population in the Republic of Azerbaijan” states the following measures for improving the housing condition of young families to be undertaken:

- Establishment and enforcement of concessional loan mechanism for young families in need of improvement in housing conditions, particularly those residing in the borderline districts by the Ministry of Economy, Ministry of Youth and Sports, Central Bank and local executive authorities;
- Ensuring the provision of land to the young families in the rural areas for construction of personal houses through involving local executive authorities and municipalities;
- Provision of separate room in hostels of higher and vocational education institutions for married students by the Ministry of Education;
- Provision of housing for temporary young residents of tent camps and hostels who are willing to get married by local executive authorities.

According to the Regulations on State Agency on House Construction under the President of the Republic of Azerbaijan approved with Presidential Decree No 858 dated April 11, 2016, the State Agency on House Construction is the central executive body which organizes the construction of multi-family residential buildings and other building objects in the Republic of Azerbaijan, facilitates the concessional acquisition of housing by the citizens of the Republic of Azerbaijan, organizes and ensures efficient use of financial resources allocated for the construction of multi-family residential buildings, as well as regulates state

policy in urban planning and architecture projects. The Agency organizes the construction of modern architectural multi-family residential buildings meeting the environmental and energy efficiency needs for improvement of citizens' housing conditions and providing them with housing on concessional basis through effective management of the property at the disposal of legal entity under the Agency. According to Regulations on State Agency on House Construction under the President of the Republic of Azerbaijan approved with Presidential Decree No 858 dated April 11, 2016, the State Agency on Housing Construction "MIDA" LLC was established for the purpose of encouraging the construction of multi-family residential buildings in the Republic of Azerbaijan facilitates the citizens' acquisition of housing on concessional basis, organizes and ensures the efficient use of financial resources allocated for the construction of multi-family residential buildings.

Relevant counselling services on child development to parents, as well as the teaching of use of necessary assistive devices and training tools, provision of socio-psychological advice, group and individual training for children, rehabilitation services in the form of consultations, conversation through hotline, individual consultations, restoration of documents, divorce, payment of aliment, property issues, support in the preparation of documentation regarding children or any other issues, socio-psychological advice for social adaptation of individual, provision of legal advice to the socially unadapt and deprived individuals' for protection of their interest and rights, teaching self-care due to sickness, disability or old age, legal advice for the individuals who do not have able-bodied relatives or legal representatives to take care of them or assist them, identification of individuals (families) living separately from their relatives or legal representatives and needing social advice, provision of social service advice are implemented according to the "Guaranteed amount of social service provided with state budget funding to the individuals (families) facing hardship" approved with Decision dated March 22, 2014 of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan.

With relevant Laws of the Republic of Azerbaijan the poverty benchmark was set as 93 manats, 100 manats and 105 manats respectively during 2013-2015 years on the basis of prognosis developed by the Ministry of Labour and Social Protection. By the end of 2013 targeted social assistance payment was granted to 143337 families consisting of 625808 members, by the end of 2014 - to 94794 families consisting of 415198 members, by the end of 2015 - to 105009 families consisting of 451538 members. The amount of these payments per person was respectively 28.75 manats in 2013, 33.32 manats in 2014, and 35.49 manats in 2015. For this purpose, a total of 206.2 mln manats were allocated from state budget for each of these years.

The Law of the Republic of Azerbaijan dated February 24, 2015 on "Amendments on the Law on Targeted Social Assistance Program" of the Republic of Azerbaijan was approved at request of the Ministry for the purpose of mitigating the influence of governor-citizen communication and subjective factors on receiving state social assistance and increasing the quality, ease of access and transparency of these services. According to the amendment to the law from March 17, 2015 onwards the state social assistance is defined for low-income families for the period of 2 years which enables the better protection of citizens' rights and improvement of their social welfare.

The Presidential Decree on "Lump-sum payment to the low-income families" on the eve of Solidarity Day of Azerbaijani People and New Year was drafted and approved on December 30, 2015. The Decree defined the grant of lump-sum payment in the amount of 50

(fifty) manats to the low-income families each receiving state social assistance on December 30, 2015.

As of January 1, 2014 new social benefits were defined for mothers of more than 5 children according to the Law of the Republic of Azerbaijan dated October 29, 2013 on "Amendments to the Law of the Republic of Azerbaijan on social benefits". According to Presidential Decree No 72, dated December 27, 2013 the amount of the benefit was set at 30 manats for each child. According to Presidential Decree No 973, dated August 29, 2013 on "Increasing the amount of social benefits" the amount of several monthly and lump-sum social benefits, including child birth benefits, monthly benefits granted to mothers during partially paid social leave for child nursing purposes and monthly food payments to refugee families was increased from September 1, 2013 for the purpose of improving the welfare of population and strengthen their social protection. According to the relevant Presidential Decrees the amount of monthly payments to martyr's families, war invalids and individuals awarded with title of National Hero of Azerbaijan, as well as according to relevant Presidential Edicts the amount of monthly payments for honorary titles was increased and the coverage of the Presidential Stipend to attendants of 1941-1945 Great Patriotic War was extended from September 1, 2013. Relevant Presidential Decrees and Edicts were signed on the basis of draft projects developed by the Ministry on increasing the amount of social benefits and stipends and establishment of Presidential Stipend to be granted to certain category of people.

The amount of monthly payments granted to a certain category of people who are not entitled to labour pensions was increased according to Presidential Decree No 130, dated March 17, 2014 on making amendments to the Presidential Edict No 973, dated August 29, 2013 on «Increasing the amount of social benefits».

According to Presidential Edict No 128, dated March 17, 2014 on the "Establishment of Presidential Stipend for persons belonging to I disability group as a result of "general illness", "illness during military service", "presence in the military operations zone", "labour injury and occupational diseases", "elimination of consequences of Chernobyl disaster", this category of people were granted Presidential Stipend. According to Presidential Decree No 422, dated April 30, 2014 on "Increasing the amount of Presidential stipend to the certain category of people participated in the 1941-1945 Great Patriotic War" and Presidential Decree No 129, dated March 17, 2014 on "Making amendments to the Presidential Decree" No 952, dated August 28, 2013 on "Increasing the amount of Presidential Stipend to war invalids", the amount of Presidential Stipend granted to war invalids, participants of 1941-1945 Great Patriotic War, individuals who worked at the enterprises, institutions and organizations in Leningrad city during its seize during the second world war and to those individuals who were awarded with medal "For the defence of Leningrad" and badge "Resident of besieged Leningrad" (except the war invalids).

Presidential Stipend was established in the amount of 200 manats on January 1, 2015 for the families belonging to this category (parents, widow) according to the Presidential Decree No 244, dated August 11, 2014 on "Establishment of Presidential Stipend for the families of the military servants who died, missed or declared dead by court during performing international duty within Soviet army in Afghanistan". For enforcement of this Decree the Ministry drafted "Regulations on establishment and payment of Presidential Stipend for the families of the military servants who died, missed or declared dead by during

performing international duty within Soviet army in Afghanistan” and it was approved with Decision No 360, dated October, 2014 by the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan.

The draft Decision of the Cabinet of Ministers on “Amendments to Regulations on Commemoration of martyrs and grant rules of benefits to the families of martyrs” approved with Decision No 10, January 15, 1994 was discussed with participation of authorized representatives of relevant state bodies and revised. The Draft Decision was presented to the Cabinet of Ministers for review on October 2015.

Regarding the provision of housing for Roma families it is worth noting that Roma population constitute a very small portion of total population in Azerbaijan and they are entitled to the same rights along with other ethnicities. In general, there are not any problems regarding Roma families in Azerbaijan. According to Article 25 of the Constitution of the Republic of Azerbaijan, state guarantees equal rights and liberties for every one regardless of their race, nationality, religion, sex, origin, property status, position, beliefs and membership in political parties, trade unions or any other public organizations. It is forbidden to limit human rights and liberties on the grounds of race, nationality, religion, sex, origin, beliefs, political or social belonging.

Child care institutions

On October 2015 13 storey “Graduate House” comprised of 120 apartments was constructed for the purpose of providing housing for individuals leaving state residential care institutions who either lost their parents or deprived of parental care. Two more social house buildings comprised of 120 apartments each are planned to be constructed in the future. Those young people were provided with living space, necessary home equipment, inventory and communal services. The young people have right to live with their family members (wife, husband, children) in these houses when they get married. The resident families of the Graduate House are free of certain utility payments. Utilities payments of the residents and their families in the Graduate House during first 6 (six) months period and the utility payments of residents studying full time at state, municipal or private higher education or vocational education institutions are paid by the Graduate House social enterprise up to their age of 23. Public catering facilities in this social enterprise will provide employment for the inhabitants themselves. Currently 35 inhabitants have already been provided with such jobs. One of the issues is to involve young inhabitants of this house into active labour market events and vocational training courses on occupations most required in the labour market.

Family counselling services

In 2013 the State Committee on Family, Women and Child Affairs launched awareness-raising campaign titled “Let’s benefit the experience of the elderly” jointly with Baku city executive authorities according to Paragraph 3.2.3.2 of the Action Plan on the implementation of State Program on “Poverty reduction and sustainable development in the Republic of Azerbaijan, 2008-2015” for the purpose of supporting state family policies, bringing up youth in the spirit of respect to the elderly and care to children and their

preparation for family life, maintaining national and international values and passing them on to the future generations. The project activities continued to be implemented during 2014 and 2015 years. The representatives of district executive authorities and interior affairs bodies, educators, members of council of elders, representatives of older generation, veterans and young people attended the events organized in the framework of the campaign. Awareness-raising materials were distributed among the attendants by the Committee.

Training was held on June 20, 2014 with participation of relevant experts and mass media organizations for the purpose of discussing the moral and ethical influence of articles published or displayed in the mass media to the youth, children and families and the ways out of certain problems in this field.

The State Committee on Family, Women and Child Affairs has launched awareness-raising campaign “Sun is for everyone” since 2015 for the purpose of increasing attention and care to children with disabilities, ensure public participation in the solution of their problems, identifying children needing special care and their families and ensure their social integration and comprehensive development.

Discussions were conducted around topics such as the role of family in the life of a child needing a special care, rehabilitation of those children, parental liabilities regarding the establishment of connection of these children with environment, legal enlightenment in the events for the purpose of social adaptation of children with disabilities and children needing special care, their social-pedagogical rehabilitation and provision of psychological and legal assistance to their parents. Participants were provided with awareness-raising materials and the campaign continued in 2016 as well.

On July 1, 2016 the State Committee on Family, Women and Children Affairs launched large-scale awareness-raising campaign titled “I choose life”. Discussions were held around topics, such as early marriage, blood relationship, consequences of harmful addictions, healthy life style and reproductive health, importance of medical examination before marriage and other issues.

Support Centres across 11 regions for children and families under the State Committee on Family, Women and Children Affairs received requests mainly in the field of health, social issues and domestic violence. These Centres are funded by the state and the services are free of charge. Centres also provide counselling services for families. Total of 6415 citizens' requests were processed during 2013-2015.

Legal protection of families

According to Article 29 (equal rights for husband and wife within family relations) of the Family Code of the Republic of Azerbaijan husband and wife are entitled to equal personal and property rights in family relations as established in the Constitution of the Republic of Azerbaijan. Maternity, paternity, child bearing and education, as well as other family issues are solved in accordance with principle of equality of rights of husband and wife. Husband (wife) is free to choose occupation, profession and place of residence. Both wife and husband in the family shall establish their relations on the basis of mutual support and respect, to act together for strengthening family and welfare, create favourable conditions for the development of their children and take care of their children's health.

In accordance with Article 36 of the Code, the common property of spouses shall be divided on the basis of an agreement among them. Such agreement shall be verified by a

notary at request of the spouses. In case of dispute, the division of property of the spouses, as well as determination of the spouses' shares in this property is carried out by the court. While dividing the common property court identifies the property to be given to each of the sides upon their request. If one of the spouses acquires property with a value that exceeds the amount defined property share, the money or other compensation shall be given to the other. The court can consider the property of both sides as their private property if it is earned after the termination of marriage or during the period the couple lived separately. The things obtained to meet the needs of minor children (clothes, shoes, school and sports supplies, musical instruments, children's library, etc.) shall not be divided and distributed without compensation to the parent living with the children. The bank deposits made at the expense of the common property of spouses under the names of their minor children shall be considered to belong to these children and are not taken into account in the division of property. During the division of common property of the spouses undivided part of the property during the marriage, as well as, property acquired during marriage is considered as their joint property. Upon dissolution of marriage the 3-year period of limitation shall apply to their demand for division of assets of the spouses.

According to Article 75, parents are obliged to take care of their children. Parents determine the rules and forms for taking care of their children independently. Parents have the right to have an agreement (agreement on the payment of alimony) for taking care of their underage children. If the parents don't take care of their children funds for children (child support) shall be provided by the parents through the court order. In the absence of an agreement on the payment of child support allowance every month their parents are charged for the child support by the following amounts:

- for one child – a quarter of the income and (or) other earnings of parents;
- for two children - one-third of income (other earnings);
- Three or more children - half of the income (other earnings).

In 2014, the State Committee for Family, Women and Children's Affairs launched the project titled "Family, school and society". In the framework of the project for the purpose of strengthening parent-school-student relationships and studying the impact of family and school environment on child's psychological state, the discussions were held at Baku schools with school psychologists on following topics:

- the preservation of national and moral values, promoting the peace and tolerance culture in the family;
- the factors affecting the psychological climate of the family (influence of family relations, family violence to the children' study, behavior, psychological status at school, family problems and their solutions);
- proper establishment of mutual relationship between parent-school-student;
- Healthy lifestyle and reproductive health (consequences of early marriage, blood relationship, the importance of premarital medical examination, giving up harmful habits)

During the events educational materials prepared by the Committee for the use of psychologists at schools were distributed.

In 2014, under this project, the meetings with psychologists were conducted in 12 districts of Baku, within 247 middle and high schools.

Domestic violence against women

The necessary measures are taken by the police authorities to prevent all forms of violence against women, and to solve these types of crimes in accordance with the country's laws and other normative legal acts regulating these activities. The complaints on violence against women, including domestic violence received by the Ministry and the police authorities are investigated with special sensitivity and pre-operatively-preventive measures are performed taking into account the conflicting families by involving the relevant bodies around them.

Official investigation on every crime related to domestic violence is conducted and the work of a local police officer is legally assessed to prevent this type of crimes.

Several Articles of the Criminal Code of the Republic of Azerbaijan ensures the protection of women stipulating liabilities for sexual violence (Article 108), leading to suicide (Article 125), deliberate cause of various degrees of harm to health resulting in loss of health and work capacity (Articles 126, 127 and 128), torture accompanied by regularly beating and (or) other violent actions (Article 133), including norms against sexual inviolability and sexual freedom of the individuals (Articles 149-153). The exact mechanism of the legal, social and preventive measures to be implemented in the field of prevention of domestic violence has been set in the Law on "Prevention of Domestic Violence" of the Republic of Azerbaijan dated 22 June 2010. According to Article 7 of the law, after the approval of a number of reports on domestic violence it is ensured to take the necessary measures.

In general, according to the instructions and legal documents of the Ministry more than 3,000 employees from middle and senior staff of social security, investigation, criminal investigation, and juvenile institutions were involved in initial training and refresher courses, zone-seminar sessions held at the Police Academy and other educational and base bodies. In these trainings subjects, such as enforcement of the Law on "Prevention of Domestic Violence", "The application of new institutional mechanisms defined by this Law in daily activities," "Police action in cases of domestic violence", and "The application of the Law on "Domestic violence"" were taught. In the framework of this action with support of the OSCE Baku Mission the projects titled "The role of the police in protecting women from violence in the family" and "Contribution to the implementation of the Law on Prevention of Domestic Violence of the Republic of Azerbaijan" were implemented, 350 police officers have been specially trained, trainings, regional seminars and meetings were organized with participation more than 1500 police officers outside of public service, as well as juvenile police inspector and inspectors and the employees of investigation bodies.

All criminal cases and related materials where women were accused or were victims are regularly analyzed, and incentives for crime are studied and eliminated, final results are sent to relevant bodies and organizations.

In order to prevent the crimes, including acts of domestic violence and to take swift actions call center systems, such as "102" service, "Information portal", e-mail address and hotline are operating for many years at the Ministry of Internal Affairs and the local police authorities.

During 2013-2015 15,945 crimes were recorded against women in the country, including 6165 cases of violence as well. 15 percent and every sixth of these crimes occurred on the basis of domestic violence, and 8072 persons were brought to the court for these

crimes.

Starting from 2008 the State Committee for Family, Women and Children Affairs implemented five-year project aiming to reduce gender-based violence in communities of refugees and internally displaced persons in partnership with the United Nations Population Fund (UNFPA), the UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), the UN Development Fund (UNDP), and the International Organization for Migration and the Women's Association for Rational Development. The project covered 14 regions.

In the framework of the project in 2013 the booklets under the slogan "NO to Early marriages" named "Early marriages: 50 answers to 50 questions" were issued and distributed among population. The definition of marriage, invalid marriages, causes and consequences, prevention of early marriages, responsibility and punishment were provided in the booklet.

As a result of implementation of the project on November 25, 2013 within the framework of 16 days of Activism Campaign an event was organized on the outcomes of the project "Say NO to Violence against Women". In 2011 the implementation of 2-year project was launched on "Awareness-raising campaign against domestic violence" by the Gender Equality and Women's Initiatives Union, the European Commission, the State Committee for Family, Women and Children Affairs and **(ACI-YF) OSI** Human Rights and Administration Program (Hungary). In the framework of this project centers of Gender and Development were established consisting of NGOs operating in the field of gender issues. Training of Trainers (TOT) were organized for the NGO professionals involved in the project.

16 Days of Activism Campaign against Gender Violence is an ongoing international campaign that starts on International Day for the Elimination of Violence against Women on 25th of November and ends on Human Rights Day on December 10 every years. The aim of the campaign is to raise awareness at the local, national, regional and international levels for promoting gender-based violence as human rights violation. On November 25, 2014, the State Committee for Family, Women and Children Affairs in cooperation with the United States Agency for International Development (USAID), United Nations Population Fund, the UN High Commissioner for Refugees, the UN Development Program, the International Organization for Migration, Counterpart International and Women's Association for Rational Development Organization held conference under the name of "Empowering Women, Progress for Society" in the framework of 16 days of Activism Campaign. After the official part the conference its work in three sessions under three groups were continued:

1st Session: The Law on "Prevention of Domestic Violence" and normative legal documents to combat early marriages,

2nd Session: Effective mechanisms in increasing education and employment opportunities for women and girls who are victims of early marriage and domestic violence,

3rd Session: The role of the media in the prevention of early marriages and domestic violence.

At the end of the event group works were presented, and discussions were held on relevant topics.

On October 20-21, 2014 V Conference of Ministers was held in Baku on the role of women in development of the OIC Member States.

In 2014, the State Committee for Family, Women and Children Affairs in cooperation with the International Organization for Migration, the UN Population Fund and the Azerbaijan's Lawyers' Association implemented project under the name of "Socio-economic

empowerment of women who are victims of domestic violence and raising awareness on gender issues". The goal of the project is to expand women's social and economic potential, prevention of domestic violence against women through gender awareness-raising in communities, awareness-raising in strengthening reference mechanism for victims of domestic violence against women and combating trafficking in women. The women affected by domestic violence, as well as women who live in distant villages and settlements took part in these training workshops.

In 2015, the State Committee for Family, Women and Children Affairs held informative meetings at secondary schools with participation of parents, teachers, pupils on the actual problems of recent years as early marriage, education evasion cases, reproductive health, domestic violence and women's rights issues.

In 2015, the International Conference dedicated to the topic of "Prevention of Domestic Violence" was held by the State Committee for Family, Women and Children Affairs in cooperation with United Nations Population Fund. At the conference there were made speeches and held discussions on topics of prevention the domestic violence through gender awareness-raising in society, awareness rising in strengthening reference mechanism for victims of domestic violence and the expansion of women's social and economic potential, investigation and analysis of the causes of violence, protection of victims of violence and coordination of activities in provision of appropriate assistance and etc.

In 2013 the State Committee for Family, Women and Children Affairs in collaboration with the German Society for International Cooperation launched the "Women's Rights" project in the framework of regional program "Support to legal convergence to European standards in the South Caucasus". Within the project "Women's Rights Guide" book was written and published. The book reflects themes on family relations, women's rights, domestic violence and etc. As part of the project, in 2015, workshops were held for women on the topics, such as "Domestic violence and women's rights" for two days in 7 regions.

At these seminars the joint publication of the Committee and GIZ – the "Women's Rights Guide" book, "Collection of the legislation on prevention of domestic violence in the Republic of Azerbaijan" published by the State Committee were distributed to the participants as methodical manuals. The participants were given detailed information on formation of the system with equal rights in society, "Gender (men and women) Equality Act" for the prevention of violence, "Prevention of Domestic Violence Act", as well as the rules of application in case of domestic violence, protection orders and etc.

Equal treatment of foreign citizens and stateless persons regarding family benefits

In accordance with Article No. 52 of the Migration Code of the Republic of Azerbaijan foreigners and stateless persons temporarily residing at least 2 years on the territory of the Republic of Azerbaijan on the basis of a relevant permit can submit application to obtain permit for permanent residence on the territory of the Republic of Azerbaijan. Foreign citizens obtaining permanent residence permit in the Republic of Azerbaijan are entitled to most of rights as the citizens of the Republic of Azerbaijan, and get access to social benefits and services.

According to Article 2 of the Law of Azerbaijan Republic "On the status of refugees and internally displaced persons" the person who comes to the Republic of Azerbaijan for a

temporary or permanent residence can apply to the appropriate state organs for refugee status. Relevant authorities immediately register them and grant the relevant documents on the refugee status no later than three months. Refugees are also using the same responsibilities, and have the same rights and freedoms as the citizens of the Republic of Azerbaijan. They are appointed by the state to receive a lump-sum and other benefits, and have the right to live in specially designated zones without payment until he is provided with a job or place of residence no later than three months. They are free to choose their place of work. According to Article 64.0.15 of the Migration Code, persons who have submitted application for obtaining a refugee status, who already obtained a refugee status or granted a political asylum are not required to obtain a work permit to be engaged in paid work in the country. They are not any restrictions for them to participate in the labor market and may be employed in the same manner as the citizens of the Republic of Azerbaijan.

The legal basis of assigning and issuance of social benefits to persons not entitled to a pension in the country is regulated by the Law of the Republic of Azerbaijan on "Social benefits" which came into force on 1 January 2006. Social benefits are provided on the basis of individual targeting for the purpose of social assistance to separate categories of persons depending on the level of living of the population and state economic opportunities, and aims to ensure the minimum living standards, and subject to the basis of issuance they are divided into two groups - monthly and lump-sum benefits.

Unless otherwise stipulated in international treaties the Republic of Azerbaijan joined, stateless persons and foreigners residing in the territory of the Republic of Azerbaijan are entitled to monthly and lump-sum benefits established by the law in the same way with Azerbaijani citizens except the lifetime benefits for civil servants. According to Article 3.1 of the Law of the Republic of Azerbaijan dated 31 May, 2007 on "Social adaptation of persons released from penitentiary institutions" the stateless persons permanently residing in the Republic of Azerbaijan who have been released from prison and who are in need of social adaptation are entitled to a lump-sum cash benefits in the manner and conditions prescribed by law for the citizens of the Republic of Azerbaijan.

Article 27. Right to equal opportunities and equal treatment of workers with family responsibilities

With a view to ensuring the exercise of the right to equality of opportunity and treatment for men and women workers with family responsibilities and between such workers and other workers, the Parties undertake:

1. to take appropriate measures:
 - a. to enable workers with family responsibilities to enter and remain in employment, as well as to reenter employment after an absence due to those responsibilities, including measures in the field of vocational guidance and training;
 - b. to take account of their needs in terms of conditions of employment and social security;

- c. to develop or promote services, public or private, in particular child daycare services and other childcare arrangements;
2. to provide a possibility for either parent to obtain, during a period after maternity leave, parental leave to take care of a child, the duration and conditions of which should be determined by national legislation, collective agreements or practice;
3. to ensure that family responsibilities shall not, as such, constitute a valid reason for termination of employment.

Paragraph 1 – Participation in work life

According to the second part of Article 116 of the Labor Code of the Republic of Azerbaijan the duration of additional vacation time due to labor records shall be determined on the basis of the period of actual work of the employee after signing an employment contract with the employer. Along with the period of actual work under employment contract, the periods of temporary disability as well as job and average salary-protected periods stipulated in Article 179 of this Code shall be included in the employee's labor record.

At the same time, according to the second part of Article 132 of the Labor Code the period of partially-paid social leave set in the Article 127, as well as the term served by individuals sentenced to correctional labor without confinement is not included in the labor record considered for the right to vacation.

Working conditions, social protection

Duration of partially paid social leave is not included in the social insurance record and is not taken into consideration in the establishment of pension rights..

Daily child care services and other procedures

In order to prevent the children educated and trained under the auspices of the state becoming permanent residents of such state led child institutions, and reducing the number of children in such places, for ensuring their development in families "Giving children to families (deinstitutionalization) and alternative care State Program (2006-2015-years) in the Republic of Azerbaijan" was approved by the decree of the President of the Republic of Azerbaijan No. 1386 dated 29 March, 2006. Within the framework of this program during 2013-2015 31 children from the social service institution No. 1 for disabled children and 34 children from social service institution No. 2 for disabled children have been given to families for permanent residence.

In part 10 of the Action Plan for the implementation of the state program is intended to establish family-based social services centers and alternative services system (guardianship, custody, delivering to foster family, etc.) for children on the basis of children's homes and educational institutions like boarding schools.

In the framework of the implementation of the above-mentioned State Program "Model Charter of the family-type small group homes" was approved by the Decision of the Cabinet of Ministers No. 207, dated 13.08.2013, and family-type small group homes No. 1 and 2 for

the children who lost their parents and deprived of parental care were established with the orders issued by the Ministry of Education No. 857 and No. 1081 dated respectively on 16.05.2012 and 17.11.2015.

With the decree No. 1941 dated 27 December 2011 of the President of the Republic of Azerbaijan on "Measures for development of day nurseries - kindergartens, kindergartens, special kindergartens and children's homes" day nurseries - kindergartens, kindergartens, special kindergartens and children's homes are subordinate to local executive powers.

In the Action Plan on implementation the "State Strategy for the development of education" approved by the decree No. 995 dated 19 January 2015 of the President of the Republic of Azerbaijan the establishment of pre-school educational bodies, preparation of mechanisms stimulating their activities, achieving 90% involvement of children in pre-school education is stipulated.

In line with the Decision No. 271, dated July 11, 2016 of the Cabinet of Ministers on "Organizational issues of children's' school preparation" it is intended to establish preschool groups at the public secondary schools by means of the state budget. The process has been started since 2016-2017 academic year and is planned achieve 90% involvement across the country in preschool education of children till 2020.

Since 2013 the Ministry of Labor and Social Protection has been implementing the project under the name of "Provision of day-care center services aiming to prevent children becoming permanent residents of public child institutions and ensuring access to social services for children and families facing hardships" considering the positive results of organization of the day-care centers in different regions and cities of the country with support of relevant international, governmental and non-governmental organizations to support families and children facing hardships and in prevention of placement of children in institutions.

Generally, these centers admit children from low-income families living in the area of the center, and who have lost both parents and who are dependents of extended low-income family member (grandmother, grandfather, uncle, aunt, sister or brother of mature age).

Projects implemented in the years of 2013-2015 covered 960 children from low-income families who were at high risk of becoming residents of public child institutions. These services include child nutrition, involving in social circles depending on their interests and abilities, leisure organization and assistance in the preparation of homework, daily life habits teaching and perception, helping their emotional and physical development and social adaptation and development of comprehension skills. Attracting primarily the children from low-income and single-parent families to these services provides benefits to the budget of those households.

Paragraph 2 - Parental leave

The rules for partially-paid social leave and its application have been set according to Article 127 of the Labor Code. In line with the first part of the Article, one of the parents or another family member directly taking care of the child is entitled to social leave in the amount prescribed by the law for the purpose of taking care of the child up to his/her three years old. The employee taking care of the child can use the right to partially-paid social leave in whole or partially on the basis of a written application.

At the same time, the women who adopted children at the age of two months under Article 126 of the Labor Code or who are raising children without adoption have the right to a 56-day leave after birth, as well as the additional leave stipulated under Article 117 and partly paid leave provided under Article 127. Under the second part of Article 117 of the Labor Code fathers bringing up their children are also entitled to additional vacation. All women have the right to return to work who are on vacations for pregnancy or childbirth leave or partially paid social leave except in cases predefined in legislation (expiration of term of the contract and closure of the workplace).

Starting from February 1, 2016, at the time of partially-paid social leave the child allowance is paid in the amount of 40 manats in a month till 1.5 years old of the child, and 25 manats in a month from 1.5 years old up to the age of 3.

Azerbaijan has ratified the Conventions of the ILO on "Maternity Protection" No. 156 and on "Family responsibilities" No. 183. Several projects designed on ratification of these conventions and to improve legislation will be submitted to government agencies.

Paragraph 3 - The illegality of dismissal on the basis of family responsibilities

The claim period in the resolution of labor disputes and legal consequences of failure to comply with the rules of terminating the employment contract by the employer was determined in Articles 296 and 300 of the Labor Code of the Republic of Azerbaijan. Thus, if the employer neglecting the provisions of Article 79 of the Labor Code terminates the employment relationship with the employee, the court resolving the labor dispute shall review claim and the facts of the case and issue a resolution on restoration to the position of the employee by paying wages for the duration of the forced work leave and the resolution on the approval of an amicable agreement in accordance with the second part of this Article. The court decision on payment by the employer the amount of damage caused to the employee according to his claim has been set in accordance with Article 300 of the Labor Code.

In this Article, "the amount of damage incurred" means the employee's average salary during the unemployment period as a result of dismissal, the amount of expenses in connection with the court dispute and lawyer services for defense at the court regarding an individual labor dispute, the moral damage of an employee stated in the claim, debt borrowed as a result of unemployment and the totality of the costs paid as a result of the sale of personal belongings, as well as other costs.

At the same time it must be noted that, under Article 299 of the Labor Code, the amount of the claim for individual labor disputes, as well as its provision is not subject to any restrictions.

Annex 1

List of production areas with hard and harmful working conditions, occupations, as well as underground work where the labour of individuals under the age of 18 is prohibited

I. DAĞ-MƏDƏN İŞLƏRİ, METROPOLİTENLƏRİN, TUNELLƏRİN VƏ XÜSUSİ TƏYİNATLI YERALTI QURĞULARIN TİKİNTİSİ

Yeraltı işlər:

yeraltı işlərdə işləyən bütün peşələrdən fəhlələr;
açıq dağ-mədən işləri, metropolitenlərin, tunellərin və xüsusi təyinatlı yeraltı qurğuların tikintisində fəaliyyət göstərən və tikilməkdə olan şaxta və kəsiklərin səthində işlər;
şpurların qazmaçısı;
buruq qazmaçısı (buruq dəzgahı maşinisti);
hava-kanat yolunun vaqonetkaçısı;
partladıcı;
süxurların seçicisi;
yararsız layların boşaldıcısı;
məsafədən idarə olunan hidromonitorlara xidmətdən başqa; bütün növ işlərdə məşğul olan hidromonitorçu;
yanğınların qarşısının alınması və söndürülməsi üzrə dağ-mədən fəhləsi;
bərکیدici materialları şaxtalara çatdıran;
partladıcı materialları çatdıran (daşıyan);
zümpafçı;
sadə və mürekkəb növ bərکیدicilərin hazırlanması və bərکیدici ağacların tədarükü ilə məşğul olan bərکیدici;
dəmirçi-burdoldurucu;
qələvili akkumulyatorların doldurulması ilə məşğul olan doldurucu;
əl ilə diyirlədərək gətirmə və aparma ilə məşğul olan lyukçu;
torpaqsovuran qurğunun maşinisti;
yükləyici maşının maşinisti;
hava-kanat yolunun maşinisti;
konveyer maşinisti;
layçevirmə kotanın maşinisti;
skreperli bucurğadın maşinisti;
yoldəyişdiricinin maşinisti;
şaxtaların səthdən dibə qədər olan hissəsinin tam qazılması üzrə qurğunun maşinisti;
qaldırıcı maşının maşinisti;
kömürsovuran qurğuların maşinisti;
layçevirmə körpü maşinisti;
layəmələgətirən maşınların maşinisti;

hamarlayıcı;
vaqonetskaların əl ilə itələyərək gətirilməsi və aparılması ilə məşğul olan boşaldıcı;
vaqonetskaların əl ilə itələyərək gətirilməsi və aparılması ilə məşğul olan filizdaşıyan fəhlə;
qazmaçı;
yerüstü işlərdə qazmaçı;
partlayıcı materialların paylayıcısı;
əl ilə siqnalverən;
yanan terrikonlarda məşğul olan terrikonçu;
bunker təmizləyicisi;
kesson şlyüzçüsü.

Zənginləşdirmə, aqlomerasiya, briketləşdirmə:

briketləşdirmə üçün qarışıqların hazırlanmasına lazım olan aparatçı;
qatılaşdırıcıların aparatçısı;
şlyüzlərdə amalqamın emalı, suya çəkilməsi işlərində məşğul olan amalqama motorçusu;
qızılçıxarma fabriklərində məşğul olan vaakum oturducuların aparatçısı;
ləyənci;
toz boşaldan;
don açan qurğulda qazçı;
qəlbirləyici;
qəlbirləyici qarışdırıcı;
almaz tərkibli konsentratların başa çatdırılması;
başə çatdırıcı;
aqlomerasiya fabriklərində məşğul olan dozalaşdırıcı;
qaynaq qayıtmanın dozalaşdırıcısı;
reagentlərin dozalaşdırıcısı;
draçacı;
xırdalayıcı;
novçu;
isti aqlomeratin boşaldılması ilə məşğul olan vaqankaların və sobaların yükləyici boşaldıcısı;
aqlomerasiya, zənginləşdirmə briketləşdirmə ilə məşğul olan yükləyici;
filizyuyan dəzgahın sıyırıcısı;
qaynaq aqlomerin töküçüsü;
aqlomerat kasaların doldurucusu;
zənginləşdirmə və briketləşdirmə ilə məşğul olan nəzarətçi;
kömür qəbulu nəzarətçisi;
qurutma bölməsinin ocaqçısı;
dəmirçi-baltadolduran;
briketləşdirmə və zənginləşdirmədə məşğul olan lent yığışdırıcısı;
briket presinin maşinisti;
qızılçıxarma və aqlomerasiya fabriklərində kvarsların, kvarsitlərin, filizlərin və fleyslərin, mis şlakların, marqansin, şam qalığının, pekin xirdalamasında dezenteqratorlara xidmət edən dəyirman maşinisti;
siloslara və kömür qülləsinə xidmət üzrə maşinist;
qarışıqlar hazırlayan barabanların maşinisti;

çeşidləşdirici maşinisti;
quruducu qurğunun maşinisti;
sulfid konsentratlarının qurudulması ilə məşğul olan yanacaq verən qurğunun motoristi;
əhəng və neft məhsulları tətbiq etməklə filizlərin və süxurların donması və buz bağlamasına qarşı profilaktika ilə məşğul olan əhəngləyici və yağlayıcı-motorist;
filizlərin, əlvan və nadir metalların konsentratlarının birləşməsi ilə məşğul olan kürəçi;
qızıl tərkibli olan şlamların emalında:
qızılçıxarma fabriklərində məşğul olan şlamların emalçısı;
efil emalçısı;
sulfid konsentratlarının qurudulması, kömürün (şistin) zənginləşdirilməsi, çeşidlənməsi və briketləşdirilməsi ilə məşğul olan idarəetmə pultunun operatoru;
gaz və toz yığan qurğulara xidmət üzrə operator;
konsentratörçü;
buxarla donaqan;
kiçik tirajlı draqanın nümunə götürücüsü;
zənginləşdirmə və xırdalama-çeşidləmə fabriklərində məşğul olan reagentlərin əridicisi;
siam ərintisinin əridici – regeneraturçusu;
zənginləşdirmə və xırdalama – çeşidləmə fabriklərində məşğul olan separatorçu;
elektroliz sexlərində faydalı qazıntıların, yarımfabrikatların, drosların çeşidlənməsi zamanı misin şlaklardan ayrılması ilə məşğul olan çeşidləyici;
zənginləşdirmə və xırdalama-çeşidləmə fabriklərində konsentratların qurudulması ilə məşğul olan quruducu;
qızılçıxarma fabriklərində kömürün (şistin) zənginləşdirilməsi və çeşidlənməsi ilə məşğul olan süzgəcçi;
hidromis qurğuların sementləyicisi;
şlamçı;
hövzəçi-şlamçı;
şilxofçu;
şlyüzçü;
bunkerlərin təmizləyicisi;
qızılçıxarma fabriklərində məşğul olan ekstraktorçu.

Dağ-kimyəvi xammalların hasilatı və zənginləşdirilməsi:

arsen boşaldıcısı;
mirabbilitin çıxarılması üzrə drenajçı;
xammal çıxaran;
düzücü-doldurucu;
dağ-mədən hasilatının dam örtükçüsü;
mişarlayıcı;
uçquna qarşı müdafiə fəhləsi;
quyuların işini nizamlayan;
mədənə düşən;
sulfatçı.

Tikinti materiallarının hasilatı və zənginləşdirilməsi:

qazmaçı;
atsürən;
blokları və plitələri doğrayan;
qaşıma qurğusunun bucurqadçısı;
gil kəsən maşının maşinisti;
daş kəsən maşınların maşinisti;
konveyerə qalayan fəhlə;
çeşidləyici köməkçisi;
reaktiv su hazırlayan;
azbestin çıxarılması və zənginləşdirilməsi ilə birbaşa məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr;
ələyici;
reaktorçu;
daş kəsən;
xəndək kəsən;
filiz ayıran;
filizin, azbestin qəbulçusu-təhvilçisi.

Dağ mumunun (ozokeritin) istehsalı:

reagent istehsalı aparatçısı;
distillə aparatçısı;
çıxartma (ayırma) aparatçısı.

II. GEOLOJİ-KƏŞFİYYAT VƏ TOPOQRAFIYA-GEODEZİYA İŞLƏRİ:

geofiziki işlərdə partladıcı;
karotajçı-perforatorçu;
karotaj və perforator stansiyalarının qaldırıcı maşinisti;
şürfqazma qurğularının maşinisti;
özü hərəkət edən karotaj və perforator stansiyalarının motoristi;
nümunə yuyucusu;
dağlıq, meşəlik, səhra və yarım səhra rayonlarında, habelə dəniz və seysmik dəstələrdə geoloji-çəkmə, geoloji axtarış və geofiziki işlərdə və radiometrik və emanasiya çəkilişlərində məşğul olan fəhlələr.

III. METALLURGIYA İSTEHSALATI

Qara metallurgiya

Qara metallurgiyanın ümumi peşələri:

muladların, şlakdaşıyan çalovların və kasaların su çiləyicisi;
şlakı tullantı yerinə boşaldan;
əl ilə doldurma və boşaltma ilə məşğul olan termik sobaların yükləyicisi;
prokatın bərkidicisi;

isti metalla məşğul olan haşiyəçəkən-düzücü;
isti bandajların nişanlanması ilə məşğul olan isti metal damğalayıcısı;
çalovçu;
bilavasitə isti iş sahələrində məşğul olan qara metalların istehsalında nəzarətçi;
isti iş sahələrində məşğul olan nişanlayıcı;
bilavasitə metallurgiya sexlərində məşğul olan misgər;
isti sahələrdə işləyən bütün maşın və mexanizmlərə xidmətlə məşğul olan maşinist;
isti sahələrdə metalın, borunun, aqlomeratın və koksun isti vəziyyətdə daşınmasında metal qızdırıcısı;
metaldan qüsurların kənar edilməsi üzrə sumbatlayıcı;
təbəqələrin və boruların yağlayıcısı;
metaldan qüsurların kənarlaşdırılmasında odla kəsici;
idarəetmə postunun operatoru;
soyuducu dəzgahların operatoru;
relslərin həcmli möhkəmləndirilməsinin aqreqlərlə idarə edilməsi postunun operatoru;
çox dəqiq polad və xəlitələrin bişiricisi;
doldurma termik qarışıqları və odadavamlı materialların hazırlayıcısı;
metal oturducusu;
isti metalın düzəldilməsi ilə məşğul olan prokat və boru düzləndiricisi;
elektrik əridici sobanın pultçusu;
pultla məsafədən idarəetmə olmadıqda isti metal kəsicisi;
isti iş sahələrində məşğul olan metallurgiya və sement avadanlıqlarının təmiri üzrə çilingər;
prokat və boru termisti;
isti metalı yığışdıran (süpürgəçi);
dəmir yanıqlarını və şlakı yığışdıran (süpürgəçi);
işləri əl ilə yerinə yetirən şixtaçı;
şlakçı;
tədarüklərin cilalayıcısı.

Domna istehsalatı:

domna sexinin bunkerçisi;
domna sobasının zirvəçisi;
domna sobasının su kəməri işçisi;
domna sobasının qazçısı;
domna sobasının kürəçisi;
çuqunun desülfurasiyasının kürəçisi;
domna şlakının qranulyatorçusu (xırdalayıcısı);
tökücü maşınların növçüsü;
kantçı-maşinist;
araba ilə yükdaşıyan;
vaqon-tərəzilərin maşinisti;
domna sobasının qaldırıcılarının maşinisti;
domna sexinin transferkarının maşinisti, şixta ötürücüsünün maşinisti, şixta ötürücüsünün matorçusu;
avtomatlaşdırılmış vaqon-tərəzilərin sazlayıcısı;

şixtaötürmə sisteminin idarəetmə postunun operatoru;
skipçi;
filiz və yanacaq tozunun yığışdırıcısı;
çuqunçu.

Poladəritmə istehsalatı:

polad qəliblərin hidravlik təmizlənməsi və yağlanması maşinisti;
distributor maşinisti (konverter operatoru);
calaqlama maşınının maşinisti;
yanacaq doldurma maşınının maşinisti;
qatran qurğusunun maşinisti;
mikserçi;
blokların doldurucusu;
tıxacların yığıcısı;
sifonların və altlıqların yığıcısı;
poladın fasiləsiz tökülməsi qurğusunda qazla kəsmə operatoru;
poladın fasiləsiz tökülməsi qurğusunda hidrosistem operatoru;
konverterin yüklənməsi operatoru;
loqoskop operatoru;
metalin vakuumlaşdırılmasının buxarşırnaqlı nasos qurğusunun operatoru;
poladın fasiləsiz tökülməsi qurğusunda soyuducu sistemin operatoru;
poladın fasiləsiz tökülməsi qurğusunda yığıcı mexanizmlərin operatoru;
poladın fasiləsiz tökülməsi qurğusunun operatoru;
şlaküyütmə bölməsinin operatoru;
turşuların əridicisi;
sintetik şlakların əridicisi;
ərintinin tökülməsi üçün tərkibləri hazırlayan;
polad tökülən xəndəklərin hazırlayıcısı;
polad tökən;
poladəridən (istehsalatın bütün sahələrində);
bilavasitə metalın tökülməsi sahələrində məşğul olan polad qəliblərin təmizləyici-yağlayıcısı.

Prokat istehsalatı:

qəfəslərin yığılması və boşaldılıb yüklənməsi üzrə yaymaçı;
profiləymə aqreqatının yaymaçısı;
isti yayma maşınının yaymaçısı;
soyuq yayma maşınının yaymaçısı;
presötürücünün hazırlayıcısı-sazlayıcısı;
metal sınaqçısı;
təbəqəvuran;
yayma maşınının aparıcı mühərrikinin maşinisti;
odla təmizləmə maşınının maşinisti;
pres maşinisti;
prokat dəzgahının reversiv buxar maşınının maşinisti;

külçəsındıranın maşinisti;
poladaxıdan maşının maşinisti;
freztəmizləmə maşınının maşinisti;
relslərin düzəldilməsi xəttinin operatoru;
isti prokat maşınının idarə edilməsi postunun operatoru;
soyuq prokat maşınının idarə edilməsi postunun operatoru;
profiləymə aqreqatlarının operatoru;
dəlikaçan aqreqatın və pressin operatoru;
polimer materialların metala qaplamaçısı;
bölücü pastanın və qaplanma təbəqələrin hazırlayıcısı;
təbəqələrin və lentlərin pardaxlayıcısı;
çarxların və bandajların presləyicisi;
rels bəndlərinin presləyici-deşicisi;
paketlərin soyucusu;
soyuq metalın kəsicisi;
qatrançəkən (pek qaynadandan);
çilingər-nəqləyici;
təqəbələrin və lentlərin talkçısı;
isti iş sahələrində məşğul olan prokat düzücüsü.

Boru istehsalı:

boruları asfaltlayan;
kalibrlemə dəzgahının yaymaçısı;
spiniq-maşının yaymaçısı;
boruların isti prokatı maşınının yaymaçısı;
boruların sobada qaynağı maşınının yaymaçısı;
boruların soyuq prokatı maşınının yaymaçısı;
boruqəlibləmə maşınının yaymaçısı;
mexanikləşdirilməmiş maşınlarda məşğul olan boruqəkən;
boruçıxarıcı;
qratçəkici;
boru və balonların qaynaqçısı;
yapışdırıcı-boru töküçüsü;
presdə boruların kalibrçisi;
boru dəmirçisi;
qəlibləmə maşınının maşinisti;
ştripislərin kəsici-hazırlayıcısı;
boruların isti prokatı maşınının idarə edilməsi postunun operatoru;
boru lehimləyicisi;
kəbəçi (boru bilərziyinin modelçisi);
isti boruların presləyicisi;
boru və balonların sınaqdan keçirilməsində presləyici;
presləyici-kəsici;
polietilen və viniplast boruların bortçusu;
muftalar üçün tədarüklərin kəsicisi-əyicisi;

polietilen və viniplast boruların qaynaqçısı;
borunun sobada qaynaq edilməsi qaynaqçısı;
oxçu;
borutökücü-maşinist;
borutökücü-qəlibçi;
boruların futerləyicisi;
naxışbasan;
boru təmizləyicisi-üfləyicisi;
təbəqələrin və lentlərin elektrik qaynaqçısı;
qazma borularının uclarının qaynağı üzrə elektrik qaynaqçısı;
dəzgahda boruların elektrik qaynaqçısı.

Ferroxəlitə istehsalı:

vakuumtermik sobanın aparatçısı;
xrombişirmə aparatçısı;
vanadium istehsalı üzrə aparatçı;
ferroxəlitə sobalarının kürəçisi;
kalsinatorçu;
ferroxəlitələrin əridilməsində konvertorçu;
tökücü (süzücü) maşının maşinisti;
beşoksidli vanadiumun əridicisi;
ferroxəlitələrin əridicisi;
konverter pultçusu;
ferroxəlitələrin əzicisi;
flüs qaynadıcısı;
ferroxəlitələrin təmizləyicisi.

Odadavamlıların istehsalı:

qarışdırıcı maşınların məkikçisi;
sobalardan odadavamlı materialın və məmulatların boşaldıcısı;
fırlanan və şaxta sobalarına, həmçinin tunel qurutmaxanalarına xidmətlə məşğul olan
xammal və yarımfabrikatların yükləyicisi;
itigedənlərin bünövrəçisi;
karborundlu oxların sınaqçısı;
nevma nəqliyyatın maşinisti;
kipləyici-qaldırıcının maşinisti;
tenferin maşinisti;
soyuducu maşinisti;
elektrik yedəyinin maşinisti;
oxların metallaşdırıcısı;
soba kürəçisi;
çərçivəçi;
tökücü-əridici;
mexaniki ələklərdə ovuntuların ələyicisi;

köpüklü kütlənin süzücü-hamarlayıcısı;
soba və tunel vaqonlara otürdücü;
tədarüklərin, kütlələrin və hazır məmulatların götürücüsü-düzücüsü;
ovuntuların tərtibçisi;
dairəvi sobaların daxili qaz generatorlarının şaxta düzücüsü;
ovuntu doldurulmuş kisələrin bağlayıcısı-daşıyıcısı;
qəlibçi;
bacaların, tüstü yollarının və oduqların təmizləyicisi;
şaxtaçı-dozalaşdırıcı;
odadavamlı məmulatların cilalayıcısı-kəsicisi.

Koks-kimya istehsalatı:

bilavasitə koks-kimya istehsalında məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr.

Əlvan metallurgiyada ümumi peşələr:

mis, nikel, qurğuşun və digər əlvan filizlərin, konsentratların, çıxdaşların, gil-torpağın qızdırılıb yapışdırılması istehsalatında məşğul olan aqlomeratçı;
mis, nikel, qurğuşun və digər əlvan filizlərin, konsentratların, çıxdaşların qızdırılıb yapışdırılması istehsalatlarında məşğul olan aqlomerasiya və yandırmada kürəçi;
mis, nikel, qurğuşun və digər əlvan filizlərin, konsentratların və çıxdaşların qızdırılıb yapışdırılmasında məşğul olan dozaçı;
gil-torpağın, babbittlərin və qurğuşun ərintilərinin (vaterjaketli sobalarda) istehsalatlarında maqneziumun, alüminiumun, titanın və nadir metalların elektrolizi sexlərində məşğul olan tökücü;
xırdalama-sıxma bölmələrində sulfid konsentratlarının qurudulması ilə məşğul olan şixta yükləyicisi;
əlvan və nadir metal filizlərinin və qarışıqlarının yandırılması ilə mis, nikel filizinin, əlvan metalların tullantılarının və çıxdaşlarının əridilməsində, domna peçinin ön meydançasına xidmətlə qalay istehsalında, əlvan metalların tökülməsində və təkrar emalında;
alüminiumun, maqneziumun, titanın və nadir metalların elektrolizi sexlərində məşğul olan nəzarətçi;
silumin və silisium istehsalında domna peçinin ön meydançasındakı işlərdə qaldırıcı liftlərə xidmətlə məşğul olan liftçi;
gil-torpaq, stronsium, kalium duzları, nadir torpaq ftoridləri, bərk xəlitələr və elektrod məhsulları istehsalında məşğul olan dəyirman maşinisti;
xırdalama-əzmə-çəşidləşdirici mexanizmlərin maşinisti;
xırdalama-şixta bölməsində məşğul olan xəlbirləmə qurğusunun maşinisti;
kömürün, koksun, metal sürmənin, mis şlakların xəlbirlənməsində, mis, nikel, qurğuşun və digər əlvan filizlərin, konsentratların və çıxdaşların, siluminin, silisiumun bərk xəlitələrinin, babbittlərin və qurğuşun xəlitələrin istehsalatlarından mis kuporosu, kobalt və nikel sulfat istehsalında vannaların təmiri ilə məşğul olan quraşdırıcı;
əlvan metalların elektrolizi sexlərində (istehsalat sahələrində) isti işlərdə sobaların təmiri ilə məşğul olan quraşdırıcı;
tullantıların zənginləşdiricisi;

sinkin distilləsində məşğul olan yandırıcı;
rafinələşdirmə sexlərində və bölmələrində silisium və silumin (misin), gil-torpaq, qalay, xlorlu və karbonatlı-tökmədə, elektrod məhsullarının və qiymətli metalların bərk xəlitələrinin istehsalatlarında əlvan metalların təkrar emalında və mis kuporosu, kobalt və nikel sulfatı istehsalatlarında vannaların təmiri ilə məşğul olan viniplast üzrə lehimləyici;
kadium və sinkin hidrometallurgiyasında əlvan metalların elektrolizində əridici;
misli, nikelli, qurğuşunlu və digər əlvan filizlərin, konsentratların və çıxdaşların qızdırılaraq yandırılmasında məşğul olan deşici;
alüminiumun, maqneziumun, titanın və digər nadir metalların elektrolizi sexlərində, gil-torpaq, bərk xəlitələr və elektrod məhsulları istehsalatlarında bərk xəlitələrin və elektrod məhsullarının istehsalında məşğul olan hopdurucu;
elektrodların nizamlayıcısı;
misli, nikelli, qurğuşunlu və digər əlvan filizlərin, konsentratların və çıxdaşların bişirilməsində, habelə elektrod məhsullarının istehsalatında məşğul olan qarışdırıcı;
bərk xəlitələrin istehsalında məşğul olan bişirici;
nikelli və misli filizlərin, tullantıların, əlvan metalların, çıxdaşların əridilməsində piritli konsentratların, mis kuporosu, kobalt və nikel-sulfat istehsalatında tozların, sulfid konsentratlarının, ftorokisberillinin qurudulması ilə məşğul olan quruducu;
bərk xəlitələrin və qiymətli metalların istehsalında əlvan metalların və qiymətli metalların affinajının elektrolizi sexlərində, əlvan metalların təkrar emalında mis kuporosu, kobalt və nikel sulfat istehsalında məşğul olan süzgəcçi;
sinkin və kadmiumun, gil-torpağın və siluminin və silisiumun hidrometallurgiyasında, əlvan metalların elektrolizində, mis kuporosu, kobalt və nikel-sulfat istehsalında vannaların təmiri ilə məşğul olan futorovçu-şamotçu;
alüminiumun, maqneziumun, titanın və nadir metalların elektrolizi sexində məşğul olan flotator;
mis kuporosu, kobalt və nikel-sulfat istehsalında məşğul olan sentrofuqçu;
xloru müşayiət edən, əsas texnoloji sexlərdə məşğul olan məhsul təmizləyicisi;
misli, nikelli, qurğuşunlu və digər əlvan filizlərin, konsentratların və çıxdaşların qızdırılıb yapışdırılmasında məşğul olan şixtaçı;
misli, nikelli filizlərin, əlvan metalların tullantılarının və çıxdaşlarının əridilməsində alüminiumun, maqneziumun, titanın və nadir metalların elektrolizi sexlərində metallı və beşsulfidli sürmənin, bərk xəlitələrin, elektrod məhsullarının və qiymətli metallar istehsalında, əlvan metalların təkrar emalında əsas istehsal sahələrində qəbuletmə bunkerlərinə və elevatorların çalovlarına xidmət ilə məşğul olan elevatorçu;
alüminium, maqnezium, titan və nadir metalların elektrolizi sexlərində məşğul olan elektrik çilingəri-birləşdirici.

Əlvan və nadir metalların istehsalı, əlvan metallardan toz istehsalı:

mis kuporosu, kobalt və nikel-sulfat istehsalatlarında məşğul olan aqitatorçu;
aparatçı-hidrometallurq;
alüminiumun elektroliz sexlərində alüminium istehsalında məşğul olan anodçu;
maqneziumun elektrolizi sexlərində maqnezium istehsalında məşğul olan anodçu;
nikel hidratin hazırlanmasında toz istehsalı ilə məşğul olan aparatçı;

karbonatlı və xlorlu tökmə, bromlu və yodlu tökmə, tökmə, titan, sirkon istehsalatlarında titan və nadir metallar istehsalı ilə məşğul olan aparatçı;

qələvili konsentratların əridilməsi üzrə hidrometallurgiya əməliyyatlarında və metalın bərpası və alınması əməliyyatlarında işlərin yerinə yetirilməsində, təmiz nadir metalların və onların duzlarının istehsalında qiymətli metalların affinağı və qızıltərkibli şlamların emalı ilə məşğul olan aparatçı;

gil-torpaq, mis kuporosu, kobalt, nikel sulfatı, metallı və beşsulfidli sürmə istehsalatlarında məşğul olan aparatçı- hidrometallurq;

kadiumun və sinkin hirometallurgiyasında, alüminiumun, maqneziumun, titanın, nadir və əlvan metalların elektrolizi sexlərində, kadiumun və sinkin hidrometallurgiyasında məşğul olan süni şeelitin hazırlanması üzrə aparatçı;

karbonatlaşdırılma aparatçısı;

kastifikasiya aparatçısı;

sulfat turşulu gil-torpaq hazırlanmasının aparatçısı;

plazma qurğularında aparatçı;

ion mübadiləsi metodu ilə nadir torpaq elementlərinin ayrılması üzrə aparatçı;

sellüloz pulpası hazırlayan aparatçı;

elektrolit hazırlayan aparatçı;

katalizator hazırlayan aparatçı;

alüminium məhlulunu ayırma aparatçısı;

ocaq və istilik dəyişdiricisinin aparatçısı;

qubkanı vurub çıxardan;

alüminium, maqnezium, titan və nadir əlvan metalların elektrolizi sexlərində məşğul olan metal doldurub-boşaldan;

gil-torpaq istehsalında məşğul olan diffuzorovçu;

dozaçı;

toz dolduran;

gil-torpaq istehsalında qələvi dolduran;

temperatur və kontaktları ölçən;

metal və beşkükürlü sürmə istehsalında, alüminiumun, maqneziumun, titanın, əlvan və nadir metalların elektrolizi sexlərində məşğul olan katodçu, təsnifatçı;

mis, nikel filizlərinin, əlvan metalların tullantılarının və çıxdaşlarının əridilməsi ilə məşğul olan konverterçi;

kondensatorçu;

alüminiumun, maqneziumun, titanın və nadir metalların elektrolizi sexlərində məşğul olan tökücü;

oxlu kranın maşinisti;

reaksiya aparatlarının quraşdırıcısı;

təkrar şlamın emalçısı;

əlvan metalların elektrolizi istehsalında məşğul olan matrisa təbəqələrinin emalçısı;

süzmə materiallarının emalçısı;

civə ayırıcısı;

katod və anod metalların, xammalın, peklərin daşıyıcısı;

perkolyatorçu;

sink tozunun istehsalatında sobaçı;

titanın və nadir metalların təmizlənməsi və bərpasında sobaçı;

vels sobalarında sink oksidin alınmasında sobaçı;
reaksiya aparatlarının bərpası və təmirində sobaçı;
aktiv nikel tozunun bərpası üzrə sobaçı;
termik üsulla bərpa üzrə sobaçı;
titan tərkibli və nadir torpaqlı materialların emalı üzrə sobaçı;
yüksək təmizlikli üçoksidli sürmə istehsalı üzrə sobaçı;
bariumlu elektrolitin əridicisi;
elektron-şüa ərintisinin əridicisi;
metal pudra pardaxlayıcısı;
mis kuporosunun, kobaltın və nikel sulfatın istehsalında məşğul olan tozların yuyucu-quruducusu;
bilavasitə tozun qurudulmasında tozların boşaldıcısı;
titan qubkasının ayırıcısı;
civə töküçüsü;
mis və nekel filizlərinin, əlvan metalların tullantılarının və çıxdaşlarının əridilməsində məşğul olan əlvan metalların və ərintilərin töküçüsü;
əlvan metalların tökülməsində, misin saflaşdırılması sexlərində və sahələrində, qiymətli metalların istehsalında, əlvan metalların təkrar emalında mis kuporosunun, kobaltın və nikel sulfatın istehsalında məşğul olan metal ovuntuların üyüdüçüsü;
nadir metalların istehsalında və mis şlaklarının üyüdülməsində, distillə sobalarının raymovçusu;
mis şlaklarının ələnməsi ilə məşğul olan metal tozunun səpələyicisi;
civə saflaşdırıcısı;
repulporçu;
qatılaşdırıcı;
yandırılmış aqlomeratın yığışdırılması ilə məşğul olan şlakın və dövriyyə materiallarının yığışdırıcısı;
xlorlayıcı;
ikixlorlu qalay hazırlanması üzrə xlorlayıcı;
əlvan metalların elektrolizi istehsalında məşğul olan sementləyici;
elektrolit vannalarının şlamçısı;
mis kuporosunun, kobaltın və nikel sulfatının istehsalında məşğul olan sulu məhlulların elektrolizçisi;
sulfatlaşdırma üsulu ilə sink istehsalında metallı və beşükürdlü sürmə, habelə əlvan metalların elektrolizi sexlərində, istehsal sahələrində, sinkin və kadiumun hidrometallurjiyasında əridilmiş duzların elektrolizçisi.

Əlvan metalların təzyiqlə emalı:

tökmə yağların bişiricisi;
məftilçi;
isti metalın haşiyələnməsi ilə məşğul olan haşiyəçi;
folqanın kaşırovalçı-rəngləyicisi;
əlvan metalların qızdırıcısı;
külçələrin emalı üzrə axın xəttinin operatoru;
xəlitə və əlvan metallardan tədarüklərin və məmulatların bişiricisi;

əlvan metallardan və xəlitalərdən məmulatların düzəldicisi;
isti metalın preslənməsi ilə məşğul olan hidropreslərdə presləyici;
isti metalın yayıcısı;
texniki yağların pulverizatorçusu;
flüslərin tərtibçisi;
boruyayıcı;
şaberçi.

Bərk və çətinəriyən metalların və xəlitalərin, qara metal tozlarının və toz metallurjiyası məmulatlarının istehsalı:

bərk və çətinəriyən metalların və xəlitalərin istehsalında aparatçı;
məhlulların və qatışıqların hazırlanmasında aparatçı;
molibden tullantılarının oksidləşməsi aparatçısı;
bərpa sobalarının aparatçısı;
tantalın elektrokimyəvi istehsalının aparatçısı;
çətinəriyən metalların kimyəvi yarımfabrikatlarının tədarükçüsü;
titan və volframın karbonlaşdırıcısı;
çətinəriyən metalların dəmirçisi;
məsaməli dəmirin təmizlənməsi üzrə qurğu maşinisti;
bərk xəlitali məmulatların emalçısı;
sormayt çubuqlarının emalçısı;
dəmirin oksidləşməsinin bərpası sobaçısı;
dəmir tozlarını yandıran sobaçı;
məmulatları vaqonətlərə düzən;
bərk və çətinəriyən xəlitalə məmulatlarının pardaqalayıcısı.

Elektrod məhsulları istehsalı:

qrafitləşdirmə və bişirmə sobalarının doldurub-boşaldıcısı;
pek əridən;
elektrod məhsulları çilingəri, qətrançı;
elektrod məhsullarının mexaniki emalında dəzgahçı;
əsas istehsal sexlərində elektrod məhsulunun çeşidlənməsi ilə məşğul olan stendçi;
elektrod və anod kütlələrinin qəlibləyicisi;
elektrod məhsullarının xlorlayıcısı;
elektrod məhsullarının təmizləyicisi.

Yarımkəçirici materialların istehsalı:

yarımkəçirici materialların bərpa aparatçısı;
yarımkəçirici materialların aşqarlanması, kimyəvi emalı və başa çatdırılması üzrə aparatçı;
yarımkəçiricilər istehsalı üçün yüksək təmizlikli materialların alınması üzrə aparatçı;
yarımkəçirici materialların istehsalı və kimyəvi təmizlənməsi üzrə aparatçı;
germaniumlu konsentratların istehsalında siklon qurğusunun əridicisi;
poli və monokristalların alınması üzrə əridici.

IV. ELEKTRİK ENERJİSİNİN VƏ İSTİLİK ENERJİSİNİN İSTEHSAI VƏ ÖTÜRÜLMƏSİ (ENERGETİKA TƏSƏRRÜFATI) AVADANLIĞININ TƏMİRİ:

qazantəmizləyən;
qazanxanaların və toz hazırlayan sexlərin avadanlıqlarının təmiri üzrə çilingər;
istilik və su elektrik stansiyalarının maşın sexləri avadanlıqlarının təmiri üzrə çilingər;
istilik ötürülmə avadanlığının təmiri üzrə çilingər;
elektrik montyoru-kabelçi;
gərginlik açılmadan və ya hündürlükdə işlə məşğul olan hava elektrik ötürücü xətlərin təmiri üzrə elektrik montyoru.

İstilik elektrik stansiyaları:

qaz turbinli qurğuların maşinisti;
blok sistemli aqreqatların (qazan-turbin) idarə edilməsinin maşinisti;
deaeratorların maşinisti;
qazanların maşinisti;
yanacaqın üyüdülməsi üzrə dəyirman maşinisti;
yardımçı turbin avadanlığı üzrə maşinist-baxıcı;
kültəmizləmə üzrə maşinist-baxıcı;
qazanxana avadanlığı üzrə maşinist-baxıcı;
turbin avadanlığı üzrə maşinist-baxıcı;
buxar turbinləri maşinisti;
toz hazırlama sexlərində (yanacaqın üyüdülməsi sexlərində) toz nasoslarının maşinisti;
toz hazırlama sexlərində (yanacaq üyüdülməsi sexlərində) quruducuların maşinisti;
yanacaqboşaldanın maşinisti;
qazanların idarə edilməsinin mərkəzi istilik şitinin maşinisti;
buxar turbinlərin idarə edilməsinin mərkəzi istilik şitinin maşinisti;
enerjiblokun maşinisti;
baqer (şlam) nasosxanasının motorçusu;
yanacaqötürücüdə motorçu;
qazanların şlak üfürücü-təmizləyicisi;
fəaliyyətdə olan istilik elektrik stansiyaları və yarımstansiyalarında məşğul olan nəzarət-ölçü cihazları və avtomatları üzrə çilingər;
çilingər (növbətçi);
qazanların məhəccərində yanacaq qarışdırıcısı;
elektrik stansiyalarının idarə edilməsi baş şitinin elektrik montyoru;
elektrik montyoru (növbətçi).

İstilik şəbəkələri:

yeraltı istilik xətlərinə və istilik şəbəkələri qurğularına xidmət üzrə çilingər;
teplofikasiya keçidlərinin çilingəri.

V. QUYULARIN QAZILMASI, NEFT VƏ QAZ HASILATI

Quyuların qazılması:

quyuların mexaniki fırlanma ilə qazılması;
quyuların mexaniki zərbə ilə qazılması;
quyuların əl ilə qazılması;
neft və qaz üçün istismar və kəşfiyyat quyularının qazmaçısı;
buruq quraşdırıcısı;
buruq quraşdırıcısı -qaynaqçı;
buruq quraşdırıcısı -elektrik montyoru;
qazma qurğusunun dizelçisi (motorçusu);
qazma qurğusunun maşinisti (dizelçisi);
quyuların yoxlanılması üzrə qaldırıcının maşinisti;
quyuların sementlənməsi üzrə maşinist;
sementləyici qurğunun motorçusu;
sement-qumqarışdıran qurğunun motorçusu;
quyuların yoxlanması (sınağı) üzrə operator;
quyuların sementlənməsi üzrə operator;
boruları presləyən gil qatışıqının hazırlayıcısı;
dənizdə quyuların qazması ilə məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr;
qazmaya xidmət üzrə çilingər (mexaniki emalatxanalarda və sexlərdə işləyən çilingərlərdən başqa);
qazma qıfıllarının quraşdırıcısı;
qazmaya xidmət üzrə elektromontyor.

Neft və qaz hasilatı:

quyuların əsaslı təmiri qazmaçısı;
dənizdə üzən qazma aqreqatının qazmaçısı;
səyyar kompressorun dizelçisi;
dənizdə üzən qazma aqreqatın dizelçisi;
işlək agentin laya doldurulması üzrə nasos stansiyasının maşinisti;
buxarla işləyən səyyar deparafinləşdirmə qurğusunun maşinisti;
səyyar kompressor maşinisti;
yuyucu qurğunun maşinisti;
duzsuzlaşdırma və susuzlaşdırma qurğusunun operatoru;
layların hidravlik partladılması üzrə operator;
neft və qaz hasilatı üzrə operator;
quyuların tədqiqatı üzrə operator;
quyuların əsaslı və yeraltı təmirə hazırlanması üzrə operator;
lay təzyiqinin saxlanması üzrə operator;
quyuların yeraltı təmiri üzrə operator;
qazın yığılması üzrə operator;
quyuların kimyəvi işlənməsi üzrə operator;
dənizdə neft və qaz hasilatında məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr;

kükürlü neftin, tərkibində kükürdün xüsusi çəki faizi 0,5 və yuxarı olan kükürd tərkibli neft qazının hasilatı ilə məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr;
dəniz buruqlarının və estakadaların özüllərinin təmiri və quraşdırılması üzrə çilingər.

VI. NEFTİN, QAZIN, ŞİSTLƏRİN VƏ KÖMÜRÜN EMALI, SİNTETİK NEFT MƏHSULLARININ, NEFT YAĞLARININ VƏ SÜRÜKLƏRİN HASILATI

Magistral neft kəmərləri, qaz kəmərləri və neft bazaları:

sobaları doldurub-boşaldan;
tunel sobalarının haşiyələyicisi;
koks təmizləyicisi;
koksboşaldan;
xətti boru çəkən;
yanacaqın mühərrik sınağı üzrə maşinisti;
texnoloji kompressorların maşinisti;
texnoloji nasosların maşinisti;
yeraltı boru xətlərinin paslanmadan mühafizəsi üzrə montajçı;
qazpaylayıcı stansiyaların (QPS) operatoru;
magistral qaz kəmərlərinin operatoru;
yük operatoru;
texnoloji qurğuların operatoru;
dəmir yolu çənlərinin, tutumların və neft gəmilərinin baxıcısı;
cihazçı;
kükürlü neftin tərkibində kükürdün xüsusi çəki faizi 0,5 və yuxarı olan kükürd tərkibli neft qazının və onların emalı məhsullarının nəql edilməsi və saxlanması ilə məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr;
texnoloji avadanlıqların təmiri və onlara xidmət üzrə çilingər (emalatxanalarda işləyən çilingərlərdən başqa);
elektrik çilingəri.

VII. KİMYA İSTEHSALATI

Əlavə məzuniyyət və qısaldılmış iş günü hüququ verən istehsalatların, sexlərin, peşələrin və vəzifələrin siyahısında «Kimyəvi istehsalatlar» bölməsinin yarım bölmələri ilə kimya sənayesinə aid edilmiş istehsalatlarda və işlərdə 18 yaşına çatmamış şəxslərin əməyinin tətbiqi qadağan olunur.

VIII. NEFT-KİMYA İSTEHSALI

Rezin qarışıqlarının istehsalı və emalı

Rezin qarışıqlarının istehsalı və təkrar emalının ümumi prinsipləri:

rezin yapışqanlarının və örtüklərinin hazırlanması aparatçısı;
rezin qarışıqların yaymaçısı;
mumçu;

rezin qarışıqların isti vulkanizasiyası ilə məşğul olan vulkanizatorçu;
tədarükün və məmulatların doğrayıcısı;
rezin məmulatların və detalların biçicisi;
rezin qarışıqların kalandrçısı;
kalandr maşinisti;
rezin qarışdırıcısının maşinisti;
streynerin maşinisti;
detalların yağlayıcısı;
rezin məmulatların laklayıcı-boyaçısı;
zolaqların seçici-calayıcısı;
parçanın və aralıq qatın yuvarlayıcısı;
kauçuk hazırlayıcısı;
presləyici-vulkanizatorçu;
elast ölçülərinin doğrayıcısı;
rezin məmulatların təmirçisi;
kauçukların və inqrediyentlərin düzücü-asıcısı;
termoplastikatorçu;
rezin məmulatların soyuducusu.

Rezin-texniki məmulatların, rezin ayaqqabıların və çoxişlənən rezin məmulatlarının istehsalı:

rezin sapların hazırlanması aparatçısı;
lateks qarışıqlarının hazırlanması aparatçısı;
boruların büzmələyicisi;
rezin məmulatların sınaqçısı;
rezin ayaqqabıların yapışdırıcısı;
ebonit məmulatların yapışdırıcısı;
mühəndislik mallarının yapışdırıcısı;
rezin kameraların dornalara geyindiricisi;
normallaşdırıcı;
moldinqlərin düzücü-qəlibçisi;
qolların presləyici-qurğuşunlayıcısı;
qollardan qurğuşunlu qişanın çıxardıcısı;
qurğuların və avadanlığın təmizləyici-düzəldicisi;
rezin ayaqqabıların ştamplayıcısı.

Şinlərin istehsalı, bərpası və təmiri:

idarəetmə lövhəsinin aparatçısı;
şinlərin balanslayıcısı;
kameraların yerləşdiricisi;
bişirilmiş kameraların çıxardıcısı;
yerli zədələrin kəsicisi;
xırdalayıcı;
şin təmiri materiallarının hazırlayıcısı;
şin örtüklərində zədələrin bağlayıcısı;

şinlərin sınaqçısı;
metalkordlu kətanın kəsilməsində kalandrçı;
detalların və məmulatların yapışdırıcısı;
şin istehsalının nəzarətçisi;
avtokameralı aqreqatın maşinisti;
hopdurucu aqreqatın maşinisti;
bandajsız şinlərin yığıcısı;
bilərziklərin və brekerlərin yığıcısı;
şin örtüklərinin yığıcısı;
protektorların yığıcısı-diyirlədiciyi;
protektor halqalarının yığıcısı;
şin-pnevmatikli muftaların yığıcısı;
preslərdə toxunma mallarının birləşdiricisi;
çıxardıcı-asıcı;
bort halqalarının flipperləyicisi;
şin örtüklərinin qəlibçisi.

Sintetik kauçukun və neft-kimya məhsullarının istehsalı:

əsas texnoloji əməliyyatlarda texnoloji avadanlığa xidmətlə məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr.

Regeneratın, texniki karbonun istehsalı:

əsas texnoloji əməliyyatlarda məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr.

Texniki asbest məmulatlarının istehsalı:

əsas texnoloji əməliyyatlarda məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr.

IX. MİKROBİOLOGİYA İSTEHSALATI

Qeyri-ərzaq bitki xammalının hidrolizi üsulu ilə şəkərlərin istehsalı:

bişirici;
turşuçu;
neytrallaşdırıcı;
durulducu hovuzlara və istilik mübadiləsi cihazlarına xidmətlə məşğul olan fəhlə.

Yem zülallarının (yem mayaları, zülallı-vitaminli konsentratlar, yem bakteriyaları, metan qıvcırmasının zülallı konsentratı):

duz və qidalanma mühiti məhlullarının hazırlanması operatoru;
mayaların vitaminləşdirilməsi qurğusunun operatoru;
yem zülalının istehsalında məşğul olan bioloji kütlənin separatorçusu;
yem zülalının istehsalında məşğul olan quruducu;

ozonlaşdırıcı (hava təmizləyən) qurğunun operatoru.

Etil spirti istehsalı:

bişirmə mərkəzinin aparatçısı;
spirtin çəkilməsi və saflaşdırılması aparatçısı.

Furfurol və onun törəmələrinin istehsalı:

furfurol, tetrahidrofuran, tetrahidrofurel və furil spirtlərinin, sintetik qətran, laklar, furfurol əsaslı plastik kütlə və polimer materiallar istehsalının texnoloji əməliyyatlarında bilavasitə məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr.

Vitaminli, antibiotikli və amin turşulu yemlərin istehsalı:

mikrobioloji sintezlə amin turşusu, vitaminlər və antibiotiklər alınan istehsalın texnoloji mərhələsində bilavasitə məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr.

Ferment preparatlarının istehsalı:

səthi və dərinlik üsulu ilə bütün ferment preparatlarının istehsalında bilavasitə hazır məhsul və canlı mikroorqanizmlərlə işlə məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr.

Bitkilərin bioloji qorunması vasitələrinin gübrələrin, insektisal və digər bakterial preparatların istehsalı:

virus preparatlarının, dendrobasillinin, nitraqinin, polimisinin, tilazinin, trixotesinin, fitobakteriomisinin, fosfor bakterinin, entobakterinin istehsalının əsas texnoloji mərhələlərində məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr.

Ksiloz, ksilit və ksilitanın istehsalı:

deqidratasiya aparatçısı;
süzmə aparatçısı;
kristallaşdırıcı-sentrifuqaçı.

Həlləcilərin (aseton, butanol) istehsalı:

mayanın fermentasiyası aparatçısı;
mayaçı.

Premikslərin istehsalı:

premikslərin istehsalında texnoloji əməliyyatlarda məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr.

Karbonlaşdırılmış liqninin, aktiv karbonların, nitroliqin və onun törəmələrinin istehsalı:

liqninin təkrar emalı məhsullarının istehsalında əsas texnoloji əməliyyatlarda məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr.

X. DƏRMANLARIN, TİBBİ, BAKTEREOLOJİ VƏ BİOLOJİ PREPARATLARIN VƏ MATERİALLARIN İSTEHSALI:

diş malicəsi materiallarını hazırlayan aparatçıdan başqa, istehsalın əsas texnoloji mərhələsində məşğul olan aparatçılar;

vivariumçu;

tibbi preparatların dozalaşdırıcısı;

vərdənələyici;

ampula başlığının əridib yapışdırıcısı;

ketqut hazırlayan;

kapilyarçı;

tibbi məmulatların yarımfabrikatlarının komplektləşdiricisi;

mendren bərkidicisi;

bakteriya preparatları istehsalının laborantı;

sublimasion qurğularının maşinisti;

həb düzəldən-maşinist;

quraşdırıcı;

ampulaların doldurucusu;

flakon və ampulalardan məhlulların sorucusu (çəkicisi);

əridici;

biosintetik müalicəvi vasitələr istehsalının preparatorçusu;

şüşəyəoxşar cisim istehsalının preparatorçusu;

tibbi təyinatlı kütlə və qarışıqların hazırlayıcısı;

hidroksalın yuyucusu;

inseksiya məhlulları olan ampulalara baxıcı (nəzarətçi);

steril məhlulların tökücüsü

viruslu cisim və bakteriyalı kütlələrin əzicisi;

göbələk tellərinin döşəyicisi;

borucuqların və ampulaların kəsicisi;

xammal kəsicisi;

mikrobəkən;

qanın sabitləşdirici-defibrinləşdiricisi;

materialların və preparatların sterilizəçisi;

tibbi preparatların, yarımfabrikatların və məmulatların qəlibçisi;

ketqut cilalayıcısı;

deşikəçən.

Vitaminlərin istehsalı:

vitamin şirələrinin çəkicisi və drajelərin kalibrləşdiricisindən başqa, əsas texnoloji əməliyyatlarda məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr.

XI. MAŞINQAYIRMA VƏ METAL EMALI

Tökmə istehsalı:

vaqrançı;
tökmələrin çıxarıcısı;
hidroqum şırnaqçısı;
hidrotəmizləyici;
vaqrankalara və sobalara şixta doldurucusu;
tökmələri maye çuqunla qaynaq edən;
metal tökücü;
qurğuşun-qalay xəlitələrinin tökücü;
torpaqdan qəlib hazırlayan;
vakuum və mərkəzdənqaçma-vakuum tökmələri üzrə tökücü;
metalların və xəlitələrin tökücü;
kristallaşmaya yönəldilmiş üsulla tökücü;
təzyiq altında tökmə maşınlarında tökücü;
eroksid qətranlarından modellər üzrə modelçi;
sumbatçı;
modelli tökmələrin mişarlayıcısı;
vakuum sobalarında metalların əridicisi;
metalin və xəlitələrin əridicisi;
tökmənin çeşidləyicisi;
şixta çeşidləyicisi;
ftorlu aşqarların tərtibçisi;
milin, qəliblərin, torpaq və qumun quruducusu;
tunellərdə yanmış torpağın yığışdırılması ilə məşğul olan tökmə sexlərində süpürgəçi;
çəkisi 10 kq-dan artıq olan iri məmulatların qəliblənməsi ilə məşğul olan əl ilə qəlibləmə qəlibçisi;
maşınla qəlibləmə qəlibçisi;
örtüklü forma qəliblərin qəlibçisi;
qaltovlu barabanlarda, doğrayıcı maşınlarda, metal töküntüləri və quru qumla işlərdə məşğul olan metalın, tökmələrin, məmulatların və detalların təmizləyicisi.

Qaynaq işləri:

qazla kəsici;
qaz qaynaqçısı;
termit qaynaq qaynaqçısı;
elektron-şüa qaynaq qurğularında qaynaqçı;
avtomat maşınlarda elektrik qaynaqçısı;
yarımavtomat maşınlarda elektrik qaynaqçısı;

əl ilə qaynaq üzrə elektrik qaynaqçısı;
elektrik-qaz qaynaqçısı.

Qazanxana, soyuq ştamplama, dartma və sıxma işləri:

metalın isti yayılması ilə məşğul olan yaymaçı;
qurğuşun məftilin, borunun və milin dartılması ilə məşğul olan dartıcı;
isti vəziyyətdə qurğuşun boruların uclarının yastılanması ilə məşğul olan yaymaçı;
boru əyicisi;
sıxıcı;
qazançı;
əl ilə düzləndirici;
preslər və qayçılarla metalların kəsicisi;
qurğuşundan detalların ştamplanması ilə məşğul olan ştamplayıcı;
partlayış metodu ilə ştamplayıcı;
düşən kürzlə ştamplama.

Dəmirçi-presləmə və termik işləri:

bandajçı;
termik emalda izolyasiyaçı;
möhkəmləndirici (bağlı və ya siyirtmə dibli elektrik və qaz sobalarında məşğul olanlardan başqa);
preslərdə və kürzlərdə dəmirçi;
əl ilə döymə dəmirçisi;
dəmirçi-ştamplayıcı;
rotasiya maşınlarında dəmirçi-ştamplayıcı;
isti metalın emalında məşğul olan preslərdə, kürzlərdə və manipulyatorlarda maşinist;
metal qızdırıcısı (qaynaqçısı);
kəsiklərin lehimlənməsi, alətlərin və stelitlərin qaynaq edilməsi ilə məşğul olan lehimləyici;
isti metalın düzəldilməsi ilə məşğul olan maşınlarda düzləndirici;
kürələrin yaymaçısı;
diametri 15 mm-dən yuxarı olan isti millərin burulması ilə məşğul olan yayçı;
isti halda həlqələrin vərđənlənməsi ilə məşğul olan vərđənəleyici;
isti metalın emalında resorçu;
sinilçi;
vannalarda termist;
sobalarda termist (bağlı və ya siyirtmə dibli elektrik və qaz sobalarında məşğul olandan başqa);
TVQ qurğularında termist;
qablaşdırıcı-sementləyici.

Metalların və digər materialların mexaniki emalı:

xrom pastası ilə işdə məşğul olan hazırlayıcı-sürtücü;
abraziv dairələrlə quru itiləmədə məşğul olan itiləyici;

pardaxlama dairələrinin diyirlədiciyi;
pardaxlayıcı (bütün növ işlərdə);
metalların eyni vaxtda plazma ilə qızdırılması ilə yanaşı metalkəsən dəzgahlarda kəsmə ilə məşğul olan fəhlə-dəzgahçılar.

Metal örtüyü və rənglənmə:

boruların alüminiumlaşdırıcısı;
tökmələrin və külçələrin hopdurulması ilə məşğul olan bakelitçi (hopdurucu);
zağlayıcı;
qalvançı;
vannaların korrektorü;
dəmirin və borunun laklayıcısı;
isti üsulla qalayçı;
tərkibində qurğuşun və parıldayan boyalar olan rənglərlə məşğul olan rəngsaz;
qapalı məhdud binalarda (gəmilərin bölmələrində, silindrlərdə) üzvi həlledici rənglərlə və astarlayıcılarla məşğul olan rəngsaz;
tərsanələrdə gəmilərin rənglənməsi, təmizlənməsi üzrə rəngsaz;
gəmilərin üst tikililərinin metal korpuslarının səthinin və gövdənin sualtı hissəsinin pasdan, dəmirin yanmış, örtülmüş hissələrinin, gəmilərin metal və taxta səthlərinin köhnə lak-boya örtüklərindən təmizlənməsində nitroboyalarla, qurğuşun tərkibli boyalarla, parıldayan boyalarla, tərkibində üzvü həlledicilər olan boyalarla rənglənməmiş detalların qurudulması ilə məşğul olan metalın yuyucu-quruducusu;
metallaşdırıcı;
plastik kütləni metalın üzərinə lehimləyici;
isti üsulla qurğuşunlama (qalvan üsuldən başqa) ilə məşğul olan qurğuşunlaşdırıcı;
isti üsulla sinkləyici;
elektrolit və flyus hazırlayıcısı;
qurğuşunun tətbiqi ilə başa çatdırma əməliyyatlarında məşğul olan fəhlələr;
nitroboyalarla, qurğuşun tərkibli boyalarla, parıldayan boyalarla, üzvi həlledici boyalarla rənglənməmiş detalların emalı ilə məşğul olan boyaların və lakların təmizləyici-yuyucusu;
aşındırıcı.

Çilingər və çilingər-quraşdırma işləri:

mühərriklərin sınaqçısı;
qurğuşun və tərkibində qurğuşun olan ərintilərlə işlərdə məşğul olan lehimləyici;
deşici-pnevmoçu.

Minalama:

mina istehsalı dəyirmançısı;
mina kürəçisi;
minalanmış məmulatların (nişanlardan başqa) mişarlayıcı-təmizləyicisi;
məmulatların bişiricisi;
mina əridicisi;

əl ilə işləyən mina ovuntusu hazırlayıcısı;
şirəbişirən;
məmulata mina çəkilməsi ilə məşğul olan minaçı.

Metalların təkrar emalı

metal qırıntıları və tullantılarının işlənib hazırlanmasında işləri əl ilə yerinə yetirən koprovçu;
metal tullantılarının yandırıcısı;
təkrar qalayın əridicisi;
əlvan və qara metal qırıntıları və tullantılarının ayırıcısı;
oksigen rampinin nizamlayıcısı;
qırıntıları və tullantıları qayçı ilə kəsən;
şlakın, qırıntının və metal tullantılarının seperatorçusu;
qalayın tənəkədən götürülməsi üzrə elektrolizçi;
qurğusunun saflaşdırılması üzrə elektrolizçi.

Metal elektrodların istehsalı:

əl ilə idarə olunan preslərdə işi yerinə yetirən briketçi;
alovlu sobalarda bişirmə ilə məşğul olan qayma bişiricisi (şüşəbişirən);
sobaları dolduran və boşaldan;
elektrodların suvadılmasında işi əl ilə yerinə yetirən;
sobalarda közərdici;
sürtkülərin tərtibçisi;
sürtkü və flyus komponentlərinin quruducusu;
flüşçü.

Tibbi alətlərin və avadanlıqların istehsalı:

civə dozalaşdırıcısı;
tamamilə qurğuşundan hazırlanmış metal rastraların kəsicisi.

Saatların istehsalı və təmiri:

nitroboyalar tətbiq etməklə işdə pulverizatorla məşğul olan saat detallarının laklayıcısı;
parıldayan boyalarla işləyən nəqqaş;
folqa aşındırıcısı.

Metal burazların, torların, yayların, şotkaların və zəncirlərin istehsalı:

məftilçəkən;
zəncirlərin sınaqçısı;
kanatçı;
məftildən əriş sarğıçısı;
zəncirhazırlayan.

Sintetik almazların və almaz məmulatlarının istehsalı:

konteyner doldurucusu;
yüksək bərklikli materialların sintezi üçün qurğuların sazlayıcısı;
yüksək bərklikli materialların presbitişdiricisi;
almaz alətlərin bitişdiricisi.

Abrazivlərin istehsalı:

cilalama sumbatalarının hazırlanması üzrə aparatçı;
bakelizatorçu;
abraziv məmulatların qurğusuyla doldurulması ilə məşğul olan abraziv dairələrin tarazlaşdırıcı-təmirçisi;
vulkanit bağlamada kütlənin yaymaçısı;
vulkanit bağlamada dairələrin vulkanizatorçusu;
abraziv kütlənin hazırlayıcısı;
bakelit və vulkanit kütlənin hazırlayıcısı;
müqavimət sobalarının yükləyicisi;
qurutma sobalarının doldurub-boşaldıcısı;
dövri bişirici sobalara abraziv məmulatları doldurub-boşaldan;
şlif disklərin kəsilməsi ilə məşğul olan abraziv disklərin və cilalama məmulatlarının hazırlayıcısı;
cilalama tozlarının təsnifatçısı;
elektrokorund, silisium karbidi, bor karbidi və abraziv məmulatları istehsalı üzrə sexlərdə məşğul olan abraziv materialların və məmulatların nəzarətçisi;
əritmə, xırdalama, regenerasiya və ələnmə sexlərinin nəzarətçisi;
dövri və tunnel sobalara xidmətlə məşğul olan kürəçi-ocaqçı;
kənarqıran;
bağlı kamera şəraitində abraziv məmulatların üfürücüsü;
cila dənələrinin və cila tozlarının quruducusu;
cila dənələrinin və cila tozlarının zənginləşdiricisi;
sobaların və transborder qurğularının distilləçisi;
abraziv materialların əridicisi;
silisium-karbidin əridicisi;
ocaq və ya soba işlərinə baxan;
abraziv məmulatları qoyub-boşaldan;
abraziv tozları, pastanı və mastikanı hazırlayan;
şlif tozunun və dənələrin bişiricisi;
yandırılmamış dairələrin və dirəkçiklərin mişarlayıcısı;
müqavimət sobalarının sökücüsü;
cila dənəsinin və cila tozunun ələyicisi;
abrazivlərin regeneratorçusu;
abraziv məmulatların dəşicisi;
müqavimət sobalarında hissənin çeşidləyicisi;
abraziv materiallarının çeşidləyicisi;
cila sumbatının qurudulması ilə məşğul olan abraziv məmulatların quruducusu;

cila dənəsinin, cila tozunun və şıxta materiallarının quruducusu;
abraziv məmulatların emalı üzrə tornaçı;
saxsı bağlantıda abraziv məmulatların qəlibçisi;
bakelit və vulkanit bağlantılarda abraziv məmulatlarının qəlibçisi;
abraziv məmulatların təmizləyicisi.

Tənəkə, banka və tub istehsalı:

tublarnın laklayıcısı;
tub üçün tədarüklərin emalçısı;
sıxlaşdırıcı məhlulların (pastaların) hazırlayıcısı;
tənəkə və tənəkə məmulatlarının əl ilə çeşidləyicisi;
korpus əmələ gətirən avtomatın dəzgahçısı;
pasta yaxan qurğunun dəzgahçısı;
künc kəsən maşının dəzgahçısı;
tənəkə təmizləyən;
elektrolitçi.

XII. GƏMIQAYIRMA VƏ GƏMI TƏMİRİ

armaturçu-gəmiqayıran;
betonçu-gəmiqayıran;
gəmi plitə əyicisi;
gəmi izolyasiyaçısı;
gəmi qazançısı;
gəmi dorçu-antenaçı;
gəmi məmulatlarını hazırlayan misgər;
gəmi yoxlayıcısı;
gəmi dülgəri;
gəmi konstruksiyalarının kəsicisi;
gəmi avar pərlərinin kəsicisi;
taxta gəmilərin yığıcısı;
dəmir-beton gəmilərin yığıcısı;
plastik kütlədən olan gəmilərin yığıcısı;
metal gəmilərin korpuslarının yığıcısı;
gəmi yığıcısı-tikib başa çatırıcısı;
qurğuların və aparatların sınağı üzrə çilingər-mexanik;
gəmi çilingəri-quraşdırıcı;
gəmi təmirçisi çilingəri;
gəmi korpusçusu-təmirçisi;
gəmi boruəyicisi;
gəmi-takelajçısı;
gəmi boruçəkəni.

XIII. UÇAN APARATLARIN, MÜHƏRRİKLƏRİN VƏ ONLARIN AVADANLIQLARININ İSTEHSALI VƏ TƏMİRİ

vurub çıxardan-başa çatdırıcı;
daxili səthlərin tikişlərinin germetizasiyası ilə məşğul olan-germetizasiyaçı;
termobarokamerada aqreqlərin və cihazların sınaqçısı;
mühərriyin sınaqçı-mexaniki;
hündürlük-kompressor qurğusunun maşinisti;
plazma tozlandırılması metallaşdırıcısı;
tərkibində qurğusun olan xəlitələrin lehimlənməsi ilə məşğul olan uçan aparatların radio və xüsusi avadanlıqlarının quraşdırıcısı;
USS raddioçu-radiolakatorçusu;
trenajorların tənzimçi-sazlayıcısı;
aerohidrodinamik sınaqlar üzrə çilingər;
silahlandırma üzrə çilingəri;
çilingər-sınaqçı;
aviamühərriklərin təmiri üzrə çilingər;
uçan aparatların sökülməsi ilə məşğul olan uçan aparatların quraşdırıcı-çilingəri;
qrafitçi-talkirçi.

XIV. ELEKTROTEKNİKA SƏNAYESİ

Elektrotexniki istehsalın yığıcı-çilingər və ümumi peşələri:

elektroizolyasiya laklarının, qətranlarının və mastikalarının bişiricisi;
civə distilləşdiricisi;
600V-dan yüksək gərginlikli işlərdə məşğul olan elektrik maşınlarının, aparatlarının və cihazlarının sınaqçısı;
600V-dan yüksək gərginlikli işlərdə məşğul olan elektrik maşınlarının, aparatlarının və cihazlarının yığılmasının nəzarətçisi;
elektroizolyasiya məmulatlarının və metallarının laklayıcısı;
reaktorların hopdurucu-laklayıcısı;
lak həlledicisi;
yandırıcı-metallizator;
kondensator bağlamalarının lehimləyicisi;
elektrotexnika məmulatlarının hopdurucusu;
civə düzləndiricilərinin çilingər-yığıcısı;
civə düzləndiricilərinin qəlibləyicisi.

İzolyasiya materiallarının istehsalı:

aparatçı-quruducu;
mikanitlərin yapışdırıcısı;
benzol cərgəsindən həlledicilərin, silisium-üzvi lakların və kompaundların tətbiqi ilə izolyasiya materiallarının istehsalında məşğul olan fəhlələr;

butanol, metanol və aromatik karbohidrogenlərin tətbiqi ilə elektroizolyasiya kütləsinin hazırlanmasında məşğul olan fəhlələr.

Elektrik-kömür istehsalı:

kömür şaybaları hazırlayıb başa çatdırın;
yandırma və qrafitləşdirmə sobalarını dolduran-boşaldan;
piltələrin presləyicisi;
mikrofon tozlarının hazırlayıcısı;
kömür kütləsinin qarışdırıcısı;
elektrik-kömür məmulatlarının yandırıcısı;
elektrik-kömür məmulatlarının sarıyıcısı;
elektrik-kömür məmulatlarının presləyicisi;
elektrik-kömür istehsalı kürəçisi;
kömür kütləsinin üyüdücü-dozalaşdırıcısı;
elektrik-kömür məmulatlarının təmizləyicisi.

Kabel istehsalı:

şüşə izolyasiyasında mikronağılları hazırlayan aparatçı;
nağılların zirehdolayıcısı;
kabellərin zirehləyicisi;
kabel kütləsinin bişiricisi;
kabel məmulatlarının vulkanizatorçusu;
kabel məmulatlarının izolyasiyaçı;
isti vəziyyətdə silisium-üzvi laklarının və ftorlayların tətbiqi ilə şüşə lifləri işlərində məşğul olan naqil izolyasiyaçı;
20 kvtdan yuxarı gərginlikdə kabellərin yoxlanılmasında kabel məmulatları nəzarətçisi;
nağılların və kabellərin laklayıcısı;
lehimləmə və qurğuşun tərkibli ərintilərlə işlərdə məşğul olan kabel istehsalının montyoru;
məftilprokatı dəzğahının operatoru;
rezinlə, xlorvanillə və polietilenli izolyasiyaları ilə presləmə və isti vəziyyətdə ftorlaylarla məşğul olan kabellərin, plastikalı və rezinli nağılların presləyicisi;
ftorplast işi ilə məşğul olan plunjer pressinin presləyicisi;
kabellərin qurğuşunlaşdırılması ilə məşğul olan kabellərin qurğuşun və ya alüminiumla presləyicisi;
kabellərin və nağılların hopdurucusu;
səpələnən materialların ələyicisi;
yalnız qurğuşun örtüyünün çıxarılması ilə məşğul olan kabel məmulatı örtüyünün çıxarıcısı;
kabel və nağılların termik emalçısı;
kabellərin elektrik quruducusu;
nağılların minalayıcısı.

Tədarük-izolyasiya və sarıma-dolama işləri:

şüşə izolyasiyası tətbiq edilən işlərdə məşğul olan izolyasiyaçı;

elektrik cihazları və aparatları üçün sarğaçların sarğıcısı;
şüşə liflərinin və üzvi silisiumun tətbiq edildiyi bütün işlərdə məşğul olanlar — elektrik cihazları və aparatları üçün sarğıcı, elektrik maşınları sarğaçlarının və bölmələrinin sarğıcısı və transformatorların sarğaçlarının sarğıcısı;
şüşə liflərinin və üzvi silisium lakların tətbiq edildiyi işlərdə məşğul olan elektrik maşınları elementlərinin dolayıcısı.

Cərəyanın kimyəvi mənbələrinin istehsalı:

kadmiumun oksidləşdirilməsi üzrə aparatçı;
qurğuşunlu akkumulyatorların istehsalında akkumulyator lövhələrinin avtoklavçı-quruducusu;
qatran töküçüsü;
pasta bişiricisi;
elementlər istehsalının izoləedicisi;
akkumulyatorların sınaqdan keçirilməsi ilə məşğul olan qələbçi-sınaqçı;
qurğuşun ərintilərindən məmulatların töküçüsü;
dəyirman maşinisti;
filizin mexaniki və yaxud flotasiya ilə zənginləşdirmə maşinisti;
quru kütlənin qarışdırıcısı (qurğuşunlu akkumulyatorlar üçün);
pasta yaxıcısı;
qurğuşunlu akkumulyator lövhələrinin üzərinə məhlul yaxılması ilə məşğul olan akkumulyator lövhələri yaxıcısı;
binolyar təbəqəsinin yaxılması ilə məşğul olan elektrik naqilləri üzrə yaxıcı;
çanaq lövhələrinin doldurucusu;
aqromeratların bağlayıcısı;
qurğuşun xəlitələrin əridicisi;
məhlulların hazırlayıcısı;
aktiv kütlələrin hazırlayıcısı;
manqan-sink elementləri istehsalında dəyirmanqarışdırıcı və pres bölmələrində məşğul olan fəhlələr;
civə oksidli və xlor qurğuşunlu elementlərin istehsalında məşğul olan fəhlələr;
civə və onun birləşmələrinin tətbiqi ilə cərəyan mənbələri elementlərinin istehsalında məşğul olan fəhlələr;
qurğuşunlu akkumulyatorların istehsalında daşınma, qablaşdırma və yığıdırma ilə məşğul olan fəhlələr;
akkumulyator lövhələrinin kəsicisi;
qurğuşunlu akkumulyatorların və batareyaların yığıcısı;
manqanlı elementlərin yığılması ilə məşğul olan qalvanik elementlərin və batareyaların yığıcısı;
akkumulyatorların yığılması ilə məşğul olan qələvili akkumulyatorların və batareyalarının yığıcısı;
civəli-sinkli, maqneziumlu və digər enerji mənbələrinin yığıcısı;
süzgəc presləyicisi;
şprisləyici;
lamelli akkumulyatorların və elementlərin elektrodçusu;
lamelsiz akkumulyatorların və elementlərin elektrodçusu.

XV. RADIOTEKNIKA VƏ ELEKTRON İSTEHSALATI

Elektron texnikasının ümumi peşələri:

vakuum aparatçısı;
qrafitləyici;
zəhərli kimyəvi materialların tətbiq edildiyi işlərdə məşğul olan kimyəvi yarımfabrikatların tədarükçüsü;
36V-dan yuxarı gərginlikli elektrik qurğularında məşğul olan elektrotexnika cihazlarının və detallarının sınaqçısı;
radiodetalların laklayıcısı;
metallaşdırıcı-vakuumçu;
luminessent lampalarının rənglə örtülməsi ilə məşğul olan, cihazların və detalların rəngsazi;
mikroovuntuların zənginləşdiricisi;
silisiumun və pyezokvarsın kəsilməsi kəsilməsi ilə məşğul olan kristalların dəqiq kəsilməsi operatoru;
qumvurma ilə təmizləmə qurğularının operatoru;
elion proseslərinin operatoru;
radiokeramikanın, pyezokeramikanın, ferritlərin və kondensator bölmələrinin operatoru;
rentgenqoniometrçi;
rentgenmexanik;
dəqiq aşındırma üzrə aşındırıcı;
radiokeramikanın, pyezokeramikanın və ferritlərin partdaxlayıcısı;

Yarımkəçirici cihazların, inteqral sxemlərin, mikrosxemlərin, mikromodulların və kvant cihazlarının istehsalı:

plazma qurğularında aparatçı;
monokristallar və lentlər üzrə aparatçı;
yarımkəçirici cihazların qaynaqçısı;
dəqiq ərintilərin töküçüsü;
yüksək voltlu qurğularda və həddən yüksək tezlikli qurğularda sınaq avadanlıqlarının sazlayıcı-quraşdırıcısı;
vakuumla tozlama proseslərinin operatoru;
diffuzion proseslərinin operatoru;
epitaksiol örtüklərin uzadılması üzrə operator;
kvant cihazlarının yığıcısı.

Radiodetal istehsalı:

Radiodetal istehsalının ümumi peşələri:

maqnit keçiricilərin kalibrçisi;
maqnit keçiricilərin sarıyıcısı;
radiodetal istehsalı texnoloji avadanlıqlarının sazlayıcısı;

epoksid qətranı kompozisiyasının hazırlanması ilə məşğul olan məhlul və qarışıq hazırlayıcısı;
maqnit keçiricilərin kəsicisi;
radio detalların gümüşləyicisi.

Rezistor istehsalı:

operator-yığıcı;
texnoloji xətlərdə məşğul olan rezistor yığıcısı.

Kondensator istehsalı:

qaz odluqlu avadanlıqlarda izolyatorların bişiricisi;
polimerzatorçu;
radiodetalların hopdurucusu.

Radiokeramika və ferrit istehsalı:

radiokeramika və ferrit töküçüsü;
yaddaş elementlərinin ferritlərdə quraşdırıcısı;
radiokeramikaların və ferritlərin küreçisi;
tökmə kütlələrinin hazırlayıcısı;
keramik xammalının və materialların çeşidləyicisi;
işlərdə quru üsulla məşğul olan keramikaların emalı üzrə dəzgahçı.

Selenli və kuprokslu düzləndiricilərin istehsalı:

aparatçı-kükürləyici;
selenin regenerasiyası üzrə aparatçı;
kükürdün regenerasiyası üzrə aparatçı;
selen bişiricisi;
düzləndiricilərin və elementlərin ölçücüsü;
selen elementlərinin qəlibçisi.

Radioaparatların və məftilli rabitə aparatlarının istehsalı:

tərkibində qurğuşun olan ərintilərlə məmulatların lehimlənməsi işində məşğul olan radioaparatların və cihazların quraşdırıcısı.

Elektrovakuum cihazlarının istehsalı və texniki-kimyəvi işlər

Pyezotexnika istehsalı. Elektrovakuum cihazlarının istehsalı:

yüksək tezlikli induktorda qaynaqçı;
sokol töküçüsü;
bayır armaturlarının quraşdırıcı-qurucusu;

elektrovakuum istehsalının sınaq avadanlıqlarının saxlayıcı-quraşdırıcısı;
elektrovakuum avadanlıqları istehsalının sazlayıcısı;
rəngli kineskopların maskalarının istehsalında qoruyucu örtüklər üzrə operator;
rəngli kineskopların istehsalında yığıcı-quraşdırıcı.

Texniki-kimyəvi işlər:

flüorit turşusu tətbiq etməklə pulverizatorla əl ilə akvadağın çəkilməsi ilə məşğul olan akvadırçı;
bariumun əridilməsi və sublimasiyası, maqneziumun alüminiumla əridilməsi üzrə işlərdə məşğul olan qazuducunun tədarükçüsü;
karbidləşdirici;
karbonlaşdırıcı;
lüminoforçu-ekranlaşdırıcı;
maqneziumlaşdırıcı-vakuumçu;
tutqunlaşdırıcı-vakuumçu;
katodların oksidləşdirilməsi ilə məşğul olan oksidləşdirici-vakuumçu;
bişirici-vakuumçu.

Daimi tökmə maqnitlərin və maqnit sistemlərinin istehsalı:

sobalarda, kristallaşdırıcılarda maqnit ərintilərinin tökücüsü;
tökmə maqnitlərin ilkin emalı üzrə bormaşınların operatoru;
maqnit sistemlərinin yığıcı-kökləyicisi.

Pyezotexniki istehsalatlar

Pyezokvarsın süni yetişdirilməsi və emalı:

avtoklavların enerji doldurucusu;
pyezokvars kristallarının yetişdirilməsi üzrə operator;
pyezokvars lövhələrin pardaxlayıcısı.

Suda həll olan kristalların və pyezokeramikanın emalı:

kristallaşdırma üzrə operator;
qütbləşdirici;
pyezotexniki məmulatların gümüşləndiricisi.

XVI. TİKİNTİ MATERIALLARI SƏNAYESİ

Tikinti materialları istehsalatının ümumi peşələri:

tikinti keramikası məmulatlarının, istilikkeçirməyən materialların istehsalında məşğul olan bişirmə sobalarının doldurucusu-boşaldıcısı;

keramika asbest-sement məmulatlarının, dəmir-beton və beton məmulatlarının və konstruksiyalarının, divar və büzücü materialların, istilikkeçirməyən materialların istehsalında məşğul olan avadanlıq sazlayıcısı;

dəmir-beton, beton məmulatları və konstruksiyalarında, istilik keçirməyən materialların istehsalında məşğul olan üyüdücü.

Sement istehsalı:

aspiratorçu;
şaxta sobalarının boşaldıcısı;
quruducu barabanların yükləyicisi;
fırlanan sobaların maşinisti (kürəçisi);
susuzlaşdırıcıların maşinisti;
xammal dəyirmanının (nəm və quru döymə) maşinisti;
kömür dəyirmanlarının maşinisti;
sement dəyirmanlarının maşinisti;
motorist-yağlayıcı;
sement doldurucusu;
sement qablaşdırıcısı;
futerləyici-bəna.

Asbest-sement məmulatlarının istehsalı:

dalğalandırıcı;
hidrotermist;
təbəqə qəlibləyici maşınların maşinisti;
boru maşınlarının maşinisti;
dalğalandırıcı-dayandırıcı aqreqlər üzrə operator;
asbest-sement təbəqə məmulatlarının hazırlanması üzrə avtomatlaşdırılmış xəttin operatoru;
asbest-sement məmulatlarının seçicisi;
asbest-sement məmulatlarının kəsicisi;
rekuperatorçu.

Dəmir-beton və beton məmulatlarının və konstruksiyalarının istehsalı:

beton qarışıqları komponentlərinin dozalaşdırıcısı;
beton düzücüsünün maşinisti;
qəlibləmə aqreqlərin maşinisti;
titrəyişli prokat dəzgahının maşinisti;
hamarlayıcı maşınların maşinisti;
haşiyəçəkənin maşinisti;
gərgin armaturlaşdırma üçün dolayıcı maşınların maşinisti;
dolayıcı-qaynaq maşınlarının maşinisti;
həcmli-qəlibləmə maşınlarının maşinisti;
özü hərəkət edən qazla məhlul qarışdırıcısının maşinisti;
dəmir-beton məmulatların və konstruksiyaların sınağı üzrə qurğunun maşinisti;

beton-məhlul qarışdırıcısının və qarışdırıcı mexanizmlərin motoristi;
ötürücü körpü motoristi;
asma arabanın motoristi;
kasset qurğusunun operatoru;
avadanlıqları idarəetmə pultunun operatoru;
qollu konveyerin operatoru;
dəmir-beton məmulatlarının buxarlayıcısı;
əzici;
beton və dəmir-beton məmulatlarının kəsicisi;
dəmir-beton məmulatları və konstruksiyalarının qəlibçisi.

Divar və yapışdırıcı materialların istehsalı:

gips bişiricisi;
xammal, yanacaq və əlavələri boşaldıcı;
sobalardan əhəng boşaldıcısı;
çıxarıcı;
əhəngsöndürən;
xırdalayıcı;
soba doldurucusu;
özül xəndəklərin doldurucu-boşaldıcısı;
quruducu aqreqlərin doldurucu-boşaldıcısı;
dəyirmançı;
əhəng dəyirmançısı;
aqloporit kürəçisi;
kürəçi (dairəvi sobalarda);
əhəng kürəçisi;
kürəçi (yerüstü sobalarda);
kürəçi (fırlanan sobalarda);
kürəçi (kameralı sobalarda);
kürəçi (tunel sobalarında);
gips-beton panellərin prokatı üzrə dəzgahın operatoru;
sobaların və quruducuların təmirində, kərpic istehsalı ilə məşğul olan sobaçı;
gil kütləsinin hazırlayıcısı;
məhlul və kütlə hazırlayıcısı;
məmulatların buxarlayıcısı;
silikat kütləsinin paylaşdırıcısı;
kürəyə məmulatqoyan;
çıxarıcı-düzücü;
süni quruducularda məmulatların quruducusu;
gips qəliblərinin hazırlanması üzrə qəlibləyici-tökücü;
səment-qum kiramitinin qəlibçisi.

Daşın emalı və daşökme məmulatlarının istehsalı:

tökücü;

daşbişirən;
daşyonan;
daşmişarlayan;
daşın mişarlanması üzrə dəzgahların sazlayıcısı;
tunelçi;
daştökmə məmulatlarının qəlibçisi;
daş üzrə frezerçi;
daş məmulatlarının pardaqlayıcı-cilalayıcısı.

Yumşaq dam örtüyünün və hidroizolyasiya materiallarının istehsalı:

bitumun susuzlaşdırılması aparatçısı;
hopdurma aqreqlərində aparatçı;
bişirmə tiyanlarının doldurucusu;
boruşəkili sobanın operatoru;
turboqarışdırıcının operatoru;
bitumlu materialların tökücü-gətiricisi;
mastika töküçüsü.

İstilik keçirməyən materialların istehsalı:

bitumçu;
vaqrançı;
xırdalayıcı;
xammal yandırıcısı;
istilikkeçirməyən məmulatların yandırıcısı.

Asfalt mastikası və tava daşı istehsalı:

xırdalanmış daşın və bitumun dozalaşdırıcısı;
bitumvuran qurğunun motoristi;
əl ilə götürmə və düzmə ilə məşğul olan götürücü-düzücü;
asfalt tava daşlarının qəlibçisi.

Mikaların emalı:

lakbişirən;
mikanit boruların sarıyıcısı;
mikalı plastik materialların hopdurucusu;
mikanın və mika məmulatlarının qurudurucusu.

XVII. KERAMİKA MƏMULATLARI İSTEHSALATI

Keramika məmulatları istehsalatının ümumi peşələri:

qurğuşunlu mina ilə işləyən aeroqrafçı;
quruducuları doldurub-boşaldan;
kapovçu;
gips qəliblərinin tökücü;
materialların yandırıcısı;
çərçivəçi-təmizləyici;
anqob və mina hazırlayıcısı;
kütlə hazırlayıcısı;
ovuntuların ələyicisi;
soba vaqonetskalarında yandırmada məmulatların qoyucu-ayırıcısı;
sobalardan məmulatların qoyucu-ayırıcısı;
tunel və kamera quruducularında məşğul olan quruducu;
əl ilə götürmə və düzmə ilə məşğul olan götürücü-düzücü;
filtr-presləyicisi;
dəzgahlarda kapsel qəlibləyicisi;
şirəbişirən.

Tikinti keramikası məmulatlarının istehsalı:

işlərin əl ilə yerinə yetirilməsində məşğul olan tikinti keramikası məmulatlarının şirləyicisi;
yanacaqverən və doğrayıcı-üydücü avadanlığın yükləyicisi;
stendlərdə sanitari-tikinti keramik məmulatların tökücü;
kimyəvi aparatların tökücü;
tikinti keramikası məmulatlarının yandırıcısı;
qülləli quruducuların operatoru;
boruların yükləyicisi;
boruları çevirən;
kimyəvi avadanlıqların və kimyəvi aparatların yığıcısı.

Elektrokeramik məmulatların istehsalı:

gips qəliblərdən məmulatları vurub-çıxardan;
elektrokeramik məmulatların yandırıcısı;
işdə quru üsulla məşğul olan elektrokeramik məmulatların qaydaya salıcısı;
elektrokeramik məmulatların qəlibləyicisi.

XVIII. ÇİNİ VƏ SAXSI MƏMULATLARI İSTEHSALATI:

tərkibində qurğuşun olan minalarla işləyən minalayıcı;
nəm materialların yuyulması ilə məşğul olan yuyucu;
çini və saxsı məmulatların yandırıcısı;
çapçı;
çini və saxsı məmulatların aşındırıcısı;
karborunddan olan odadavamlıların toxalayıcısı;
qurğuşunlu folqa ilə məşğul olan trafaretçi.

XIX. ŞÜŞƏ VƏ ŞÜŞƏ MƏMULATLARI İSTEHSALATI

Şüşə və şüşə məmulatları istehsalatı üzrə ümumi peşələr:

möhkəmləndiricinin yuyulması ilə məşğul olan yuyub-təmizləmə aparatçısı;
bankaçı;
bortçu;
maye şüşənin bişiricisi;
üfürücü;
qızdırıcı;
xırdalayıcı-əzici;
kvarsüfürən;
şüşəni möhkəmləndirən;
şixta doldurucusu;
sobaların yanında növbətçi (sobaçı);
kvars əridicisi;
şüşəni çəkib çıxaran maşının maşinisti;
yarma naxış ustası;
şüşəyə sığal çəkən;
şüşə kütləsinin yığıcısı;
şüşə salıcısı (döşəyici);
şüşə avtomatlarının və yarımavtomatlarının sazlayıcısı;
şüşə qəlibləyici maşınların operatoru;
şüşə istehsalında kürəçi;
üfürmə yarımavtomatının operatoru;
krokus kürəçisi;
şüşə məmulatlarının bişiricisi;
üfürmə məmulatlarının naxışçısı;
isti məmulatları bişirməyə aparan;
məmulatların sobaya qoyucusu;
şüşənin maşınlardan qopardıcısı;
vurub çıxarıcı;
krokusun və sumbatın əzicisi;
fırladıcı;
şüşəformalaşdırıcı və qızdıran maşınlarda düzəldici və dəyişdirici;
isti şüşənin presləyicisi;
qalınlaşdırılmış və güzgü şüşəsinin, tökmə şüşənin və isti şüşənin kəsilməsi ilə məşğul olan şüşə məmulatlarının kəsicisi;
şüşə məmulatlarının deşicisi;
gümüşləyicisi;
şaxta tərtibçisi;
isti məmulatların çıxardıcısı;
şüşəüfürən;
küpə sobalarında şüşəbişirən;
vanna sobalarında şüşəbişirən;
xammal və materialların quruducusu;

flüorit turşusu ilə şüşələrin aşındırıcısı;
kvars şüşəsindən boruçəkən;
fasetçi;
fiderçi;
qəlibtutan;
şüşədən detalların qəlibçisi;
şüşəbişirən sobaların forsunkaçısı;
xolmovçu;
iri ölçülü məmulatların emalı ilə məşğul olan şüşə cilalayıcısı.

Tikinti, texniki, mətbəx, təsərrüfat-məişət, tara və tibb şüşələrinin istehsalı:

termos kolbalarının vakuumçusu;
tripleks və blokların vakuumçusu;
ayırıcı;
oyuqların yandırıcısı;
dənəvərləşdirici;
sobaların yükləyicisi;
kolba və borucuqların lehimpləyicisi;
irrizatorçu;
güzgülərin boyaçısı;
boyaq hazırlayan;
şüşətökən;
prokat maşınının maşinisti;
şüşəformalaşdırıcı maşınların (mərkəzdənqaçma tökmə üsulu ilə) maşinisti;
mufelçi;
selloid yaxıcısı;
sipərlərin yaxıcısı;
şüşə məmulatlarının yaxıcısı;
karusel maşınında qızdırıcı;
lentin, şüşənin kəsicisi;
ələyici;
şüşə məmulatların qaynaqçısı;
dartıcı.

Elektrovakuum şüşənin istehsalı:

formaların laklayıcısı.

Şüşə cihazların istehsalı:

vakuumçu;
tökücü;
məhlulların hazırlayıcısı;
tütün quraşdırıcısı;
civənin utilizatorçusu.

Şüşə lifin, bozalt lifin, şüşə lifli materialların və onlardan məmulatların istehsalı:

əsas texnoloji əməliyyatlarda məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr (şüşə liflərin istehsalında nəzarətçidən, modelçidən, metallaşdırılmış şüşə sapların quraşdırıcısından, optik xarakteristikanın toplayıcısından başqa).

Polimer tikinti materiallarının və məmulatlarının istehsalı:

əsas texnoloji mərhələlərdə bilavasitə məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr.

XX. TIKINTI, QURAŞDIRMA VƏ TƏMİR-TIKINTI İŞLƏRİ:

bilavasitə tikinti meydançasında məşğul olan armaturçu;
asfalt-betonçu (asfaltçəkən);
asfalt-betonçu (asfalt bişirən);
betonçu;
hidromonitorçu;
daşların hamarlanması və şaşkaların doğranması ilə məşğul olan yol fəhləsi;
yerqazan;
yerqazan-qazmaçı;
əhəngsöndürən;
polixlorvinilli, bokelitli və digər zərərli əsaslarla işlərdə məşğul olan paslanmaya qarşı izolyasiyada izolyaçı (örtük çəkən izolyaçı);
daşyonan-qranitçi;
havanın temperaturu-25⁰C-dən aşağı olduğu mühitdə qoruyucu kəmərin tətbiqini tələb etməklə modullu kərpiclərin qoyulması (düzülməsi) ilə məşğul olan bənna;
kesson işlərinin bütün növlərində məşğul olan kessonçu;
yapışqançəkmə işlərində turşuya davamçı (turşuya davamçı-yapışqançı);
viniplast işlərində turşuya davamçı (viniplastçı-tuşuya davamçı);
koprovçu;
rulon materiallarla damların üstünü örtməklə məşğul olan rulon dam örtüyü üzrə və ədədi materiallarla dam örtüyü üzrə taxtapuşçu;
nitroboyanın, nitroemalın tətbiqi ilə pulverizasiya ilə rəngləmədə, həmçinin asfalt lakı ilə işlərdə məşğul olan rəngsaz (tikintidə);
tikinti, tikinti-quraşdırma, təmir-tikinti işlərinin yerinə yetirilməsində istifadə edilən maşınların, qurğuların və mexanizmlərin idarə edilməsi ilə məşğul olan maşinistlər;
yol montyoru;
körpüalan;
yüksəklikdə görülən işlər və çürüməyə qarşı dayaqalara xüsusi məhlulların çəkilməsi və eyni zamanda isti halda qırlama işləri, qurğuşunla lehimləmə ilə məşğul olan rabitə quraşdırıcısı-antenaüzəldən;
rabitə quraşdırıcısı-kabelçi;
yüksəklikdə görülən işlər və çürüməyə qarşı dayaqalara xüsusi məhlulların çəkilməsi və eyni zamanda isti halda qırlama işləri, qurğuşunla lehimləmə ilə məşğul olan rabitə-quraşdırıcısı-xətçəkən;

qurğuşunla lehimləmə, polietilen və polixlorvinilli örtüklərdə kabellərin lehimlənməsi, isti qətranla işlərə, çürüməyə qarşı dayaqlara xüsusi məhlulların çəkilməsi, yüksəklikdəki işlərlə məşğul olan rabitə quraşdırıcısı-lehimçi;
polad və dəmir-beton konstruksiyalarının quraşdırılması üzrə quraşdırıcı;
üzləyici-ksilolitçi;
sintetik materiallarla üzləyici;
isti mastikalarla, sintetik yapışqanlarla və qətranlarla işlərdə məşğul olan parketçi;
qurğuşunla lehimləyici
qumvuran;
bərکیدici taxtabəndin tədarükü ilə məşğul olan dülgər;
sualtı-texniki, qabion və faşın işlərində çay fəhləsi;
özüyəriməyən üzən maşınların və digər üzən vasitələrin istismarı və onlara xidmət üzrə çay fəhləsi;
quraşdırmada takelajçı;
sənaye kərpic borularının hörücüsü;
sənaye dəmir-beton borularının tikicisi;
boru kəməri çəkən;
turşuyadavamlılarla işləyən fəhlələr;
beton səthinin əl ilə və ya pnevmatik alətlə çətilməsi və məhlul çəkilməsi və mexanikləşdirilmiş üsulla sürtülməsi, eləcə də qapalı tutumlarda torkretləmə ilə məşğul olan malakeş;
yüksək gərginlikli hava xəttinin və kontrakt şəbəkəsinin quraşdırılması üzrə xətt elektrikomtyoru;
binaların sökülməsi üzrə bina tikişlərinin germetik qətranla germetikləşdirilməsi üzrə işlərdə xüsusi tikinti-quraşdırma pistaletlərindən istifadə etməklə məşğul olan fəhlələr.

XXI. AĞAC EMALI İSTEHSALATLARI

Ağac emalı istehsalatlarının ümumi peşələri:

dəyirmançı;
quru üsul ilə abraziv dairələrlə işlərdə məşğul olan bıçaqitiləyən;
ağac emalında lak təbəqəsinin pardaxlanması, cilalanması və laklanması ilə məşğul olan avtomat və yarımavtomat xəttlərin operatoru;
tərkibində metanol, etanol, benzol, tiliol, ksilol, stirol, mürəkkəb spirtlər olan lakların və boyaaların, perxlorvinilli, qurğuşunlu və anilinli boyaaların, rəng astarlarının, yuxarıda sadalanan tərkibli zəhərli maddələrin tətbiqi ilə, eləcə də nitrolaklardan və nitroboyalardan istifadə etməklə pulverizatorla rənglənməsi, yuxarıda sadalanan zəhərli maddələrdən pulverizasiya kabinələrinin yığışdırılması və təmizlənməsi, tərkibində yuxarıda sadalanan zəhərli maddələr olan lak örtüklərinin dəzqahlarda cilalanması və pardaxlanması işlərində məşğul olan naxışçı;
quru üsulla abraziv dairələrlə işlərdə məşğul olan mişaritiləyən;
oduncağın buğlayıcı-bişiricisi;
mişarlanmış materialların, obapolun, ağac kəpəyinin əl ilə yığılması, fanerlərin düzülməsi ilə məşğul olan mişarlanmış materialların, ağac məmulatlarının və detalların düzücüsü;
«ŞLPS» tipli dəzqahlarda sintetik yapışqanlarla yapışdırılmış detalların cilalanması ilə məşğul olan ağac üzrə cilalayıcı.

Taxta-şalban hazırlanması və ağac emalı:

çərçivəçi;

untutan qurğunun və yaxud naxışvuran aparatın xidməti ilə ağac kəpəyinin torbalara doldurulması, qablaşdırılması, torbaların çəkilməsi, daşınması, yığılması və ələmə aparatlarında ağac ununun ələnməsi prosesinin idarə edilməsi ilə məşğul olan separatorçu; sintetik yapışqanların tətbiqi işlərində məşğul olan blokların, tədarüklərin və tikinti konstruksiyalarının birləşdiricisi (yapışdırıcısı); taxta-şalban istehsalında məşğul olan kəsmə dəzgahında işləyən fəhlə; əl ilə verilmə, dairəvi mişarlama dəzgahlarında, ağac yonqarı plitələrinin isti vəziyyətdə kəsilməsi işində məşğul olan dəzgahçı-mişarlayıcı; şalbanbaşı ilə döşəyən fəhlə.

Ağac lövhələrinin istehsalı:

sintetik yapışqanların tətbiqi işlərində məşğul olan qarışdırıcı cihazın maşinist-operatoru; sintetik qətranların, hopdurulmuş yonqarların qızdırılma prosesini apan yüksək tezlikli cihazın operatoru; müxtəlif tipli preslərdə ağaclıfli və ağacyonqarlı plitələrin isti preslənməsi prosesinin aparılması ilə məşğul olan ağac lövhələrinin operatorçu-presləyicisi; termo-emaçlı.

Faner istehsalı:

bakelit plyonkası istehsalının aparatçısı; sintetik yapışqan qətranlarının istehsalı üzrə aparatçı; hidravlik presin ventelçisi; qat-qat kəsən fəhlə; sintetik yapışqanların tətbiqi ilə məşğul olan fanerin və şponun düzəldicisi; hopdurucu maşinlarda, vannalarda və aparatlarda məşğul olan şpon hopdurucusu; sintetik yapışqanların tətbiqi işi ilə məşğul olan yığıcı; faner boruların yığıcısı; sintetik yapışqanların tətbiqi işində məşğul olan faner boruların yapışdırıcısı; sintetik yapışdırıcıların tətbiqi ilə lövhələrin yapışdırılması ilə məşğul olan lövhələrin yapışdırıcısı; sintetik yapışqanların tətbiqi işində məşğul olan quruducu; yandırıcı qazlarla qızdırılan quruducularda fanerin və şponun qurulmasında məşğul olan quruducu.

Mebel istehsalı:

moçevin-melamin plyonkanın hazırlanması üzrə aparatçı; bəzəmə materialların doldurucu-paylayıcısı; sintetik yapışqanların tətbiqi işində məşğul olan yonulmuş və qat-qat kəsilmiş şponun yığıcısı;

sintetik yapışqanların tətbiqi ilə hidravlik preslərdə detalların fanerləndirilməsi ilə məşğul olan fanerçi.

XXII. QAMIŞ TƏDARÜKÜ VƏ ONDAN MƏMULATLAR İSTEHSALI:

hər yerdə gedən nəqliyyatın sürücüsü;
bağlayıcı-qablaşdırıcı;
hər yerdə gedən nəqliyyatda yükləyici;
qamışın presə doldurucusu;
toplayıcı;
qamışyığan maşının maşinisti;
tayavuranın maşinisti;
kombayn maşinisti;
lövhələrin kəsicisi, traktorçu-maşinist.

XXIII. TOXUCULUQ SƏNAYESİ

Pambığın, kətanın və digər lifli bitkilərin ilkin emalı:

tresta hazırlanmasının aparatçısı;
cin maşinisti (cinçi);
tayların asılmasında və diyirləndirilməsində məşğul olan tayları qəbul edən nəzarətçi;
linterçi;
xırmançı;
avtomatlaşmış istehsal prosesinin operatoru;
liflərin ayırıcısı;
çiyidli pambığın daşıyıcısı;
lifli xammalın daşıyıcısı;
presləyici;
trestanın hazırlayıcısı;
pambıq toxumunun dərmanlayıcısı;
tullantıların yığıcısı;
liflərin qaytanlayıcısı;
toxumçu;
toxaclayıcı;
sirkələyici;
toxumların torbalara doldurulması ilə məşğul olan pambıq toxumlarının sirkələyicisi-qablaşdırıcısı;
lifli tullantıların qablaşdırıcısı;
xammal qablaşdırıcı;
istehsal tullantılarının təmizləyicisi;
çiyidli pambığın təmizləyicisi.

Toxumçuluq istehsalatının ümumi peşələri:

parçaların termik emalı aparatçısı;
xalçanın əl ilə verilməsi zamanı onlara saçaqların tikilməsi ilə məşğul olan saçaqlayıcı;

appretin bişiricisi;
xovlayıcı;
kətanın çevrilməsi ilə məşğul olan məmulatları tərsinə çevirən fəhlə;
maşınların altından tullantıların çıxardılması ilə məşğul olan daraqdan tullantı çıxaran;
daraq ağzının çıxardıcısı;
daraqların birləşdirilməsi ilə məşğul olan daraqçı;
parçanı buğa verən usta;
kimyəvi məhlulların tədarükçüsü;
iynə-platinli məmulatların töküçüsü;
parafinin qəliblərə töküçüsü;
arqaçın buxarlayıcısı;
kalandrçı;
ipliyin, parçanın, pambığın, sintetik liflərin, avrov əsaslıların rəngləyicisi;
rəngləyici-hopdurucu;
parçanın merserləşdiricisi;
ipliyin merserləşdiricisi;
istehsalat yerlərinin süpürgəçisi;
yumşaldıcı-lifdidən maşının operatoru;
ütücü;
darama maşınlarının operatoru;
sıxıcı;
parçanın ağardıcısı;
ipliyin ağardıcısı;
ipliyin qaynadıcısı;
parçanın qaynadıcısı;
parçanın parafinləşdiricisi;
yuyucu;
liflərin presləyicisi;
hazır məhsulun presləyicisi;
moletlərin presləyicisi;
tullantıların və töküntülərin presləyicisi;
tullantıların presləyicisi;
tullantıların işləyib yaxşılaşdırıcısı;
töküntülərin işləyib yaxşılaşdırıcısı;
çapçı (çap maşınında işləyən fəhlə);
şvillərdə yaş iplik kəməflərinin bölünməsi ilə məşğul olan ipliyn düzücüsü;
işdə əl ilə parçanın düzəldicisi;
xalçaların əl ilə döşəməyin elektrik bıçağı ilə kəsilməsində məşğul olan kəsici;
lif kəsicisi;
qurğuşunlu lehimlərlə işlərdə məşğul olan berdlərin təmirçisi;
liflərin qarışdırıcısı;
boyaların tərtibçisi;
parçanı qırخان;
pərdə-tül və krujeva maşınlarında makaraların dəyişdirilməsi ilə məşğul olan qoyucu-dəyişdirici;
quruducu, quruducu-hazırlayıcı;

valların aşındırıcısı;
yaş malın çənlərə, aparatlara və vannalara yığılmasında məşğul olan əl ilə yığıcı;
çexolçu;
ventilyasiya qurğularının təmizləyicisi;
avadanlığın təmizləyicisi;
darayıcı aparatların təmizləyicisi-itiləyicisi;
şlixtqaynadan;
şlixtləyici.

Baramaaçma istehsalatı:

barama pörtlədicisi;
baramasarıyan;
gişyuyan;
odonkaların doldurucusu;
barama tullantılarının bişiricisi;
həllədicilərin tətbiqi ilə işlərdə məşğul olan kələflərin toxuyucusu;
barama tullantılarının təkmilləşdiricisi.

Pambıq parça istehsalı:

lentlərin qaynadıcısı;
kaustifikatorçu;
pambıq quruducusu;
yorğanların qaynadıcı-ağardıcısı;
barabanların darayıcısı;
ipliyin hopdurucusu;
liflərin qarışdırıcısı.

Kətan istehsalı:

əl ilə torbaların çeviricisi;
yaş tullantıların yığıcı-aparıcısı;
qaynadıcı-ağardıcı;
liflərin düzəldicisi.

Yun istehsalı:

dəmləyici;
yayıqların pörtlədicisi;
ipliyin pörtlədicisi;
iplik əsaslarının doldurucusu;
karbonlaşdırıcı;
yunyayan;
darama aparatlarının operatoru;
ağardıcı;

yun presləyicisi;
parça presləyicisi;
liflərin əl ilə qarışdırılması ilə məşğul olan lifqarışdırıcı;
yuyulmuş yunun çeşidləyicisi;
qırxıcı;
mahudbasan;
flotatorçu;
ipliyin emulsiyaçısı.

İpək istehsalı:

tullantıların pörtlədilməsi üçün kimyəvi məhlulların bişiricisi;
parçanın qızdırıcısı;
burulmuş ipəyin qızdırıcısı;
lığa qırxıcısı;
dairəvi darama maşınlarının operatoru;
darama aparatlarının operatoru;
bişirici;
xammalın yuyucusu;
xammalın hazırlayıcısı;
lığalı parçanın kəsicisi;
barama oyucusu.

Kəndir-cüt istehsalı:

qatran töküçüsü;
kanatçı;
liflərin qablaşdırıcısı;
yumşaldıcı;
cut kiplərinin bölücüsü;
kətantəmizləyən;
kanatların yığıcısı;
kanatların eşicisi;
ipliyin qatranlayıcısı.

Pambıq istehsalı:

tiftiyin və tullantıların çıxardıcısı;
pambığın boşaldıcı-brakçısı;
pambığın ağardıcısı;
pambığın qaynadıcı;
barabanların darayıcısı;
pambığın hopdurucusu;
pambığın yuyucu-sıxıcısı;
elektrik bıçağı ilə işləyən avtoaraqatların kəsicisi;
pambığı sterilizə edən;

vatlinin quruducusu;
pambığın quruducusu;
darayıcı-təkrarlayıcı.

Qeyri-toxunma materiallarının istehsalı:

yapışdırıcı aqreqatın maşinisti;
yapışqanlayıcı;
qırxıcı;
termoyerləşdirici.

Tor toxunması:

torların qızdırıcısı;
torların və dellərin dartıcısı.

Yun-keçə istehsalı:

baş örtüklərinin appreturaçısı;
keçəbasan;
velürçü;
parçanı buğa verən;
qaynadıcı;
turşuçu;
baş örtüklərinin müəssisi;
yunyuyan;
dəriyuyan;
yerləşdirici (yerinə qoyan);
kənardüzəldən;
yun ayaqqabının müəssisi;
kürk parçasının qaynadıcısı;
fetr baş örtüklərinin naxışlayıcısı;
keçə məmulatlarının presləyicisi;
dərilərin presləyicisi;
dərilərin dərmanlayıcısı;
qəlibləyici;
keçələyici;
yunun çeşidləyicisi;
dərinin çeşidləyicisi;
keçənin qırxıcısı;
tiftiyin qırxıcısı;
dərilərin təmizlənməsində məşğul olan məmulatların təmizləyicisi.

Trikotaj istehsalı:

keçəbasan;

turşuçu;
ağardıcı;
qaynadıcı;
xovun hopdurucusu;
poliuretanın kəsicisi;
xovqırخان;
parçaqırخان;
parçanın, ipliğin qazanlara əl ilə yerləşdirilməsi ilə məşğul olan məmullatların yerləşdiricisi;
süni xəzin təmizləyicisi;
parçanın cilalayıcısı;
xovun elektrik üsulu ilə pardaxlayıcısı.

Toxuma xırdavat istehsalı:

qızdırıcı;
iplik ilə metal makaraların qızdırılması və preslənməsində məşğul olan qızdırıcı presləyici;
qardina, krujeva və tül maşınları üçün məkiklərə makaraların salınması və çıxardılmasında məşğul olan məkiklərin salıcısı;
«Pantograf» naxıştikən maşının maşinisti;
qardina maşınının maşinisti;
krujeva və tül maşınlarının maşinisti;
plunjer maşınının maşinisti;
quruducu-şiril-sabitləşdirici aqreqatın maşinisti;
asetonun tətbiqi ilə avtomatlarda məşğul olan ucluqların qaytana taxıcısı;
ağardıcı;
izolyasiya lentinin kəsilməsi və maşında yapışdırılması ilə məşğul olan məmullatların kəsicisi.

Təkrar xammalın emalı:

təkrar xammalın çırpıb təmizləyicisi;
cır-cındırın yuyucusu;
kürk parçasının qaynadıcısı;
təkrar xammalın hazırlayıcısı;
təkrar xammalın presləyicisi;
inşaat keçələrinin keçələşdiricisi;
təkrar xammalın çeşidləyicisi;
maklaturanın çeşidləyicisi;
təkrar xammalın yenidən emalı ilə məşğul olan emulsiyaçı.

Remiz-berd istehsalı:

berdlərin dairəvi mişarla kəsilməsi və turşu tətbiqi ilə qurğuşunla lehimlənməsində məşğul olan berdlərin hazırlayıcısı;
remizlərin laklanması ilə məşğul olan remiz hazırlayıcısı;
berdlərin qatranlayıcısı.

XXIV. YÜNGÜL SƏNAYE

Yüngül sənaye istehsalatlarının ümumi peşələri:

yağsızlaşdırma aparatçısı;
kəsici;
işdə üzvi həlledici əsaslı yapışqanlarla məşğul olan yapışdırıcı;
əl ilə bıçaqla və açıq kəsici qurğulu maşında kəsməklə məşğul olan kəsici;
nitroboyaların və nitrolakların tətbiqi ilə pulverizasiya ilə rəngləmədə məşğul olan rəngləyici (appreturçu);
sıxıcı;
gönlərin və qoyun dərilərinin əl ilə çərçivələrə çəkib uzadıcısı;
appreturların, emulsiyaların və lakların tərtibçisi;
kimyəvi məhlulların tərtibçisi;
dəri-xəz xammalının və yarımfabrikatların yonucusu;
kameralı quruducularda məşğul olan quruducu;
sumbat dairələrində məşğul olan cadarlaşdırıcı.

Dəri və dəri xammalı istehsalı:

aşlama aparatçısı;
külləmə aparatçısı;
külsüzləşdirmə, yumşaltma aparatçısı;
aşılama ekstraktlarının hazırlanması aparatçısı;
nitroboyaların, üzvi həlledicilərin və polimerlərin tətbiqi ilə dərinin appretura ilə pulverizasiya vasitəsi ilə örtülməsində məşğul olan appreturçu;
dəri-xəz xammalının və aşılama üçün hazırlanmış dərilərin döşəyicisi;
yağ hopdurucusu;
gönün və texniki dərinin qızdırıcısı;
dəri-xəz xammalının konservləşdiricisi;
laklayıcı;
lak bişiricisi;
lətçi;
cod tükün, yunun və lətin yuyucusu;
dərinin yumşaldıcısı;
dərilərə tük aparıcı xəlitənin yaxıcısı;
xammal sallaxı;
sentrifuqalarda və preslərdə dərilərin sıxıcısı;
dəri yayıcısı;
dəri gərməçisi;
dərilərin mişarlayıcı-cütləşdiricisi;
yunun və cod tükün təmizləyicisi;
çəşidləyici;
dərinin maşınlarda təmizlənməsində məşğul olan dəri təmizləyicisi;
aşılamaq üçün hazırlanmış dərinin üz tərəfinin təmizləyicisi.

Dəri ayaqqabı istehsalı:

üzvi həlledicilərin tətbiqi ilə ayaqqabının dalının və burnunun quraşdırılması ilə məşğul olan furnituranın, məmulatların və detalların yerləşdiricisi;
uzunboğaz çəkmənin boğazlarının əl ilə tərsinə çevrilməsi ilə məşğul olan tərs üzə çevirən fəhlə;
yuftlu ayaqqabıda məşğul olan ayaqqabı tarımçısı;
ayaqqabı töküçüsü;
ayaqqabı detallarının üzvi həlledicilərlə, əsaslı yapışqanlarla yaxılması və ayaqqabının pəncəsinin isti bişmiş qatranla yaxılması ilə məşğul olan detalların və məmulatların yaxıcısı;
«Anklepf» maşınında məşğul olan ayaqqabı qəlibçisi;
rantın tikilməsi əməliyyatında məşğul olan ayaqqabı altı detallarının birləşdiricisi;
ayaqqabı detallarının yuyucusu;
altlıqların oymaçısı;
ayaqqabıların qəliblərdən əl ilə çıxardıcısı;
üzvi həlledicilərin tətbiqi ilə işlərdə məşğul olan tonverici;
qəlibçi;
ayaqqabı frezirçisi.

Xəz və dəri-kürk istehsalatları:

su-kimyəvi emalın aparatçısı;
aşılama aparatçısı;
xəz dəriləri döyüb yumşaldan fəhlə;
yolucu;
xəzin ütüləyicisi;
xəzütüləyən;
təkrarlayıcı;
xəz xammalının konservləşdiricisi;
boyaqçı-rəngçəkən;
xəzin və kürkün dərisinin rəngləyicisi;
lətçi (bölücü);
lətin və tükün yuyucusu;
xəz dərilərin yaxıcısı;
xammalın və yarımfabrikatların yuyucusu;
dərilərin bölücüsü;
dərilərin mişarlayıcısı;
xəz dərilərin darayıcısı;
qara anilinlə boyanmış dərilərin çeşidlənməsi ilə məşğul olan çeşidləyici;
xəz dərilərin və məmulatların təmizləyicisi.

Dəri-xırdavat istehsalı:

nitroboyaların tətbiqi ilə pulverizasiya rənglənməsində məşğul olan məmulatların naxışlayıcısı;

bucaq tikən maşında sərt konstruksiyalı məmulatların tikilməsində məşğul olan dəri-xırdavat məmulatlarının tikişçisi;
biçici;
qəlibçi.

Sərrac-yəhər istehsalı:

yəhər qaltağının şaybalarının korund dairələrlə soyulması və onların əl ilə mişarlanıb düzəlməsi ilə məşğul olan yəhər qaltağının hamarlayıcısı;
yəhərin qəlibə çəkilməsi ilə məşğul olan tarımçı;
dartıcı;
yəhərin qaltağının şəbəkə (lekal) üzrə düzəlməsi ilə məşğul olan yəhər qaltağının geydiricisi;
kəmərlərin tikicisi;
dərinin ovuşdurub yumşaldıcısı;
biçici;
məmulatların əl ilə qəliblərdən çıxardıcısı;
qəlibçi.

Dəridən texniki məmulatların istehsalı:

dəri zolaqlarının dartıcısı;
məmulatların kəsicisi;
rifelçi;
əyirici qollarının çıxardıcısı.

Qıl-şotka istehsalı:

tükün və qılın qaynadıcısı;
dönmənin ülgüc ilə götürülməsi ilə məşğul olan qılın və tükün qarışdırıcısı;
qılın və tükün yuyucusu;
ülgücün köməyi ilə büzmələmədə məşğul olan şotkaların və fırçaların kəsicisi;
ağardıcı;
tükün kəsicisi;
tükün çıxardıcısı.

Aşılama-ekstrakt istehsalı:

aşılama-ekstrakt istehsalında əsas texnoloji əməliyyatlarda məşğul olan bütün ixtisaslardan aparatçılar;
kimyəvi xammalın aparatlara doldurucusu;
antrasenin, naftalinin və fenolların əridicisi;
maye ekstraktın töküçüsü;
sulfitləşdirici;
buxarlandırıcı aparatların təmizləyicisi;
şirə çənlərinin tənzimləyicisi.

Tikiş istehsalı:

çəkisi 4 kq-dan artıq olan ütü ilə işlərdə məşğul olan hamarlayıcı, ütüləyici;
toksik maddələrlə işləyən yapışdırıcı;
süni xəzdən, şüşə pambıqdan, şüşə liflərdən, abest toxumadan məmulatların hazırlanmasında məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr;
açıq kəsən qurğulu lent maşınlarında məşğul olan biçici, kəsici.

Paraşüt istehsalı:

benzin və asetonla, uayt-spirtlə işlərdə məşğul olan yuyucu;
paraşütlərin yığıcısı.

Süni dəri istehsalı:

piqmenti parçalama aparatçısı;
kondensasiya aparatçısı;
rulonların əl ilə çıxardılmasında süni dərinin, zamşanın və tekstovintin yuyulması ilə məşğul olan yuyucu- aparatçı;
rekuperasiya aparatçısı;
lak əsaslarının sintezi aparatçısı;
qarıxdırma aparatçısı;
yaymaçı;
rezin qarışıqlarının yaymaçısı;
cır-cındır qaynadandan, tədarükün və məmulatların kəsicisi;
qruntlayıcı;
kalandrovçu;
texnoloji prosesin nəzarətçisi;
rəngsaz-vulkanizatorçu;
rəng silən;
süni dəri hazırlama aqreqatının maşinisti;
rezin qarışdırıcısının maşinisti;
kalandr maşinisti;
elektrik bıçaqlarında, qırağı kəsik və açıq kəsici qurğulu kəsmə maşınlarında məşğul olan materialların kəsicisi;
torçu;
şəkil basmaçısı.

XXV. YEYİNTİ SƏNAYESİ

Yeyinti məhsulları istehsalının ümumi peşələri:

qaynatma ilə duz istehsalında, şərab turşusu xammalının və tartarat turşusunun hazırlanmasında məşğul olan buxarlandırma aparatçısı;
sintetik yuyucu vasitələrin istehsalında məşğul olan dozalaşdırma aparatçısı;

pektin istehsalında məşğul olan pıxtalaşdırma aparatçısı;
şərab turşusu və tartarat turşusu istehsalında məşğul olan kristallaşdırma aparatçısı;
tartarat turşusu istehsalında məşğul olan neytrallaşdırma aparatçısı;
tartarat turşusu istehsalında məşğul olan qaztəmizləmə aparatçısı;
karbon anhidridi alma aparatçısı;
bitki yağları, spirt istehsalında məşğul olan distillə aparatçısı;
piy və yağların saflaşdırılması aparatçısı;
sintetik yuyucu vasitələrin istehsalında məşğul olan xammalın hazırlanması və yarımfabrikatların və məhsulların buraxılması aparatçısı;
şərab turşusu xammalı və tartarat turşusu istehsalında məşğul olan ayırma aparatçısı;
sintetik yuyucu vasitələrin istehsalında məşğul olan qarışdırma aparatçısı;
sintetik yuyucu vasitələrin, quru oksidləşdirilmiş nişastanın və quru qarğıdalı yemlərinin və yağının istehsalında məşğul olan sulfidləşdirmə aparatçısı;
şərab turşusu xammalı və tartarat turşusu sintetik yuyucu vasitələrinin istehsalında məşğul olan qurutma aparatçısı;
miscellanın süzülməsində, bitki yağları, şərab turşusu xammal və tartarat turşusu istehsalında məşğul olan süzmə aparatçısı;
çəlləkçi-qablaşdırıcı;
əl ilə yükləmə-boşaltma işlərində məşğul olan xammalın və yarımfabrikatların yaymaçısı, bişiricisi;
yumşaq taranın damğavurarı;
avtomat dozator olmayanda turşularla, cövhərlərlə, nişasta südü ölçüləri ilə işlərdə, şəkli dəyişmiş nişasta, ferment və delikates sousların istehsalında və ədviyyatların hazırlanmasında məşğul olan dozalaşdırıcı;
xırdalayıcı;
buz tədarükçüsü;
sintetik yuyucu vasitələri, marqarin və mayonez, parfümeriya, tartarat turşusu, furfol istehsalatlarında, eləcə də hisxana kameralarının, qızartma sobalarının yüklənməsi və boşaldılmasında məşğul olan yükləyici-boşaldıcı;
dəniz heyvanı dərisinin duzlayıcısı;
əl ilə unun və qəndin, pambıq toxumlarının tökülməsi ilə məşğul olan tökücü;
xörək duzu istehsalında məşğul olan bançı;
süd şəkəri istehsalında məşğul olan kristallaşdırıcı;
pivənin qablara tökülməsində məşğul olan nəzarətçi;
qaynadılmış duz istehsalında məşğul olan nasos qurğularının maşinisti;
parfümeriya istehsalında, sirkə istehsalında məşğul olan süzmə-qablaşdırma maşınlarının maşinisti;
silgi maşınlarının maşinisti;
dəniz heyvanı dərisinin lətinin təmizləyicisi;
şərab turşusu xammalının və tartarat turşusunun istehsalında məşğul olan dəyirmançı;
konservlər üçün xammalın yuyulmasında, cəmdək və quş içəlatının yuyulmasında, duzlu balığın yuyulmasında məşğul olan ərzaq xammalının yuyucusu;
çiy qarğıdalı nişastası istehsalında məşğul olan maşın və avadanlıqların sazlayıcısı;
xırda daşların doğrayıcısı;

mexanikləşdirilmiş və mexanikləşdirilməmiş qızartma sobalarına və aparatlarına qulluqla, yarımfabrikatların, ərzağın, dənin, yarmanın, paxlalıların, qəhvənin emalında, balıq və balıq məhsullarının qızardılmasında məşğul olan qızardıcı;
çəllək emalı ilə məşğul olan tüstüverən;
taranı parafinləyən;
zirzəmələrdə işləməklə pivə istehsalında, parfümeriya istehsalında, likör-araq istehsalında mayenin qəbulu ilə sintetik yuyucu vasitələrin istehsalında məşğul olan qəbuledici-təhvilverici;
dekstrin istehsalında, quru südün ələnməsində məşğul olan ələyici;
şəkər pudrası, kakao ammonium tozu ilə işdə, pektin istehsalında, göbələk tellərinin üyüdülməsində, balıq ununun üyüdülməsində məşğul olan üyüdücü;
maya istehsalında məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr;
dəndöyən;
mexaniki ötürücü olmadıqda balıq unu və piyinin təmizlənməsində, unüyütmə-yarma və qarışıq yem istehsalında məşğul olan separatorçular;
süd istehsalında mehtərələrin boşaldılmasında, pivənin çənlərə doldurulmasında, marqarin, mayonez və sirkə istehsalında məşğul olan doldurub-boşaldıcı;
şokolad kütləsinin əl ilə yüklənib-boşaldılmasında məşğul olan qarışdırıcı;
qoruyucu təbəqələrin, tara təmiri müəssisələrində torbaların seçilməsi ilə məşğul olan çeşidləyici-seçici;
quruducu kameralara xidmətlə xəndək quruducularında fosforların, mayanın, paxlalıların, meyvələrin qurudulması ilə, Benno-Şilda aparatlarında və dördlenti quruducu Karusel aparatlarında və yarımfabrikat-konsentrat quruducularında yarımfabrikatların-konsentratların, dənin və yarmanın qurudulması ilə odlu quruducularda yetişmiş meyvələrin və giləmeyvələrin qurudulması və balığın, aqarın, aqar studenin, krimsin, trepanqın, qalaturiyanın, midiyanın və qrebeşokun, soba və quruducu cihazlarda dəniz kələminin qurudulması ilə, qaynadılmış duzun qurudulması ilə məşğul olan quruducu;
xəmiryoğuran;
parfümeriya mayələrinin qablara tökülməsi, səpələnən kosmetikanın əl ilə qablaşdırılması, yuyucu vasitələr istehsalında məşğul olan qablaşdırıcı;
parfümeriya mayələrinin süzülməsində, arakəsilməz istehsalatda, piy və cecənin süzülüb saxlanması məşğul olan süzücü;
marqarin və mayonez istehsalında balıq sənayesinin sahilboyu emalı müəssisələrində piyin soyudulması ilə məşğul olan soyuducu;
şəkər tozu, təmizlənmiş şəkər, tartarat turşusu, qaynadılmış duz, tük-pərqu xammalı istehsalında məşğul olan sentrifugaçı.

Şərab, spirt və likör-araq məmulatlarının, pivə və alkoqolsuz içkilərin istehsalı:

pektin istehsalında məşğul olan spirtin distilləsi və saflaşdırılması aparatçısı;
çəlləkqətranlayan aqreqatın maşinisti;
maya doğrayan aqreqatın maşinisti;
şirə və şirin içki (suslo) emalçısı;
texnoloji tutumların və taraların texnoloji emalçısı;
şərab, spirt, likör, araq məhsulları və pivə istehsalında bilavasitə məşğul olan fəhlələr;
şərabçılıq tullantılarının emalçısı;
süzgəclərin kənarlarının nizamlayıcısı;

maya hazırlayan.

Çörəkbişirmə istehsalatı:

səpmə maşinisti;
sürmə maşınlarının maşinisti;
bilavasitə sobaların yanında məşğul olan çörəkbişirən;
metal qəliblərin və təbəqələrin polimerizatorçusu;
tutumu 300 l-dən artıq sürülən xəmir tabağı olan, dövri fəaliyyət göstərən xəmiryoğuran maşına xidmətlə məşğul olan xəmiri içəri daxil edən.

Makaron istehsalı:

uzun boruvari makaron yarımfabrikatlarının kəsicisi.

Qənnadı istehsalatı:

çay pektinin emalı üzrə aparatçı;
kütlənin əl ilə yüklənməsi və boşaldılması işlərində məşğul olan karamelin və drajenin cilalayıcısı;
kütlənin əl ilə ayrılmasında məşğul olan karamelçi;
pektinin pıxtalaşdırıcısı;
əl ilə yoğurmaqla məşğul olan halva yoğurucusu;
«xolodok» həblərinin formalaşdırılması ilə məşğul olan qəlibçi;
pektinin ayırıcısı.

Nişasta-patka istehsalı:

dekstrin (nişasta yapışqanı) alma aparatçısı;
nişastanı hissələrə ayıran aparatçı;
nişastanı təmizləyən aparatçı;
çökdürmə aparatçısı;
sulfat turşusu hazırlayan;
nişastanı turşulaşdırın;
qarğıdalı dəninin cövhərini çıxaran.

Qənd istehsalı:

kəllə qəndləri çıxarıb-doğrayan;
kəllə qəndlərinin ağardıcısı;
parça qəndin hazırlayıcısı.

Qurudulmuş meyvə və tərəvəzin yeyinti konsentratlarının, qəhvə məhsullarının və ədviyyatların istehsalı:

sirkə emalı aparatçısı;

dənləri partladan;
sirkə mayaçası;
həll olunan qəhvə xəttində qurutma operatoru;
ədvıyyatların hazırlanmasında məşğul olan fəhlələr;
konsentratlar üçün qatışıq tərtibçisi;
qıçqırdıcı;
qələvi buxar aqreqatının operatoru.

Tütün-maxorka və fermentasiya istehsalatı:

Tütün-maxorka və fermentasiya istehsalatlarında məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr.

Efir yağı istehsalı:

efir yağlı xammalın fermentasiyası aparatçısı.

Çay istehsalı:

çaybükmə maşınlarının maşinisti;
pres-qəliblərin doldurucusu;
pres-qəliblərin hazırlayıcısı;
buğaverən;
çayqurudan;
fermentləşdirici.

Parfümeriya-kosmetika istehsalatı:

civə presepatlı krem istehsalında məşğul olan kosmetika kütləsinin bişiricisi;
parfümeriya kompozisiyalarının və mayələrinin hazırlayıcısı;
dənəvər kosmetikanın hazırlanmasında məşğul olan kosmetik vasitələrin hazırlayıcısı.

Yağ-piy istehsalı:

etanolamin qurğusunun aparatçısı;
aparatçı-ekstraktçəkən;
furfurol hazırlanması aparatçısı;
piyləri hissələrə ayıran aparatçı;
hidrogençi;
hidrotatorçu;
hidrogenizatorçu;
kürəçi;
yuyucu vasitələr üçün əsas hazırlayan;
katalizatorçu;
lonolinçi;
sabunbişirən;
rənghazırlayan;

salomas bişirən;
regeneratorçu;
yuyucu vasitələr qatışıının tərtibçisi.

Xörək duzunun çıxarılması və istehsalı:

yaymaçı;
duzu buğa verən;
duzqıran;
duz istehsalında zənginləşdirmə qurğusunun maşinisti;
duz kombaynının maşinisti;
duzyığan kombaynın maşinisti;
göldə duzçıxarma aqreqatlarının maşinisti;
mexaniki vərdənə maşinisti;
hovuzlarda duz yükləyicisi;
hovuzları hazırlayan;
göldə yol gözətçisi;
yeraltı işlərdə məşğul olan bütün peşələrdən fəhlələr;
duzlu suyu kimyəvi təmizləyən reaktorçu;
duz kürəkləyicisi;
skipçi;
duz kombaynında boruçu.

Unüyütmə-elevator, yarma və qarışıq yem istehsalatları:

yayıcı;
məhsulu əzən;
xırdalayıcı;
dozatorçu;
tökücü;
taxılqurudan;
toxumların kalibrçisi;
yarma sovurucusu;
yarma çeşidləyicisi;
maqnitçi;
pnevmatik yükləyici-boşaldıcının maşinisti;
samanpresləyən və tayavuran maşının maşinisti;
melasirovçu;
dəyirmançı;
taxılıyuan;
mexaniki kürəkin motorçusu;
taxılıtemizləyən;
taxıldöyən;
saman presləyicisi;
zənginləşdirmə qatışıqlarının hazırlayıcısı;
taxılı buğa verən;

qarğıdalı toxumunu dərmanlayan;
ələyici;
silos hazırlayıcısı;
yumşaq taranın qablaşdırıcısı.

Ət və süd sənayesi

Ət məhsullarının istehsalı:

vakuum-hidravlik və pnevmatik qurğuların aparatçısı;
hidroliz və buxar qurğularının aparatçısı;
yem hazırlamaq üzrə aparatçı;
yeyinti piylərinin istehsalı aparatçısı;
texniki xammalın emalı üzrə aparatçı;
sümük ununun istehsalı üzrə aparatçı;
əlavə məhsulların termik emalı aparatçısı;
texniki yun xammalının kimyəvi emalı üzrə aparatçı;
kalipsolin istehsalı üzrə aparatçı;
qəssab;
blanşirçi-qovurmaçı;
kolbasa məmulatlarının bişiricisi;
bulyon kubikləri üçün ətbişirən;
damarçı;
baytar sanitarı;
kolbasa məmulatlarının qızardıcısı;
ət və ət məhsullarının duzlayıcısı;
bulyon kubikləri üçün kütlənin hazırlayıcısı;
təbii kolbasa örtüyünün hazırlayıcısı;
düzümlərin hazırlayıcısı;
kolbasa məmulatlarının hisləyicisi;
yemləyici;
xammalın əl ilə yüklənib-boşaldılmasında məşğul olan kutterovçu;
iribuynuzlu mal-qara cəmdəklərinin iri hissələrindən və başdan ətin sümükdən ayrılması ilə məşğul olan ət ayırıcısı;
kolbasa məmulatlarının bişiricisi;
vetsanbrak emaledicisi;
kolbasaların qoruyucu örtüklərlə hazır şəkllə salıcısı;
əlavə məhsulların oda vericisi;
piyəridən;
mal-qara qəbuledicisi;
xam piy və sümüyün yuyucusu;
albumin istehsalında məşğul olan fəhlələr;
yapışqan və jelatin istehsalında məşğul olan fəhlələr;
sürtkü yağları istehsalında məşğul olan fəhlələr;
sanitar sallaqxanalarında məşğul olan fəhlələr;
texniki fabrikatların istehsalında məşğul olan fəhlələr;

gönkənsərvləşdirmə istehsalında məşğul olan fəhlələr;
əlavə məhsulların çeşidləyicisi;
sümüklərin mişarlayıcısı;
xammalın əl ilə yüklənməsində məşğul olan ət məhsullarının doğrayıcısı;
xam piyin çeşidləyicisi;
farş qarışdırıcısı;
tullantıların, qanın, bağırsaqların və onların tullantılarının çıxarılması ilə məşğul olan köməkçi fəhlələr.

Quş emalı:

soyuducu karusel vannanın aparatçısı;
yumurta kütləsi üçün quruducu qurğunun aparatçısı;
dovşan sallaqı;
quş cəmdəyinin mumlayıcısı;
tükərin dozalaşdırılması ilə məşğul olan dozalaşdırıcı;
tükəyən maşının maşinisti;
tük-lələk ayıran maşının maşinisti;
tük emalı maşının maşinisti (universal);
əməliyyatları əl ilə yerinə yetirməklə məşğul olan melanjçı;
yastıq üzələrini tük-lələklə dolduran;
quş cəmdəklərinin ütücüsü;
diri quş və dovşanları təhvil verənlərdən qəbuledici-çeşidləyici;
tük-lələk xammalını təhvil verənlərdən qəbuledici;
diri quşları və dovşanları konveyerə qəbul edən;
yem hazırlayan;
mum kütləsinin hazırlayıcısı;
quşkəsən;
tük-lələk qatışıqının hazırlayıcısı;
tük qarışıqının tərtibi ilə məşğul olan qatışdırıcı;
tük-lələk xammalının quruducusu;
dovşan dərilərinin quruducusu;
tükəyən;
qəfəsləri təmizləyən;
tük məmulatlarının təmizləyicisi.

Yağ, pendir və süd istehsalı:

quru süd istehsalı aparatçısı;
südü və digər süd xammalının qatılaşdırılması üzrə aparatçı;
süd şəkəri istehsalı aparatçısı;
tunel konveyer yarımavtomat sobalara xidmətlə məşğul olan vafliçi;
şirəbişirən;
əl ilə defrostasiya ilə məşğul olan süd məhsullarının defrəstatçısı;
dondurma bərkidicisi;
qursağ tozunun və yeyinti pepsinin hazırlayıcısı;

əl işlərində məşğul olan dondurma hazırlayıcısı;
pendirin yuyulması və təmizlənməsi ilə məşğul olan yumşaq pendir hazırlayan;
kolbasa pendirinin hissə vericisi;
açıq tiyanlarda yağın əridilməsində məşğul olan yağ əridicisi;
pendiri silib-yuyan;
pendiri parafinləyən;
mexanikləşmiş sahələrdə məşğul olan süd məhsullarının separatorçu-hazırlayıcısı;
mexanikləşmiş sahələrdə məşğul olan yumşaq pendirin qarışığının hazırlayıcısı;
süd şəkərinin quruducusu;
iri pendirlərin istehsalında məşğul olan pendirtutan;
pendirduzlayan;
termostat və xladostat avadanlıqları ilə məşğul olanlar.

Balıq sənayesi

Balıq sənayesi donanması:

Balıq sənayesi donanmasının bütün növ dəniz, çay və göl gəmilərində üzən, zavod və bazalarında, soyuducularda, doklarda və emalatxanalarda üzmə heyəti və bütün peşələrdən olan (yunqa və şagirdlərdən başqa) fəhlələr.

Qeyd. Balıq sənayesi donanmasının çay və göl gəmilərində, yeniyetmələr özügetməyən nəqliyyat və buksir gəmilərindəki işləri əvəz etmədən matros vəzifəsində işləyə bilirlər.

Balıq, yengəc, dəniz heyvanı və dəniz məhsullarının çıxarılması, emalı və təkrar emalı:

piyi vitaminləşdirən aparatçı;
piyin və qara ciyərin hidrolizasiyası aparatçısı;
piyi şüalandıran aparatçı;
balıq sənayesinin sahil emal müəssisələrində məşğul olan pasterizasiya və sterilizasiya aparatçısı;
takelaj hazırlayıcısı;
alqinat natriumun hazırlayıcısı;
manit hazırlayan;
ov alətləri ləvazimatının hazırlayıcısı;
pat hazırlayan;
torlu ov alətlərinin hazırlayıcısı;
balığı hissə verən;
sahilboyu ov ovlayan;
vətəgə maşın və mexanizmlərinin maşinisti;
göl maşın və mexanizmlərinin maşinisti;
yengəc emalçısı;
dəniz məhsullarının doldurulması və donunun açılmasında krevetlərin, trepanın, qrebeşokun, kalmarın və digər dəniz məhsullarının doğranılması ilə məşğul olan dəniz məhsulları emalçısı;
dəniz heyvanının emalçısı;
balıq emalçısı;

aqar studeninin ağardıcısı;
sahil balıq emalı müəssisələrində əl presləmə xidmətlə məşğul olan presçi-sıxıcı;
balıq ununun presləyicisi;
üzmə vasitələrinin qəbuledicisi;
ov ləvazimatlarının təmirçisi;
göl təsərrüfatının balıqçısı;
hisəvermə kameralarına xidmətdə məşğul olan fəhlələr.

Konserv istehsalı:

sterilizasiya aparatçısı;
sulfidləşdirmə aparatçısı;
bankaların əl ilə silkələnməsi ilə məşğul olan vibratorçu;
yayıcı;
süzmə-doldurma avtomatlarının maşinisti;
xammalın hazırlayıcısı;
meyvələrin qələvi ilə təmizləyicisi.

XXVI. POLİQRAFİYA İSTEHSALATI

Qəlib prosesləri:

çap qəliblərinin vulkanizatorçusu;
qalvantopçu;
çap qəliblərinin oymaçısı;
mürəttib;
sətirtökənyığma maşınlarında mürəttib;
not oymaçısı;
tökücü;
dərin çap qəliblərinin yerini dəyişdirən;
dərin çap qəlibləri silindrinin cilalayıcısı;
fleksoqrafiya çapı üçün qəliblərin yığıcısı;
stereotipçi;
klişe aşındırıcısı;
dərin çap qəliblərinin aşındırıcısı;
litofset qəliblərinin cilalayıcısı;
fotosinkoqraf.

Çap prosesləri:

tunclayıcı;
tunclayıcı maşınlarda, metalloqrafiya və dərin çap maşınlarında məşğul olan çap maşınlarında çapçı-köməkçisi;
dərin çap çapçısı;
metalloqrafiya basmalarının çapçısı;

metalloqrafiya çapının çapçısı.

Kitabça bağlama-üzləmə və bəzək prosesləri:

laklama-yapışqanlama maşınının maşinisti;
kəsici maşınların maşinisti;
qaynar üsulla naxışlamada məşğul olan çapçı-naxışbasan.

Şrift istehsalı:

şrift oymaçısı;
şrift məhsulunun komplektləşdirici;
şrift məhsulunu düzəldən.

Ümumi peşələr:

metalloqrafiya və dərin çap sexlərində məşğul olan uyğunlaşdırıcı;
metalloqrafiya və dərin çap qeliblərinə şrifttökmə məhsuluna və tipoqrafik ərintiyə nəzarətlə məşğul olan yarımfabrikatların və hazır məhsulun nəzarətçisi;
boyaqəzən;
yığma, stereotip, şrifttökmə sexlərində (sahələrində), aşındırma sahələrində, dərin çap sexlərində (sahələrində) avadanlığın, metalloqrafik çap və tunclayıcı maşınlarda daima sazlama işləri ilə məşğul olan poliqrafiya avadanlığının sazlayıcısı;
rəngləmə stansiyasının operatoru;
val tökücüsü;
preparatorçu;
tunclayıcı maşınlarda, metalloqrafiya və dərin çap maşınlarında və aqreqatlarda məşğul olan qəbuledici.

XXVII. NƏQLİYYAT

Nəqliyyatın bütün növlərinin ümumi peşələri:

reislərin və bəndlərin komplektləşməsi ilə məşğul olan məmullatların və alətlərin komplektləşdiricisi;
liman və körpülərdə yükləmə-boşaltma işləri ilə məşğul olan mexanizator;
neft daşıyıcıları yüklərinin qəbuledicisi (qəbul edən-təhvil verən);
ballyüstradların bəzəyi ilə məşğul olan fəhlələr;
sıx sürtkü yağlarının istehsalında məşğul olan fəhlələr;
elektrik avadanlıqlarının təmiri ilə məşğul olan çilingər-elektrik;
kontakt şəbəkəsinin elektrik montyoru.

Dəmiryol nəqliyyatı və metropoliten:

yolun və süni qurğuların cari saxlanması və təmiri üzrə briqadir (sərbəst);
drezin sürücüsü;
keçid üzrə növbətçi;
yolayıcı postunun növbətçisi;
stansiya üzrə növbətçi;
post üzrə növbətçi;
park üzrə növbətçi;
çeşidləmə təpəsi üzrə növbətçi;
yolayıcı üzrə növbətçi;
vaqon bölüşdürən dispetçer;
lokomotiv dispetçeri;
stansiya (manevr) dispetçeri;
qatar (qovşaq) dispetçeri;
enerji dispetçeri;
drenajçı;
parovoz ocaqçısı;
depoda parovoz ocaqçısı;
konduktor;
cərəyanverən;
körpü ustası;
vaqonlarda texniki xidmət məntəqəsinin ustası;
enerji təchizatı sahəsinin ustası;
yolun və torpaq döşəmələrin cari saxlanması üzrə növbətçi;
elektrovoz maşinisti;
teplovoz maşinisti;
parovoz maşinisti;
avtomotrisin-maşinisti;
motovoz maşinisti;
motor-vaqon qatarının maşinisti;
özüyəriyən dəmir yolu kranının maşinisti;
yolmaşın və mexanizmlərinin maşinisti;
zumpf aqreqatının maşinisti;
yuyucu qurğunun maşinisti;
qumötürən qurğunun maşinisti;
döndərici və qaldırıcı maşın-körpünün maşinisti;
yuyucu-buxarverici stansiyanın maşinisti;
eskalator maşinisti;
refrijerator qatarının mexanikləri;
sərnişin qatarının (seksiyasının) mexanik-briqadiri;
hərəkətdə olan qatarların yuyucu-xidmətçisi;
döndərici dairənin motorçusu;
şlak yığışdıran qurğunun motorçusu;
mexanikləşdirilmiş yükləmədə, boşaltmada, şpalların daşınması və dəyişdirilməsində, keçirici, körpü və qoruyucu bruslarda, relslərdə, yolayırın otürücülərin çarpaz və digər elementləri ilə, şpalı elektroşpal boyunaltı ilə vurmaqla, relslərin bağlama şəklində yığılması

ilə, dərin və nəm kəsiklərin qazılması, onlarda dayaqların qurulması və sökülməsi ilə, dibin planlaşdırılması və bərkidilməsi, yol ötürücülərinin təmizlənməsi ilə məşğul olan yol və süni qurğuların cari saxlanması və təmirində yol montyorları və digər fəhlələr;
defektoskop vaqonunun sazlayıcısı;
yolölçən vaqonunun sazlayıcısı;
yol maşın və mexanizmlərinin saxlayıcısı;
yükdaşıyan;
dəmir yollarını və süni tikililəri yoxlayan;
defektoskop arabasının operatoru;
yol ölçüləri üzrə operator;
mərkəzləşdirmə postunun operatoru;
vaqonların texniki baxışı məntəqəsinin operatoru;
çeşidləyici təpənin operatoru;
stansiya üzrə növbətçi yanında operator;
vaqon baxıcısı;
vaqon baxıcısı-təmirçisi;
qatar elektromontyoru;
qatar elektromexaniki;
kükürlü neftin doldurulması və boşaldılması işlərində məşğul olan vaqon plomblayıcı;
boruların deşici-üfürücüsü;
sərnişin vaqonunun bələdçisi;
xidməti-texniki vaqonun bələdçisi;
yük müşayiət edən bələdçi;
işlək vəziyyətdə olmayan lokomotiv və sərnişin vaqonlarını müşayiət edən bələdçi;
parovozların tiyanlarının yuyucusu;
sisternləri yuyub-buxara verən;
vaqonların hərəkət sürətinin nizamlayıcısı;
vaqonların ayrılmadan təmiri ilə məşğul olan fəhlələr;
bərpa işləri ilə məşğul olan fəhlələr;
çeşidləmə təpələrində vaqonun yavaşdırıcılarının təmizlənməsi ilə məşğul olan fəhlələr;
işarəverən;
qatarların tərtibçisi;
eskalatora xidmət və təmir üzrə çilingər-elektrik;
odluğu təmizləməklə məşğul olan şlakçı və parovozların üfürücüsü;
təchizedici;
kontakt şəbəkəsinin, dartı yarımstansiyalarının və yüksəkvoltlu xətlərinin təmiri və xidmətində, SÇB qurğularına və çeşidləyici təpələrə xidmətdə məşğul olan elektrik mexaniki və elektrik montyoru;
elektrik montyoru-releçi.

Dəniz donanması:

sahil bosmanı;
sahil matrosu;
bütün növ donanmanın üzən heyəti;

dəniz limanlarında yükləmə-boşaltma işlərini yerinə yetirən kompleks briqadaların fəhlələri (doker-mexanizatorlar, doker-krançılar);
talman (qəbuledici-təhvil verən).

Çay donanması:

bütün növ donanmanın üzən heyəti;
liman fəhləsi;
liman fəhlə-krançısı.

Mülki aviasiya:

uçma aparatlara xidmət edən aviasiya mexaniki (motorçu);
uçma təlim xidmətinin aviasiya mexaniki;
paraşüt-qəza-xilasedici vasitələr üzrə aviasiya mexaniki;
səyyar təmir üzrə aviasiya mexaniki;
REİA (radio-elektro və işıq avadanlığı) üzrə aviasiya mexaniki, aviasiya motorçusu, aerodrom fəhləsi;
su-yağ qızdırıcısı;
uçuş aparatlarının yuyucusu;
motorçu-akkumulyatorçu;
projektorçu;
mülki aviasiyanın uçuş-qalxma heyətinin işçiləri;
paraşütlərin yığıcı-təmirçisi;
təyyarələrin enməsinin işıq-texnika sisteminə xidmət üzrə elektrik mexaniki;
elektrik avadanlığının təmiri üzrə elektrik mexaniki.

Avtomobil nəqliyyatı və şose yolları:

avtoqudronatorların maşinistləri;
avtoqreydlərin maşinistləri;
asfalt-beton döşəyicilərinin maşinistləri;
şinlərin montajçısı.

Şəhər elektrik nəqliyyatı:

tramvay sürücüsü;
trolleybus sürücüsü;
siqnal nişanları ilə iş aparılan yerlərdə çəpərləmə, yolun üst tikiliş konstruksiyasının montajı, demontajı və təmiri ilə məşğul olan yol montyoru.

XXVIII. RABİTƏ

antenaçı-dirəkçi;

kabelçi-lehimləyici;
poçt vaqonlarının bələdçisi-elektromontyoru;
qurğusunun tətbiq edilməsi ilə əlaqədar (lehimləmə qurğusundan mufta, əlcək və digər məmulatlar hazırlanması, kabeldən qurğusunun əl ilə soyulması, qurğusunun qışalı kabelin çəkilməsi, dartılması, sarınması və ona xidmət edilməsi, işlərdə, həmçinin polietilen və polixlorvinil örtüklərdə kabellərin təmiri və qaynağı ilə məşğul olan fəhlələr;
ötürücü radio, radioteleviziya, radiorele stansiyalarında (mərkəzlərində) və kosmik rabitə stansiyalarında yüksək tezlikli qurğulara xidmətlə məşğul olan fəhlələr;
xidmət göstərilməyən gücləndirici məntəqələrdə (XGM) avadanlıqların təmiri və profilaktikası ilə məşğul olan fəhlələr;
radioperator;
rabitənin kanalizasiya qurğularına xidmət edən fəhlələr;
rabitənin yeraltı obyektlərində məşğul olan fəhlələr;
göndərişlərin, torbaların məktub bağlamalarının, dövrü mətbuatın, əlavə assortimentli yüklə dolu yeşiklərin qəbulu, verilməsi, emalı və çeşidlənməsi, həmçinin bu göndərişlərin rabitə müəssisələri, poçt vaqonları, aeroportlar və gəmilərlə mübadiləsi ilə məşğul olan rabitə fəhlələri;
şəhər (yerli) telefon rabitəsinin xətt tikililərinin və abonent qurğularının elektrik montyoru;
kənd telefon rabitəsinin (KTR) və radiolaşdırmanın xətt tikililəri və abonent qurğularının elektrik montyoru;
şəhərlərarası rabitə xətlərinin elektromontyoru;
stansiya radioavadanlığının elektrik montyoru;
stansiya televiziya avadanlığının elektrik montyoru;
elektrikqidalandırıcı qurğuların elektrik montyoru.
Qeyd. Radiotranslyasiya və telefon xətlərində daxili naqillərin və abonent qurğularının quraşdırılması, xidməti və təmiri işlərinə yeniyetmələr elektrik montyoru qismində cəlb oluna bilər.

XXIX. KƏND TƏSƏRRÜFATI

baytar-sanitar;
damazlıq ayğırlara xidmət üzrə mehtər;
barama toxumu zavodlarında məşğul olan fəhlələr;
damazlıq buğalara xidmət üzrə operator (maldar);
qoşulan kənd təsərrüfatı maşınlarında qoşquçu;
tiryək xaşxaşı plantasiyalarında məşğul olan fəhlələr;
quyularda, peyin şiresi quyularında, sistemlərdə və digər tutumlarda məşğul olan fəhlələr;
istilikxanaların daxilində məşğul olan fəhlələr;
pambığın əl üsulu ilə suvarılmasında məşğul olan fəhlələr;
tütünün yığılması, daşınması və ilkin emalı ilə məşğul olan fəhlələr.

Qeyd. 17 yaşdan az olmayan: yeniyetmə oğlanların — 1.4 t.q yuxarı sinfə aid traktorlardan başqa özügedən kənd təsərrüfatı maşınlarının bütün növlərində; qızların — SK-5, SK-6, SKD-5, KS-:, RKS-6 markalı kombaynlarda və 0,6 t.g. çox olmayan sinfə aid traktorları sürmək üçün qəbul olunmuş qaydada vəsiqəsi olduqda, əməyinin tətbiqinə icazə verilir.

XXX. BƏDİİ VƏ ZƏRGƏRLİK MƏMULATLARININ, MUSIQİ ALƏTLƏRİNİN İSTEHSALI

Ümumi peşələr:

moçevino-formaldeqid minalarla, qurğuşun tərkibli boyalarla, həmçinin nitrolakların, nitroboyaların və nitrominaların tətbiqi ilə pulverizasiya rənglənmədə məşğul olan bədii və zərgərlik məmulatlarının laklayıcısı, podnos laklayıcısı və musiqi alətlərinin laklayıcısı-rəngsazi;

bədii və zərgərlik məmulatlarının tökücü;

elektrik sobasına retort yüklənib və boşaldılması ilə məşğul olan rəsm kömürünün yandırıcısı;

qurğuşun tərkibli boyalarla, həmçinin nitroboyalar və nitrominaların tətbiqi ilə pulverizatorlarla rəngləməklə məşğul olan rəngsaz;

qiymətli metalların regeneratörçüsü.

Zərgərlik-filiqran istehsalatı:

savatın tədarükçüsü;

gümüş üzrə savatçı.

Metaldan bədii məmulatların istehsalı:

çəkisi 10 kq-dan artıq olan iri məmulatların qəliblənməsi ilə məşğul olan bədii tökmənin qəlibçisi.

Ağacdən, kapo-köklərdən və tozağacı qabığından bədii məmulatların istehsalı:

nitrolakların tətbiqi ilə pulverizasiya ilə boyamada məşğul olan ağac məmulatlarının pardaxlayıcısı;

aşındırıcı.

Təraş istehsalatı:

təraşçı;

brilyantların və almazların yuyucusu.

Daşdan bədii məmulatların istehsalı:

pərgar və yaxud lent mişarlarında işlərin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olan daş mişarlayıcısı;

pərgar və yaxud lent mişarlarında daşların mişarlanması ilə məşğul olan daş üzrə bıçaqçı;

çəkisi 10 kq-dan artıq olan məmulatların emalı ilə məşğul olan daş üzrə tokar;

sərt süxur materiallarının emalında məşğul olan cilalayıcı-pardaxlayıcı.

Sümükdən və buynuzdan bədii məmulatların istehsalı:

buynuz lövhəciklərinin düzəldicisi;

buynuz yonqarlarının üyüdücüsü;
pərgar mişarında işin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olan sümüyün və buynuzun mişarlayıcısı.

Heykəltəraşlıq məmulatlarının istehsalı:

qaynaq işlərində məşğul olan misgər-zərbçi.

Rəng astarı kətanının və kartonun istehsalı:

quru sink ağardıcılarının ovxalanması ilə, sintetik emulsiyaların hazırlanması ilə məşğul olan rəng astarı tərkiblərinin bişiricisi.

Musiqi alətlərinin istehsalı:

buxarlandırma aqreqlərində və möhkəmlətmə sobalarında məşğul olan musiqi alətləri detallarının əyicisi;
quru üsulla abraziv dairələrlə məşğul olan sədəf emalçısı.

XXXI. MƏDƏNİYYƏT MÜƏSSİSƏLƏRİ, İDARƏLƏRİ VƏ TƏŞKİLATLARI

Kinostudiyalar, telestudiyalar, radiotelemərkəzlər, səsradioverilişi evləri, kinosürət istehsalatı, kinoprokat, kinolaboratoriya:

nitroboyaların, işıqsağan boyaların və başqa oxşar boyaların tətbiqi ilə pulverizasiya rənglənməsində məşğul olan butafor-dekordinator;
rəngləyici-hidrotipçi;
qurğuşun qletin və kronun tətbiqi ilə multiplikasiya üçün boyaların hazırlanmasında məşğul olan boyaqəzən;
nitroboyaların, nitrolakların, işıqsağan boyaların tətbiqi ilə pulverizasiya rənglənməsində məşğul olan rəngsaz-dekordinator;
üzvi həlledicilərin və kinoyapışqanların tətbiqi ilə işlərdə məşğul olan neqativ quraşdırıcısı;
üzvi həlledicilərin və kinoyapışqanlarının tətbiqi ilə işlərdə məşğul olan pozitiv quraşdırıcısı;
pirotexnik-silahçı;
maqnit zolaqların şirələyicisi.

Qramofon vallarının istehsalı

Dəyirman-xırdalama sexi:

qaynatma aparatçısı;
dəyirman-xırdalama sexlərində məşğul olan xammalın hazırlanması və yarımfabrikatların və məhsulun buraxılması aparatçısı;
xırdalayıcı.

Presləmə sexi:

plastik kütlədən məmulatların quru üsul ilə cilalanmasında məşğul olan tökmə və presləmə məmulatlarının emalçısı.

Mədəni-maarif təşkilatları:

vəhşi heyvanlara qulluq edən fəhlə.

Reklam-tərtibat və maket işləri:

nitroboyalarnın, işıqsaçan boyaların və başqa oxşar boyaların tətbiqi ilə pulverizasiya rənglənməsində məşğul olan teatr-quruluş maketlərinin maketçisi;
dixloremanın, poliefir qətranlarının, işıqsaçan boyaların tətbiqi ilə işlərin yerinə yetirilməsində, eyni zamanda nitroboyalarnın tətbiqi ilə pulverizasiya rənglənməsində məşğul olan, reklamların bəzənməsi üzrə rəssam-icraçı;
dixloremanın, işıqsaçan boyaların tətbiqi ilə məşğul olan şlifçi.

XXXII. KOMMUNAL TƏSƏRRÜFATI VƏ MƏİŞƏT XİDMƏTİ

Su kəməri-kanalizasiya təsərrüfatı:

kanalizasiya qurğularının təmiri ilə məşğul olan bənnə;
pıxtalaşdırıcı;
ozonatorçu;
fırlanan barabanlı quruducu sobaların operatoru;
aerotenklərdə operator;
biosüzgəclərdə operator;
lil sahələrində operator;
metantenalarda operator;
kanalizasiya qurğularında məşğul olan durulducu hovuzlarda operator;
qumtutan cihazlarda operator;
qumtutan və piytutan cihazlarda operator;
şəbəkədə operator;
təmizləyici qurğuların operatoru;
kanalizasiya qurğularında məşğul olan süzgəc operatoru;
emşerlərdə operator;
suvarma və süzmə sahələrində operator;
çöküntünün təmizlənməsi qurğularında operator;
çöküntünün susuzlaşdırılması qurğularında operator;
çöküntünün qurudulması qurğusunun operatoru;
xlorator qurğusunun operatoru;
xlorator və ozonator avadanlığının təmiri ilə məşğul olan çilingər-təmirçi.
Qeyd. Avadanlığa məsafədən idarəetmə üsulu ilə xidmət edən operatorlar kimi yeniyetmələrin əməyindən istifadə etmək olar.

Şəhərin, qəsəbələrin və yaşayış məntəqələrinin qaz təsərrüfatı:

buxarlandırıcı qurğunun aparatçısı;
qazbölüşdürən stansiyanın maşinisti;
qazqolder stansiyasının operatoru;
qaz avadanlığının istismarı və xidməti üzrə çilingər;
elektrik-qaz qaynaqçısı-keçirici.

Camaşırxanalar:

ütüləyici;
sentrifuqalarda alt paltarlarının sıxıcısı;
yuyucu məhlulların hazırlayıcısı;
altpaltarlarının yuyucusu;
çirkli alt paltarlarının çeşidlənməsində məşğul olan çeşidləyici;
ixtisaslaşdırılmış camaşırxanalarda məşğul olan altpaltarlarının quruducusu.

Hamamlar:

trapların təmizlənməsi ilə məşğul olan hamamçı.

Şəhərlərin sanitar təmizlənməsi:

məişət zibilxanalarında, tökülme stansiyalarında, yağış suları kanalizasiyalarının təmizlənməsində məşğul olan fəhlələr.

Dəfn xidməti:

katafalçı;
kremasiya sobasının maşinisti;
dəfn xidmətinin sanitarı.

Paltarın kimyəvi təmizlənməsi və rənglənməsi:

yağsızlaşdırma aparatçısı;
rəngləyici;
buxarlayıcı-presləyici;
ləkətemizləyən;
quruducu;
həlledicilərlə təmizləyən.

XXXIII. SƏHIYYƏ, TİBBİ-ƏMƏK EKSPERTİZASI TƏŞKİLATLARI, BAYTARLIQ İDARƏLƏRİ, TİBBİ ELMİ TƏDQIQAT VƏ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİ, BAKTERİYALAR VƏ

VİRUSLU PREPARATLARIN İSTEHSALI ÜZRƏ MÜƏSSİSƏLƏR VƏ ƏCZAÇI FABRİKLƏRİ

Səhiyyə və tibb əmək ekspertizası təşkilatları:

təcili və təxirəsalınmaz tibbi yardım stansiyalarının (bölmələrinin) səyyar tibb heyəti;
vərəm, infeksiya, dəri-zöhrəvi və psixi xəstələrə, xroniki alkoqolizmdən və narkomaniyadan əziyyət çəkən xəstələrə xidmətlə məşğul olan işçilər;
uşaq psixiartiya, psixonevrologiya təşkilatlarında, əqli və fiziki cəhətdən qüsurlu olan uşaqlar üçün təşkilatlarda məşğul olan işçilər;
leproz (leprozəleyhinə) təşkilatlarda, palatalarda, izolyatorlarda, kabinetlərdə və məntəqələrdə məşğul olan işçilər;
barooperasiya və çoxyerli barokameralarda məşğul olan işçilər;
anesteziya-reanimasiya, reanimasiya və intensiv terapiya bölmələrində (palatalarında) məşğul olan işçilər;
rentgenologiya (o cümlədən flüoroqrafiya), rentgenoradiologiya təşkilatlarında və struktur bölmələrində məşğul olan işçilər;
zəhərli və çox güclü maddələrlə məşğul olan aptek anbarlarının işçiləri;
patoloji anatomiya bölmələrində, prozektorlarda, meyitxanalarda və vivariumlarda məşğul olan işçilər;
qanın, meyit əzalarının və toxumaların konservasiyasında məşğul olan işçilər;
hidrogen-sulfidli, kükürlü, karbonlu, naftalan və radonlu vanna otaqlarına xidmətlə məşğul olan işçilər;
hidrogen-sulfid sularının hazırlanmasında məşğul olan işçilər;
palçıqların, ozokeritin gətirilməsi, qızdırılması, hazırlanması və buraxılması ilə və brezentlərin yuyulması ilə məşğul olan fəhlələr;
hidrogen-sulfidli, kükürlü, karbonhi40ftalan və radonlu vanna otaqlarında məşğul olan orta və kiçik tibb heyəti;
tibbi-məhkəmə ekspertizasının orta və kiçik tibb heyəti.

Tibbi elmi tədqiqat təşkilatları və təhsil müəssisələri, səhiyyə təşkilatlarının laboratoriyaları:

xüsusi təhlükəli infeksiya, bakteriologiya, virusologiya, dərin mikoz və eksperimental sifilis laboratoriyalarında (bölmələrində), zəhərli və çox güclü maddələr istifadə olunan işlərdə məşğul olan işçilər;
meyit toxumalarının, əzalarının, qanın konservasiyası üzrə laboratoriyalarda, patomorfologiya laboratoriyalarında (bölmələrində, şöbələrində) vivariumlarda, volyerlərdə məşğul olan işçilər.

Əczaçılıq fabrikləri (istehsalları):

zəhərli və çox güclü maddələr ilə işlərdə məşğul olan işçilər.

Bakteriyalı və viruslu preparatların istehsalı üzrə müəssisələr:

bakteriyalı və viruslu preparatların istehsalında məşğul olan işçilər;
produsent və titraj heyvanlarına qulluq edən işçilər;
yoluxulmuş materiallarla işlərdə, eləcə də xəstə heyvanlara xidmətlə məşğul olan işçilər.

Baytarlıq təşkilatları:

yoluxucu və yaxud yoluxma şübhəsi olan materiallarla işlərdə, eləcə də xəstə heyvanlara xidmət və onların baytarlıq təşkilatlarında müalicə ilə məşğul olan işçilər.

XXXIV. ƏYANİ TƏDRİS VASİTƏLƏRİNİN İSTEHSALI

ovçu;
histologiya, hitologiya, embriologiya və patologiya üzrə işlərdə çalışan fəhlələr;
meyitlərin emalı aparılan sexlərdə məşğul olan, eləcə də meyit materiallarının daşınmasında, emalında məşğul olan fəhlələr;
nəm preparat hazırlanmasında, maserasiyada və mikrokəsiklərdə çalışan işçilər.

XXXV. İQTİSADİYYATIN BÜTÜN SAHƏLƏRİ ÜZRƏ ÜMUMİ PEŞƏLƏR

avtoklavçı;
qurğuşunlu akkumulyatorların doldurulması və təmiri ilə məşğul olan akkumulyatorçu;
çənlərin və digər iri həcmli tutumların qətranlaşması ilə məşğul olan antikorroziyaçı;
əhəngin söndürülməsi aparatçısı;
kimyəvi məhlulların hazırlanması aparatçısı;
xloraşdırma aparatçısı;
bunkerçi;
antiseptiklərin bişiricisi;
asfalt kütləsinin bişiricisi;
bitum bişiricisi;
qatranın bişiricisi;
dalğıcı;
avtomobil sürücüsü;
çirkab və bərk töküntülərin zibil quyularından və heyvanların meyidlərinin çıxardılması ilə məşğul olan yükdaşıyıcı;
qazçı;
qaz generatorçusu;
qazqoruyan;
asetilen qurğuşunun generatorçusu;
metal məmulatlarının yapışqanlayıcısı;
deqazatorçu;
dezaktivatorçu;
dezinfeksiyaçı;
rentgen-qammaqrafiya defektoskopçusu;
dozimetrçi;
odunçu;
yanacağı və yağlama materiallarının doldurucusu;

yanğınsöndürənlərin doldurucusu;
külün əl ilə təmizlənməsində məşğul olan külçü;
balonların sınaqçısı;
texnoloji peçlərin qazançısı, ocaqçısı və əl ilə yükləməklə qatı yanacaq ilə işləyən qazanlara və sobalara xidmətlə məşğul olan istehsalat peçlərinin qazançısı;
istehsalatda qazanların və sobaların isti təmirində məşğul olan bəna-sobadüzəldən;
yapışqançı;
kolorçu;
buğurqadçı;
insan orqanizminə güclü təsir göstərən maddələrin analizi, tətbiqi və sınağı ilə məşğul olan kimyəvi analiz laborantı;
plastik kütlənin tökücü;
avtoqaldırıcının maşinisti;
süxurların dondurulması üzrə ammiak-soyuducu qurğunun maşinisti;
vaqonçevirənin maşinisti;
vaqontəmizləyənin maşinisti;
havatəmizləyici və havasorucu qurğuların maşinisti;
havabölüşdürücü qurğuların maşinisti;
qazvuran maşınların maşinisti;
qaz generatorlu stansiyaların maşinisti;
daxiliyanma mühərriklərinin maşinisti;
tüstü sorucularının maşinisti;
kompresor qurğularının maşinisti;
buxar və suqızdıran qazanlara xidmətlə məşğul olan qazanxana maşinisti (ocaqçı);
kran maşinisti (krançı);
qaldırıcı-maşinist;
üzən pnevmatik və hidravlik yükləyici və boşaldıcı maşinisti;
skreper maşinisti (skreperçi);
soyuducu qurğuların maşinisti;
ştabel formalaşdırıcı maşının maşinisti;
ekskavator maşinisti;
eksqauster maşinisti;
zəhərli maddələrlə, kanalizasiya məhlulları ilə çirklənmiş iş geyimlərinin xüsusi camaşırxanalarda təmiri, təmizlənməsi və yuyulması ilə məşğul olan iş geyimlərinin yuyulması üzrə maşinist;
kimyəvi və neft məhsulları taraların yuyulması, etillə benzinsizlə işləyən detalların, hissələrin və motorların yuyulması, assenizasiya maşınlarının yuyulması, həmçinin qabların dezinfeksiya edilməsi ilə məşğul olan yuyucu;
yüksək gərginlik elektrik mühərriklərinə xidmətlə məşğul olan elektrik mühərriki motoristi;
balonların maye xlorla və sıxılmış qazla doldurulması ilə məşğul olan balon doldurucusu;
sianidli məhlulların neytrallaşdırıcısı;
yeraltı kameralarda və tunellərdə su kəmərləri və avadanlıqlara xidmətlə məşğul olan su kəməri kanalizasiyası şəbəkələrinin yoxlayıcısı;
sobaların, qazanların, çalovların və digər avadanlıqların bacalarının təmirində odadavamlılarla məşğul olan fəhlə;
civə lehiminin hazırlanması və bu lehimlə lehimləmə işləri ilə məşğul olan lehimləyici;

isti metalın tökülməsi v  yayılmasında, qurğuşunun, berilin və onların xəlitələrinin əridilməsi sahələrində, eləcə də I, II, III sinif təhlükəli olan kimyevi maddələrin açıq tətbiqi yerlərində, təhlükəli və toksik yüklərin emalı zamanı nəqliyyatın bütün növlərində bilavasitə məşğul olan yardımçı (nəqliyyat) fəhlələr;

presləyici;

plastik kütlədən məmulatların presləyicisi;

balon qəbuledicisi;

optik kvant generatorlarının tətbiqi ilə məşğul olan işçilər;

radioaktiv maddələrlə v  ionlaşdırıcı şüalanma mənbələri ilə məşğul olan işçilər;

Çaxır, spirt, likör-araq məhsullarının və pivənin saxlanması və ticarəti ilə məşğul olan işçilər;

radiotezlikli elektromaqnit sahələri generatorlarının nizamlanması, sazlanması, sınaqdan keçirilməsi və xidməti ilə bilavasitə məşğul olan işçilər;

partlayış təhlükəli maddələrin hazırlanması, saxlanması, daşınması və tətbiqi ilə əlaqədar istehsalatlarda v  işlərdə çalışan işçilər;

açıq civənin tətbiqi ilə əlaqədar olan bütün növ işlərdə çalışan fəhlələr;

pnevmatik alətlərin tətbiqi ilə bütün növ işlərdə məşğul olan fəhlələr;

sualtı v  dalğıc işlərinə xidmətlə məşğul olan fəhlələr;

     plastidl rin və onlardan məmulatların istehsalında, əsas texnoloji əməliyyatlarda məşğul olan fəhlələr (nəzarətçi, optik xarakteristikaları əldə edənlərdən başqa);

sintetik yağ  v zedicil rinin, deterqentl rin v  incə yuyucu vasitələrin istehsalında əsas texnoloji mərhələlərdə və texnoloji avadanlıqlara xidmətlə məşğul olan fəhlələr;

silahların at   üsulu ilə sınaqdan keçirilməsi ilə məşğul olan fəhlələr;

daima 67 N -li lakın tətbiqi işlərində məşğul olan fəhlələr;

ağaclara çürüməyə və yanğından mühafizə olunmasına qarşı x susı tərkibli məhlulların hopdurulması ilə məşğul olan fəhlələr;

zəhərli kimyevi maddələrin hazırlanması, daşınması və istifadə olunması işlərində məşğul olan fəhlələr;

Çirkab v  zibil quyularından  irkabların  l ilə çıxarılması, sənaye kanalizasiya  b k lərinin v  duzluqların təmizlənməsi ilə məşğul olan fəhlələr;

işdə pekl  məşğul olan fəhlələr;

etil məhsulu istifadə olunan işlərlə məşğul olan fəhlələr;

yanacaq-sürtgü v  partlayıcı materiallar, zəhərli kimyevi maddələr, turşular v  qələvilər, xlor v  xlorlu əhəngi olan ixtisaslaşdırılmış anbarlara xidmətlə məşğul olan fəhlələr;

y ks klid  işləyən fəhlələr;

bilavasitə bokslarda, insektariyalarda, vivariumlarda işləyən fəhlələr;

zavod  r aitində lokomotiv v  motorlu vaqonların hərəkət sınaqlarında məşğul olan fəhlələr;

bilavasitə isti plit lərd , qənnadı sobalarında v  elektrikbi irici  kaflarında məşğul olan fəhlələr;

qəbuledici televiziya antenalarının radiomontyoru;

işlənmiş yağların regenerat r usu;

sıxılmış qazın süzülməsi, neft məhsulları ilə məşğul olan süzücü-t k c ;

avadanlığın hərəkətdə olan hissələrinin, avtomobil nəqliyyatının, dəmiryolu stansiyalarında vaqonların detal v  hissələrinin, toxuculuq istehsalında texnoloji avadanlıqların yağlanması ilə məşğul olan yağlayıcı;

təkərlərin sökülməsi və yağlanması zəhərli kimyəvi maddələrin, çürümüş zibillərin və assenzli yüklərin daşınması, etilli benzinlə işləyən avtomobillərin təmiri ilə məşğul olan çilingər;

yeraltı qaz kəmərlərinin istismarı və təmiri üzrə çilingər;

qəza-bərpa etmə işlərinin çilingəri;

kanalizasiya şəbəkəsinin, su kəmərinin və xüsusi camaşırxanaların təmiri ilə məşğul olan çilingər-santexnik;

freon və ammoniyak kompressorlarının və soyuducu qurğuların təmiri və sınaqdan keçirilməsi ilə məşğul olan çilingər-təmirçi;

etilli benzinlə işləyən motorların sınağı stansiyalarında texnoloji avadanlıqların təmiri ilə, yeraltı kameralarda, tunellərdə və gəmilərin daxilində, metallurgiya və kimya istehsalatlarında, sexlərində və istehsal sahələrində, plastik kütlə məmulatları istehsalatlarında, xüsusi camaşırxanalarda, isti iş sahələrində, kanalizasiya qurğularında təmirlə məşğul olan çilingər-təmirçi;

lakların və zamaskaların tərtibi ilə məşğul olan lakların və boya tərtibçisi;

tərkibində benzold, metanol və onların dervitləri (mürəkkəb spirtlər, tölül), olan etil, sellüloz, eroksid qətranı, poluetan birləşmələri əsasında, həmçinin tərkibində qurğuşun olan rəngləri və həmçinin «sirman» rəngləri olan boyaların, lakların və zamaskaların tərtibi ilə məşğul olan lakların və boyaların tərtibçisi;

takelajçı;

tökmə sexlərinin tunellərində, isti iş sahələrində, dəyirman-elevator və qarışıq yem istehsalatlarında şpeklərə, lentli, dişli və digər transportyorlara xidmət ilə məşğul olan transportyorçu;

tökmə, metallurgiya və kimya istehsalatlarında, sexlərində və istehsal sahələrində taxta-şalban hazırlanmasında və kimyəvi maddələrin daşınmasında yük nəqliçisi;

metallurgiya və kimya sexlərində, işin isti sahələrində, plastik kütlə məmulatlarının istehsalında, poliqrafiya istehsalatında, pambığın, yunun ilkin emalı və təkrar xammalın yenidən emalı otaqlarında, I, II, III sinif təhlükəli kimyəvi maddələrdən açıq halda istifadə edilən sahələrdə çalışan istehsal binalarının süpürgeçisi;

ictimai tualetlərin yığışdırılması ilə məşğul olan xidməti otaq süpürgeçisi;

dənəvari aşındırıcı maddələrlə işlərdə, balıqların taralara yığılmasında, mətbəə xəlitələrinin və şrift məhsullarının qablaşdırılmasında məşğul olan yığışdırıcı-qablaşdırıcı;

vaqonçevirənin quraşdırıcısı;

qazanların, sistemlərin, çənlərin, neftdaşıyan gəmilərin və digər tutumların, piydən, neft məhsullarının və kimyəvi məhsulların qalıqlarından təmizlənməsi ilə məşğul olan təmizləyici;

boru təmizləyicisi;

sobaların və qaz bacalarının təmizləyicisi;

tozyığan və havadəyişdirici sistemin təmizlənməsi və təmiri ilə məşğul olan təmizləyici;

xəlitə düzəldicisi;

quru üsulla abraziv dairələrinin tətbiqi ilə cilalanma işlərində məşğul olan cilalayıcı;

elektrodçu;

liftlərin təmiri və texniki xidməti ilə məşğul olan elektromexanik;

bilavasitə metallurgiya və kimya istehsalatlarında, sexlərində və istehsal sahələrində məşğul olan elektrik avadanlıqlarına xidmət üzrə elektrik montyoru;

bilavasitə metallurgiya və kimya istehsalatlarında, sexlərində və istehsal sahələrində, camaşırxanalarda, yeniyetmələr üçün müəyyənləşdirilmiş normadan artıq ağırlığın qaldırılması və hərəkət etdirilməsi ilə əlaqədar bütün növ işlərdə avadanlıqların təmiri ilə məşğul olan elektrik montyoru;

Annex 2

List of jobs, occupations (positions), including underground workplaces with harmful and arduous work conditions in which female labour is prohibited

I. METAL EMALI

Əritmə işləri

vaqrançı;
əl ilə vurub çıxarmada məşğul olan tökmələrin çıxardıcısı;
qazçı;
şixtanı vaqrankalara və sobalara əl ilə dolduran şixta töküçüsü;
metal töküçüsü;
tökmələri bişirən;
əl ilə torpaqdan qəlib hazırlayıcı;
kokilçı-yığıcı;
metallar və ərintilər üzrə tökücü;
təzyiq altında tökmə üçün maşınlarda töküçü;
mərkəzdənqaçma tökmə maşınlarında məşğul olan vakum, mərkəzdənqaçma-vakum və mərkəzdənqaçma tökmə üzrə tökücü;
körpülü kranın idarə edilməsi ilə məşğul olan kran maşinisti (krançı);
epoksid qətranlardan olan modellər üzrə modelçi;
metalların qızdırılması ilə məşğul olan:
induksion qurğularda;
sobaların əl ilə doldurulması və sobaların işləməsinə nəzarət etməklə məşğul olan metal qızdırıcı;
sumbatçı;
pnevmatik alətlərlə işləyən kəsici;
metallar və xəlitələr üzrə əridici;
qaynar tökmələrin konveyrlərdə asılması və tökmə sexlərinin tunellərində avadanlıqlara xidmət və onların təmiri ilə məşğul olan fəhlələr;
maşınla qəlibləmədə qəlibçi;
əl ilə qəlibləmədə qəlibçi;
qəliblərin yığıcısı;
ox, qəlib və qəlib materiallarının quruducusu;
termist;
tunel və zirzəmilərdən yanmış torpağın yığışdırılması ilə məşğul olan, tökmə sexlərində süpürgəçi;
istehsalat binalarının süpürçəçisi;
əl və maşınla qəlibləmə işləri ilə məşğul olan, örtüklü forma qəliblərin qəlibçisi;
əl və maşınla görülən işlərdə məşğul olan əridilən modeollərin qəlibçisi;
maşınla qəlibləmə üzrə qəlibçi;
əl ilə qəlibləmə üzrə qəlibçi;
metalların, tökmələrin, məmulatların və detalların təmizləyicisi.

Qaynaq işləri

işin əl ilə yerinə yetirilməsi ilə məşğul olan qazla kəsici;
işin əl ilə yerinə yetirilməsi ilə məşğul olan qaz qaynaqçısı;
bağlı tutumlarda (sisternlərdə, qazanlarda və s.), həmçinin hündürlüyü 10 m-dən yuxarı olan rabitə qurğularında (qüllələrdə və dirəklərdə) və hündürlüklərdə görülən işlərdə işləyən qaz qaynaqçısı;
işin əl ilə yerinə yetirilməsi ilə məşğul olan elektrik-qaz qaynaqçısı;
əl ilə qaynaq üzrə elektrik qaynaqçısı;
bağlı tutumlarda (sisternlərdə, qazanlarda və s.), həmçinin hündürlüyü 10 m-dən yuxarı olan rabitə qurğularında (qüllələrdə və dirəklərdə) və hündürlükdə görülən işlərlə işləyən il ilə qaynaq üzrə elektrik qaynaqçısı;

Qazanxana,soyuq ştamplama, sıxma və məftilçəkmə işləri

işləri əl ilə görən sıxıcı;
pərçimçi;
qazançı;
pnevmatik alətlərlə işləyən yığıcı-pərçimçi;
əl ilə işləyən pnevmatik alətlə görülən işlərdə məşğul olan oymaçı;
iri seriyalı istehsalatda soyuq ştamplama ilə məşğul olan ştamplayıcı.

Dəmirçi-presləmə və termik işləri

isti işlərdə məşğul olan bandajçı;
pres və çəkiclərlə işləyən dəmirçi;
dəmirçi-ştamplayıcı;
diametri 10 mm-dən yuxarı olan məftillərdən yay hazırlanması üzrə isti işlərdə məşğul olan yayçı;
isti halda həlqələrin verdənələnməsi ilə məşğul olan verdənələyici;
isti metalın emalı ilə məşğul olan resorçu;
dövri və fasiləsiz fəaliyyətdə olan plazma və elektrik sobalarında metalın emalı ilə məşğul olan termist (avtomatlaşdırılmış proseslərdə məşğul olanlardan başqa).

Metalörtüyü və rəngləmə

qalvançı;
kesson-çənlərin daxilində kipləşdirmə ilə məşğul olan kipləşdirici;
nitrat boyalarla işləyən rəngsaz;
daimi olaraq isti üsulla qurğuşunlaşdırma ilə məşğul olan qurğuşunlaşdırıcı;
bağlı tutumlarda emalın tozlandırılması ilə məşğul olan fəhlələr;
boya və ləklərin təmizləyici-yuyucusu;
aşındırıcı.

Metalların mexaniki emalı

sumbatlayıcı;
cilalayıcı;

dartıb nazikləşdirici;
metalların preslərdə və qayçılarla kəsilməsi üzrə kəsiçi;
cila (qabıq soyucu) dəzgahlarında işlə məşğul olan kəsici;
quru cilalama ilə məşğul olan cilalayıcı;
xırdalama maşınları ilə detalların və məmulatların təmizlənməsi ilə məşğul olan metalların, tökmələrin, məmulatların və detalların təmizləyicisi.

Cilingər və çilingər-quraşdırma işləri

pnevmatik alətin tətbiqi ilə məşğul olan pərçimləyici iş prosesində titrəməni işləyən əlinə ötürən pnevmoalətlərlə iş görən dəlici-pnevmatçı;

aşağıdakı işlərdə məşğul olan:

a) isti-prokat, aşındırma, minalama, üzvü silisium laklardan istifadə etməklə izolyasiya, kabel istehsalında qurğuşunlama sexlərində və şöbələrində avadanlığın sazlanması;

b) selen və şoopirovka aparatlarında (avadanlıqlarında) isti təmirdə;

s) üzvi silisium lakların və tərkibində 40 faiz və daha artıq toluol, ksilol olan lakların hazırlanması, istifadəsi sexlərində və şöbələrində avadanlıqları sazlayıcı;

ç) qapalı yanacaq ambarlarında və istilik elektrik stansiyalarının neft təsərrüfatlarında avadanlıqların təmiri, eləcə də tunellərdə və istilik şəbəkələrinin teplofikasiya kameralarında avadanlıqların təmiri;

əlvan metalların və ərintilərin istehsalında vatercaket sobalara xidmət;

kokillərin isti vəziyyətdə sazlanması və təmiri;

ə) qurğuşunlu akkumulyatorlar istehsalında bilavasitə üyütmə, yaxma, formalaşdırma, tökmə, trubka-doldurma, qarışdırma və yığma sexlərində;

etilləşdirilmiş benzinlə işləyən və bokslarda yerləşdirilən motor sınağı stansiyalarında texnoloji avadanlığın təmiri üzrə çilingər-təmirçi.

Qurğuşunla işlər

qurğuşun məmulatların əridilməsi, tökülməsi, prokatı, dartıb nazikləşdirilməsi, ştamplanması, habelə kabellərin qurğuşunlaşdırılması və qurğuşun akkumulyatorların lehmlənməsi ilə məşğul olan fəhlələr.

II. TİKİNTİ, QURAŞDIRMA VƏ TƏMİR-TİKİNTİ İŞLƏRİ

əl ilə işləyən əyici dəzgahlarda və qayçılarda, həmçinin karkasların əldə qurulması işində məşğul olan armaturçu;

əl işi ilə məşğul olan asfaltbetonçu, asfaltbetonçu-bişirici;

monolit konstruksiyalara və qurğulara betonun əl ilə düzülməsi, betonun, torpağın və qırmadaş-çinqil əsasların əl ilə, əl vibratorları və pnevmatik alətlərlə sıxlaşdırılması ilə məşğul olan betonçu;

bitum bişirən;

hidromontyor;

əl ilə asfalt-beton döşəmələrin təmiri ilə məşğul olan yol fəhləsi;

keçidlərin qazılması ilə məşğul olan yerqazan;

əhəngsöndürən;

termik üsulla izolə edən izoliyaçı;
modullu tam silikat kərpiçlərin düzülməsi üzrə bəna; kessonçu-aparatçı, kessonçu-keçidqazan, kessonçu-çilingər, kessonçu-elektrik quraşdırıcısı;
turşuya davamlı qatları çəkən yapışqançı;
polad dam üzrə taxtapuşçu;
avtoqudron döşəyicinin maşinisti, avtoçuxurqazanın maşinisti;
qreyder-elevator maşinisti;
gücü 150 a.q. və daha artıq olan daxiliyanma mühərrikli elektrik stansiyasında işləyən səyyar elektrik stansiyasının maşinisti;
qır əridən səyyar qurğuların maşinisti, beton soran qurğuların maşinisti;
birçalovlu ekskavatorun maşinisti, rotorlu ekskavatorun (kanal və xəndək qazan) maşinisti;
səyyar asfaltbeton qarışdırıcının maşinisti;
asfaltbeton düzücünün maşinisti;
asfaltbeton örtüyü termik üsulla qızdıran maşınlarla xidmətlə məşğul olan maşinist;
avtoqreyder maşinisti;
buldozer maşinisti;
skreper maşinisti;
daxiliyanma mühərriki ilə işləyən səyyar elektrik qaynaq aqreqat maşinisti;
metallaşdırıcı;
hündürlükdə rabitə-antena işləri üzrə məşğul olan quraşdırıcı;
hündürlükdə və hündürlüyə çıxmaqla işlərdə məşğul olan polad və dəmir-beton konstruksiyaların quraşdırılması üzrə quraşdırıcı;
kanalisaziya sisteminin təmiri ilə məşğul olan sanitar-texniki sistemlərin və avadanlığın quraşdırıcısı;
sobaların və qazanların odluqlarının istə təmiri ilə məşğul olan odadavamçı;
istilik elektrik stansiyalarının (İES) və su elektrik stansiyalarının (SES) tikintisində qazan qurğularının daxilinin hörülməsi ilə məşğul olan odadavamçı;
qurğuşun lehimləyicisi;
qumvuran;
bütün dülgərlik işləri ilə məşğul olan dülgər;
əl və pnevmatik alətlərdən istifadə etməklə beton, dəmir-beton və daş (kərpiç) konstruksiyalarda deşiklərin (şırımların, oyuqların) açılması ilə məşğul olan fəhlələr;
plitələrin sındırılması işlərində, binaların və qurğuların sökülməsi ilə məşğul olan fəhlələr;
tikinti-quraşdırma pistoletlərdən istifadə etməklə konstruksiyaların və detalların bərkidilməsi ilə məşğul olan fəhlələr;
ağac kötöklərinin çıxarılması ilə məşğul olan fəhlələr; pnevmaalətlərdən istifadə etməklə əl ilə dəmir-beton dayaqların baş hissələrinin kəsilməsi, beton və dəmir-beton konstruksiyaların sındırılması, betonların yuxarı hissələrinin kəsilməsi ilə məşğul olan fəhlələr, sənaye müəssisələrində dəmir-beton borularının düzüçüsü:
sənaye müəssisələrində kərpic boruların düzüçüsü.

III. TİKİNTİ MATERIALLARININ İSTEHSALI

Divar və yapışdırıcı materialların istehsalı

əhəngi sobalardan (həlqəvi, kameralı, saxtalı və yerüstü) əl ilə boşaldan;

yandırılmış məmulatların: kərpiçin, kirəmitin və keramit blokların həlqəvi, yerüstü, şaxtalı, kameralı sobalardan əl ilə çıxarılmasında məşğul olan çıxardıcı;

drenaj boruların və kərpiçlərin əl ilə çəşidlənməsi ilə məşğul olan divar və yapışdırıcı materialların nəzarətçisi;

gildən olan xam kərpiçin yandırılması üzrə həlqəvi sobalara xidmətlə məşğul olan divar və yapışdırıcı materialların yapışdırıcısı;

xam kərpicin, kirəmitin, keramit blokların həlqəvi, yerüstü və kameralı sobalara əl ilə qoyulması ilə məşğul olan sobaya qoyucu;

yeni hazırlanmış və qurudulmuş kərpicin çıxarılması və düzülməsi ilə məşğul olan divar və yapışdırıcı materialların istehsalında çıxardıcı-düzücü.

IV. MƏDƏN İŞLƏRİ

Açıq mədən işləri, işləyən və tikilən şaxtaların və mədənlərin üz səthi, zənginləşdirilmə, aqlomerasiya, briketləşdirilmə, mədən və əsaslı-mədən işləri üzrə ümumi peşələr

şpurların qazmaçısı;

partladıcı;

yararsız layların yükləyicisi;

yanğının qarşısının alınması və söndürülməsi üzrə mədən fəhləsi;

faydalı qazıntılardan süxur və kənar əşyaların təmizlənməsi ilə məşğul olan mədən fəhləsi;

bərkidici materialların şaxtaya daşınması ilə məşğul olan yeraltı mədən fəhləsi;

qazıntıların və süxurların yüklənməsi və boşaldılması ilə məşğul olan yükləyici;

bərkidici materialları şaxtaya daşıyıcı (yerüstü işlərdə);

yol-xətt fəhləsi;

xırdalayıcı;

dəmirçi-burdoldurcu;

bərkidici;

yükvuran maşının maşinisti;

qazma qurğusunun maşinisti;

şaxtaların səhtdən dibə qədər olan hissəsinin tam qazılması üzrə qurğunun maşinisti;

ekskavator maşinisti;

karxanalarda, kəsimlərdə, yararsız laylarda əl işi ilə məşğul olan yol montyoru;

vaqonətlərin əl ilə diyirləndirib gətirilməsi və aparılması ilə məşğul olan aşırıcı;

qazmaçı;

vaqonətlərin əl üsulu ilə itələyib qurğulara verilməsi ilə məşğul olan liftçi;

bunkerlərin təmizlənməsi ilə məşğul olan təmizləyici;

açıq mədən işlərində məşğul olan və avadanlıqların təmiri üzrə növbətçi elektrik çilingəri (çilingər);

mədənçıxarmada avadanlığın, mexanizmlərin, su və hava magistrallarının təmiri və xidməti ilə məşğul olan növbətçi elektrik çilingəri (çilingər).

Zənginləşdirmə, aqlomerasiya və briketləşmənin ümumi peşələri

bunkerçi;

qəlbirçi (şadaracı);

xammal, qum, yanacaq, reaktivlər və əlvan metalların konsentrantları ilə əlaqədar işlə məşğul olan yükləyici;

gil-torpaq istehsalında isti kəsəklərin parçalanması üzrə doğrayıcı;

civə istehsalında xammalın və materialların yandırılması prosesinin aparılması ilə məşğul olan yandırıcı;

qara, əlvan və nadir filizlərin tozunda iki faiz və daha artıq silisium 4-oksidi olan flüorit və kömürün parçalanması, xırdalanması, üyüdülməsi və xəlitə düzəldilməsi işlərində işlərin əl ilə yerinə yetirilməsi ilə məşğul olan zənginləşdirmə, parçalama-çəşidləmə fabriklərinin, mədənlərin, şaxtaların və metallurgiya müəssisələrinin fəhlələri və ustaları;

qurğusunun zənginləşdirilməsi sexlərində məşğul olan fəhlələr;

niobium (Ioparit) filizlərinin zənginləşdirilməsi ilə məşğul olan fəhlələr;

süzgəcçi.

Metropolitenlərin, tunellərin və xüsusi təyinatlı yeraltı qurğuların tikintisi

mədən avadanlıqlarının quraşdırıcısı;

yerüstü işlərdə qazmaçı.

Filiz çıxarılması

filizi torpaq mədənlərinin mədən fəhləsi;

draqerçi;

baltataxan;

draqa maşinisti;

draqa motorçusu;

reaktiv qurğu maşinisti.

Filizlərin aqlomerasiyası

isti aqlomerat tökücüsü.

Ozokerit və dağ mumunun istehsalı

distillə aparatçısı;

ayırma aparatçısı;

xırdalayıcı;

briket pressinin maşinisti;

mayetökən maşının maşinisti;

V. GEOLOJİ-KƏŞFİYYAT VƏ TOPOQRAFIYA-GEODEZİYA İŞLƏRİ

partladıcısı;

geodez nişanlarının quraşdırıcısı;

səyyar şəraitdə növbətçi və avadanlığın təmir üzrə məşğul olan elektrik çilingəri (çilingər).

VI. QURĞULARIN QAZILMASI

neft və qaz quyularının istismarı və kəşfiyyat qazmalarının qazmaçısı;

buruqquraşdırıcı, buruqquraşdırıcı-qaynaqçı;

buruqquraşdırıcı - elektrik montyoru;

buruq qurucusunun maşinisti;

quyuların sementlənməsi üzrə maşinist, sementləyici

qurğunun motorçusu, sement-qum qarışdırıcı

qurğunun motorçusu;
boruların məngənə ilə sıxıcısı;
neft və qaz quyularının istismarı və kəşfiyyatı quyularının qazılması üzrə qazmaçı köməkçisi (birinci), neft və qaz quyularının istismarı və kəşfiyyatı quyularının qazılması üzrə qazmaçı köməkçisi (ikinci);
əl ilə məhlulun hazırlanması işi ilə məşğul olan qazma məhlulunun hazırlayıcısı;
bilavasitə mədəndə qazma avadanlığının təmiri ilə məşğul olan çilingər-təmirçi;
bilavasitə mədəndə məşğul olan mədənlərə xidmət üzrə çilingər;
buruq qıfıllarının quraşdırıcısı;
buruqlara xidmət üzrə elektromontyor.

VII. NEFT VƏ QAZ HASİLATI

dənizdə üzən qazma aqreqatının qazmaçısı, quyunun əsaslı təmir qazmaçısı;
qaldırıcı mexanizmin maşinisti, yuyucu aqreqatın maşinisti, parafinsizləşdirmə səyyar buxar qurğu maşinisti;
səyyar kompressor maşinisti;
layların hidravlik yarılması üzrə operator;
quyuların yeraltı təmiri üzrə operator;
qurğuların kimyəvi işlənməsi üzrə operator;
quyuların əsaslı və yeraltı təmirə hazırlanması üzrə operator;
dənizdə üzən qazma aqreqatı qazmaçısının köməkçisi, quyunun əsaslı təmir qazmaçısının köməkçisi;
daima yeraltı neftçıxarma ilə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr;
estakadaların və dəniz qazma özüllərinin quraşdırılması və təmiri üzrə çilingər;
neft-mədən avadanlığının təmiri və texnoloji avadanlığın quraşdırılması və xidməti ilə məşğul olan təmirçi-çilingər;
texnoloji avadanlığa xidmət və onun təmiri ilə məşğul olan, elektrik avadanlığına xidmət və təmir üzrə elektromontyor.

VIII. QARA METALLURGIYA

Qara metallurjiyada ümumi peşələr

isti metalın damğalayıcısı;
metalla əridilmiş işlərdə məşğul olan çalovçu;
metallurjiya istehsalatında kran maşinisti;
isti metalın nəqlədiçi-maşinisti;
boru və prokat istehsalının metodiki, kameralı sobolarında və quyularında işlə məşğul olan metal qızdırıcısı;
işdə pnevmatik alətlə məşğul olan metalın səthi emalçısı;
odla təmizləmə ilə məşğul olan metalın səthi qüsurlarının emalçısı;
əl ilə yükləmə və boşaltma ilə məşğul olan doldurma, odadavamlı materialların və termik qarışıqların hazırlayıcısı;
maye metalın əridilməsi və tökülməsi işləri ilə bilavasitə məşğul olan fəhlələr;
işin əl ilə yerinə yetirilməsi ilə məşğul olan isti metalın kəsiçisi;
isti metalı yığışdırıcı;
metallurjiya istehsalatında tullantıları yığışdırıcı;

şıxtaçı;
şlakçı;
metalın qüsurlarının aradan qaldırılması işləri ilə məşğul olan cilalayıcı;
tədarüklərini, külçələrin, şprislərin və hazır məhsulun mexanikləşdirilməmiş ambarlarında məşğul olan metal qalaqlayıcı;

Domna istehsalatı

domna sobalarının bunkerçisi;
domna sobasının yuxarisında olan;
domna sobasının su kəməri işçisi;
domnaşlakının xırdalayıcısı;
domna sobasının kürəçisi;
tərəzi - vaqon maşinisti;
şıxta ötürən maşinist;
skipçi;

Poladəritmə istehsalatı

doldurma maşınının maşinisti;
polad qəliblərin hidrotəmizləyici və yağlayıcı maşinisti;
yanacaqdoldurma maşınının maşinisti;
mikserçi;
blokların doldurucusu;
turşu əridicisi;
poladtökmə qanovların hazırlayıcısı;
ərntilərin tökülməsi üçün tərkiblərin hazırlayıcısı;
marten şobası poladəridəninin komplekçisi, elektrik şobası polpdəridmənin köməkçisi, dəmirin düzgün bərpası şobası poladəridəninin köməkçisi, konverter poladəridəninin köməkçisi, elektrik şlakın qurğusunun poladəridəninin köməkçisi;
poladtökən;
konvertor poladəridəni, marten şobasının poladəridəni, dəmirin düzgün bərpası şobasının poladəridəni, elektrikşlakı əridicisi qurğusunun poladəridəni, elektrik şobasının poladəridəni,

Prokat istehsalı

pek bişirən;
istis prokat maşının yaymaçısı;
təbəqəvuran;
isti prokat maşını yaymaçısının köməkçisi;
rels bərkidilməsi üçün presləyici-deşikəçan;
sortluq dəmir prokatı istehsalında məşğul olan çilingər-bələdçi;
stopaçı.

Boru istehsalı

kalibrləmə maşınının yaymaçısı, borunun isti prokatı maşınının yaymaçısı, boruların soba qaynaqlı maşınının yaymaçısı;
borunun soyuq prokatı yayıçısı, boruqəlibləmə maşınının yaymaçısı;
mexanikləşdirilməmiş maşında məşğul olan boru məftilçisi;
soyuq boruların vəbalonların əl ilə daşınması ilə məşğul olan yükləyici;
presdə boru kalibrçisi;

boruların çıxdaşları üzrə məşğul olan, pres və çəkiç dəmirçisi;
borunun isti prokatı maşınının yayımçısının köməkçisi, borunun soyuq prokatı maşınının yayımçısının köməkçisi;
soyuq boruların və balonların əl ilə kəsilməsi ilə məşğul olan boru və tədarük kəşiçisi.

Ferroərinti istehsalatı

ferroərinti sobalarının ocaqçısı;
vanadiyi beş oksidlinin əridilməsi ilə məşğul olan əridici;
feroərinti əridicisi;
fəhlələr, alüminotermik üsulla metalxromun və xrom tərkibli ərintilərin alınması ilə məşğul olan fəhlə;
açıq tipli qövslü sobalarda silisiumlu ərintilərin əridilməsi ilə məşğul olan fəhlələr.

Koks-kimya istehsalatı

barilyetçi;
qapıçı;
dozalaşdırıcı;
naftalinin xırdalanması və qablaşdırılması ilə məşğul olan xırdalayıcı;
lükçü;
benzolun istehsalı, onun hidrotəmizlənməsi və rektifikasiyası ilə bilavasitə məşğul olan fəhlələr, rəhbərlər və mütəxəssislər;
koks batareyalarının xidməti ilə məşğul olan çilingər-təmirçi;
koks məhsullarının tutulması sexində fenol qurğularına xidmətlə məşğul olan skruberçi-nasosçu.

Odadavamlıların istehsalatı

xəlitə hazırlayan maşınların məkiklərinin əl ilə yükləmə və boşaldılması ilə məşğul olan, xəlitə hazırlayan maşınların məkikçisi;
sobalarda əl ilə doldurma və boşaltma ilə məşğul olan kürəçi;
köpüklü mayenin tökücü-sü-hamarlayıcısı;
tunel vaqonlarında və sobalarında əl ilə görülən işlərdə sazlayıcı;
məmulatın və yarımfabrikatların çeşidləyicisi;
odadavamlı məmulatların qəlibləyicisi;
əl ilə məşğul olan şixtaçı-dozalaşdırıcı.

Metalların təkrar emalı

tullantıların və metalqırıntıların doğranması ilə məşğul olan qazkəsicisi.

IX. ƏLVAN METALLURGIYA

Əlvan metallurgiyanın ümumi peşələri

alüminium, silisium və siluminin istehsalında anodların dib hissələrinin təmiri ilə məşğul olan anod təmirçisi (yapışdırıcı);
qaynar aqqlomerantın (diyirlədicisi) boşaldılması və onun şixta (xammal) ambarlarında qəbulu ilə məşğul olan kran maşinisti (krançı);

mis və nikelin elektroliz sexində məşğul olan kran maşinisti (krançı);
mis və nikelin əridilməsi işi ilə məşğul olan kran maşinisti (krançı);
alüminium, silumin və silisium istehsalında katod oxu altında dərinləşdirmə qazması ilə məşğul olan vannaların təmirində quraşdırıcı;
odadavamçı;
əridici;
deşici;
bərək xəlitəli məmulatların bitişdiricisi;
əsas metallurgiya sexlərində metallurgiya avadanlığının təmiri və xidməti ilə məşğul olan təmirçi-çilingər;
elektrik avadanlığının təmiri və xidməti üzrə elektromontyor;
qalay istehsalı sobalarında məşğul olan şixtaçı.

Əlvan və nadir metalların istehsalı **Əlvan metallardan tozların hazırlanması**

alüminium istehsalında anodçu;
aparatçı-hidrometallurq;
titan dodaqçığı vurub çıxardan;
metal boşaldan - tökən;
filizin xırdalanması ilə məşğul olan xırdalayıcı;
əritmə sexlərində məşğul olan şixta yükləyicisi;
katodçu;
konveyterçi;
kondensatorçu;
şixta hazırlama sexlərində məşğul olan dəyirman maşinisti;
sobaların və vannaların sökülməsi və quraşdırılması ilə məşğul olan reaksiyon aparatların quraşdırıcısı;
reaksiyon aparatlarının təmiri və bərpası ilə məşğul olan reaksiyon aparatların quraşdırıcısı;
civəpüskürdən;
nadir metalların və titanını distillə edilməsi və bərpasına baxan sobaçı;
nadirtorpaqlı metalların və titan tərkiblərinin emalı üzrə sobaçı;
nikel tozunun bərpası üzrə sobaçı;
sink tozunun istehsalında sobaçı;
velssobalarında sobaçı;
sexlərdə (sahə və şöbələrdə) 4-xlorlu titanın (tetraxloridin) istehsalı ilə məşğul olan ustalar və fəhlələr;
sexlərdə lokarit konsentratının xlorlaşdırılması ilə məşğul olan usta və fəhlələr;
sexlərdə (sahə və şöbələrdə) tetroxloridin bərpası və metal titan istehsalında metalın ayrılması ilə məşğul olan ustalar və fəhlələr;
şöbələrdə (sahələrdə) titan xammalının (pasa) rektifikasiyası və xlorlaşdırılması ilə məşğul olan ustalar və fəhlələr;
flyuminq qurğusunda pasanın sublimasiya prosesi üsulu ilə (qalay istehsalında) emalı şöbəsində məşğul olan fəhlələr;
nikelin elektrolizi sexlərində məşğul olan fəhlələr və ustalar;
əritmə sexlərində və civə istehsalında qalığın təkrar emalı ilə məşğul olan fəhlələr;

zənginləşdirmə fabriklərinin reagent şöbələrində məşğul olan reagent məhlulçusu;
əritmə və saflaşdırma sexlərində şixtaların nəql edilməsi ilə məşğul olan nəqliyyatçı;
şixtanın tərkibi və hazırlanması sexlərində məşğul olan şixtaçı;
vannaların əl ilə təmizlənməsi ilə məşğul olan elektrolit vannalarının şlamlayıcısı;
əridilmiş duzların elektrolizçisi.

Əlvan metalların təzyiqlə emalı

əlvan metalların və onların ərintilərinin yayılması ilə məşğul olan isti metalın yayıcısı;
əlvan metalların şaberçisi.

Allüminium elektroliz üsulu ilə istehsalı

elektroliz üsulu ilə allüminium istehsalında məşğul olan fəhlələr və ustalar

Gil-torpaq istehsalatı

çətin keçilən yerlərdə hidravlik və pnevmatik yükləyici-boşaldıcının təmiri işlərinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olan yükləyici-boşaldıcı maşinist.

İkiqat superfosfatın istehsalı

qurutma üzrə aparatçı;
aktiv xammalın ayrılması ilə məşğul olan ayırma üzrə aparatçı;
neytrallaşdırma üzrə aparatçı;
absorbasiya üzrə aparatçı;
süzülmə üzrə aparatçı;
əhəng söndürülməsi üzrə aparatçı.

X. ELEKTRİK STANSİYALARININ AVADANLIQLARININ İSTİSMARI, ELEKTRİK STANSİYALARININ VƏ ŞƏBƏKƏLƏRİNİN AVADANLIQLARININ TƏMİRİ

qazanların üfürməsi və şlakdan təmizlənməsi ilə məşğul olan qazan avadanlığı üzrə maşinist-baxıcı; qazan və tozhazırlama sexlərinin avadanlıqlarının əl ilə təmiri üzrə çilingər;
isti qazanların təmiri ilə məşğul olan çilingər-təmirçi;
yanacaqötürücü avadanlığın təmiri üzrə çilingər;
qurğuşun oksidi tərkibli preparatla örtülmüş kabel keçidlərinin təmiri və qurğuşunlu kabel muftaları və örtüklərinin lehimlənməsi ilə məşğul olan kabel xətlərinin təmiri və quraşdırılması üzrə elektrik montyoru; yüksəkvoltlu elektrik ötürücü xətlərinin hündürlükdə təmiri ilə məşğul olan elektrik ötürücü hava xətlərinin təmiri üzrə elektrik montyoru.

XI. ABRAZİVLƏRİN İSTEHSALI

abraziv məmulatların qurğuşunla doldurulması ilə məşğul olan abraziv dairələrin tarazlaşdırıcı-doldurucusu;
abrazivlərin istehsalında müqavimət sobalarının isti sökülməsi ilə məşğul olan buldozer maşinisti;

abraziv materialların əridicisi;
silisium karbidinin əridicisi;
korund sexində məşğul olan sobanın dibinin təmizləyicisi;
silisium karbidi istehsalı sexində məşğul olan müqavimət sobalarının sökücüsü;

XII. ELEKTROTEKNİKA SAHƏSİ

Elektrotexnika sahəsinin ümumi peşələri

civə distilləyicisi;
açıq çivə ilə məşğul olan civə düzləndiriciləri qəlibçisi.

Elektrik-kömür istehsalı

pek əridilməsi ilə məşğul olan fəhlələr.

Kabel istehsalı

isti üsulla qurğuşunun preslənməsi ilə məşğul olan qurğuşun və ya allüminium kabellərinin presləyicisi;

yalnız qurğuşun örtüklərin çıxarılması ilə məşğul olan kabel məmulatlarından örtüyü çıxardan.

Qurğuşunlu akkumulyator istehsalı

qurğuşun ərintilərindən məmulatların tökücüsü;
quru kütlənin (qurğuşunlu akkumulyatorlar üçün) qarışdırıcısı;
qurğuşun ərintilərinin əridicisi;
formaya salınmış qurğuşun lövhələrin ştamplanması-bölünməsi ilə məşğul olan akkumulyator lövhələrinin kəsicisi.

Cərəyanın kimyəvi mənbələrinin hazırlanması

turşulu akkumulyatorların istehsalı ilə məşğul olan aktiv kütlənin hazırlayıcısı.

XIII. RADIOTEXNİKA VƏ ELEKTRON SAHƏSİ

Elektron texnikasının ümumi peşələri

sobalarda kristallizatorlarda maqnit ərintilərinin tökücüsü;
bilavasitə termobarokameraların daxilində olmaq şərtilə + 280° S və yuxarı, - 600° S və aşağı temperaturda elektron texnikası cihazlarının sınaqdan keçirilməsi ilə məşğul olan detalların və cihazların sınaqçısı;
şooərintilərin və vismutun əridicisi.

XIV. UÇAN APARATLARIN İSTEHSALI VƏ TƏMİRİ

etilli benzinlə işləmiş motorların və aqreqatların təmiri ilə məşğul olan aviomühərriklərin və aqreqatların təmiri üzrə çilingər.

XV. GƏMİQAYIRMA VƏ GƏMİ TƏMİRİ

vibrasiya stolunda, vibrasiya meydanında, kasset qurğularında və əl vibratorları ilə işlə məşğul olan dəmir-beton gəmilərin armaturçusu;

isti əymə ilə məşğul olan gəmi əyicisi;

gəmi qazançısı;

çənlərdə, ikinci dib sahəsində, isti yeşiklərdə və gəminin digər çətin keçilən sahələrində, rəng işləri ilə, habelə göstərilən sahələrində köhnə rəngin təmizlənməsi işi ilə məşğul olan rəngsaz, gəmi izolyasiyaçısı;

isti işlərdə məşğul olan gəmi məmulatlarının hazırlanması üzrə misqər;

gəminin bağlı bölmələrində işləyən gəmi dülgəri;

yanaşdırma;

zavod və dövlət sınaqlarında təhvilvermə komandasının işçiləri;

əl pnevmatik alətləri ilə işləyən gəmi kəsicisi;

suüstü gəmilərin bölmələrdə, bloklarda və tərsanələrdə quraşdırılmasında öz işini daima elektrobirləşdirmə, qazla kəsmə və əl pnevmatik alətilə metalın emalı ilə əvəzləşdirməklə, eləcə də gəmilərin təmiri ilə məşğul olan gəmilərin metal korpuslarının yıqıcısı;

təmir zamanı gəmilərin daxilində quraşdırma işləri ilə məşğul olan gəmi çilingəri-quraşdırıcısı;

gəmi təmirçisi-çilingər, gəmilərin daxilində işlə məşğul olan çilingər-gəmi təmirçisi;

bağlı otaqlarda və gəmilərin daxilində gəmi dizellərinin tənzimlənməsi və sınağı ilə məşğul olan qurğu və aparatların sınağı üzrə çilingər mexanik;

gəmi-takelajçı;

gəmi boruçəkənləri.

XVI. KİMYA İSTEHSALATI

Kimya istehsalatının ümumi peşələri

pekin əridilməsi və nəcibləşdirilməsi ilə məşğul olan əritmə aparatçısı;

kauçukun dəşiklənməsi-buxarlanması ilə məşğul olan buxarlandırıcı;

aparatların və tutumların daxilində, quyularda, sənaye və çirkab kanalizasiyalarının kollektorlarında işləyən fəhlələr;

işləri xüsusi qurğular və inventar taxtabəndlər və başqa qurğular olmadan hündür nərdivanlarda və pilləkənlərdə yerinə yetirən fəhlələr;

benzol, ksilol, toluol, selen və selentərkibli maddələrin tətbiqi ilə əlaqədar olaraq məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr;

istehsalat binalarının flüor, hidrogen-flüorid və flüoridlər ayrılan işçi zonalarının istehsalat işçiləri;

Qeyri-üzvi maddələrin istehsalı

Kalsium-karbidin istehsalı

növbələrdə çalışan və sobalara xidmət və karbidin əl ilə xırdalanması ilə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Flüorit turşusunun istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Sianid turşusunun istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Fosgen istehsalı

növbələrdə çalışan və texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Civə və civə birləşmələrinin istehsalı

növbələrdə çalışan və məsafədən idarəetmə istehsalatlarından başqa, texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Sarı fosforun istehsalı

növbələrdə çalışan və bilavasitə şaxtaların çatdaq sobalarına, bişirmə və aqlomerasiya sobalarına, xırda parçaların dənələşdirilməsi qurğularına xidmətlə, fosforun elektrosublimesiyası şöbələrində, fosfor tutumlarının doldurulmasında, fosforun anbar tutumlarına, fosfor şlamlarına, şlamın distilləsinə xidmətlə və yanar maye şlaklarının emalı ilə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Fosfor 3-xlorid və fosfor 5-sulfidin istehsalı

növbələrdə çalışan və texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Qırmızı fosforun istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Xlorun civə üsulu ilə istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan fəhlələr

Maye xlorun və xlor 4-oksidin istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan fəhlələr.

Xlorlu əhəngin və kalsium hidroxloridin istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Allüminium xloridin istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Xlorlu kükürdün və stibium 5-xloridin istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Mis 2-xloridin, sink xloridin və qalay xloridin istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, iütəxəssislər və fəhlələr.

Sianid duzları və birləşmələrinin istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

İşıqtərkiblərin istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Altivalentli xromun və natrium sulfidin istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Silisiyum 4-oksidin (ağ dudanın) və aerosilin istehsalı

quru əmtəəlik malların qurudulması və qablaşdırılması mərhələlərində məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Kükürlü karbonun (karbon 4-sülfidin) istehsalı

retort və kondinsasiya bölmələrində məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Flüor, hidrogen-flüorid və flüoridlərlə iş

rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr (hidrogen-florid turşusu və flüoridlər tətbiq etməklə görülən işlərdən başqa).

Arsenat və arsenit birləşmələrinin istehsalı

iş növbələrində çalışan və texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Silisiyum 4-xloridin istehsalı

iş növbələrində çalışan və texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr

Texniki yodun istehsalı

yodun sıxılmasında məşğul olan fəhlələr

Üzvi kimya məhsullarının istehsalı

Benzatron və onun xlorlu və bromlu törəmələrinin, vilontronun istehsalı

iş növbələrində çalışan və texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Anilinin, paranitroanilinin, anilin duzlarının və flyusların istehsalı

iş növbələrində çalışan və texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Benzidinin və onun analoqlarının istehsalı

göstərilən maddələrin əridilməsində və bilavasitə istehsalatda məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər, qulluqçular və fəhlələr.

Kardon 4-xloridin, qolovaksin, rematolun və sovolun istehsalı

iş növbələrində çalışan və texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Xlorpikrinin istehsalı

iş növbələrində çalışan və texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Tərkibində arsen olan katalizatorların istehsalı

iş növbələrində çalışan və texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Sıramın, tərkibində civə və arsen olan pestisidlərin istehsalı

iş növbələrində çalışan və texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Xlorprenin istehsalı

iş növbələrində çalışan və texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Xlorpren kauçuku və lateskinin istehsalı

polimerləşmə və məhsulun ayrılması ilə bağlı texnoloji mərhələlərdə məşğul olan fəhlələr.

Etil mayesinin istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Benzolun, toluolun, ksilolun istehsalı

iş növbələrində çalışan və texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Polipropilen istehsalı

titan 3-xloridin və dietilamonium xloridin istehsalı ilə bağlı texnoloji mərhələlərdə məşğul olan fəhlələr;

plastik kütlələrin dənəvərləşdirilməsi maşinisti.

Formalin istehsalı

iş növbələrində çalışan və texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Karbamid qatanlarının istehsalı

karbamid anbarında kratserin idarə edilməsi ilə məşğul olan kran maşinisti (krançı).

Metanolun istehsalı

kükürdün təmizlənməsi, təbii qazın reforminqi və metalonun sintezi ilə bağlı texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Etilenin və propilenin istehsalı

iş növbələrində çalışan və benzolun, ksilolun (piroliz sexi, məhsul və xammal bazası) istifadəsi ilə bağlı texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Benzolun xlorlu törəmələrinin istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Malein turşusu anhidridinin istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Ftal turşusu anhidridinin istehsalı

texnoloji əməliyyatlarda məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Alftanaftilaminin, difenilaminin, tiodifenilaminin istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Mis trixlorfenolyatın istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Fosgenləşdirilmiş boyaq maddələrinin istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Ftalosianinli boyaq maddələrinin pigmentlərin və lakların, mis ftalosianinin istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Sianid duzlarının, bromun tətbiqi ilə boyaq maddələrin və yarım məhsullarının istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Disiandiamidin, izosianatların istehsalı

texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Monoxlorsirkə turşusunun, sirkə turşusu anhidridinin fosgen vasitəsi ilə istehsalı
texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Stirolun, metil və etilbenzolun, akroleinin istehsalı
texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Güclü təsirə, yüksək və orta zəhərli bitki mühafizə vasitələrinin istehsalı
texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Asetaldehidin civə üsulu ilə istehsalı
texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Lak-boya istehsalı Qurğuşun qletinin və sülükəninin, qurğuşun çətirlərinin, ağ boyaqların, qurğuşun yaşılının və yaşıl boyaların istehsalı
iş növbələrində və texnoloji mərhələlərdə məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr.

Kimyəvi liflərin və sapların istehsalı
kükürlü karbonun (karbon 4-sülfidin regenerasiyasında məşğul olan regenerasiya aparatçısı).

Sintetik qətranlar (fenol-formaldehid, eroksid poliefir və doymamış) əsasında şüşəplastikdən məmulatların istehsalı
sahəsi 1.5 kv.m. və daha çox olan iri qabaritli məmulatların kontaktlı qəlibləməklə məşğul olan aparatçılar.

Dərmanların, tibbi, bioloji preparatların və materialların istehsalı
Antibiotiklərin istehsalı
çərçivəsi 500 mm-dən artıq olan press-süzgəclərin əl ilə yığılması və sökülməsi ilə məşğul olan filtrasiya aparatçısı.

Morfi və tiryək-xammalın istehsalı
çərçivəsi 500 mm-dən artıq olan press-süzgəclərin əl ilə yığılması və sökülməsi ilə məşğul olan filtrasiya aparatçısı.

Androgenlərin istehsalı
tərkibində testosteron və onun törəmələri olan qarmonların sintez ilə məşğul olan aparatçı.

XVII. REZİN EMALI

Rezin qarışıqları və onların emalı ilə bağlı peşələrin siyahısı
rezin qarışdırıcısının maşinisti;
məhsulun qazanlara doldurulması və boşaldılması, daraqlı valların vulkanizasiyası ilə məşğul olan vulkanizator;
soyuq vulkanizasiya, radiolun və faktislərin hasilatı bölmələrində məşğul olan fəhlələr;
iriqabaritli rezin məhsulların və detalların istehsalında və təmirində, armaturlaşmış detalların (iri şinlərin, rezin yanacaq çənlərin, rezervuarların, nəqliyyat lentlərinin) vulkanizasiyasında məşğul olan rezin məhsullarının təmirçisi;
yayma dəzgahlarında (laboratoriya yayma dəzgahlardan başqa) məşğul olan rezin xəlitələrinin yaymaçısı;

Şinlərin istehsalı, bərpası və təmiri

vulkanizatorçu;
ağır yük daşıyan şinlərin yığılması ilə məşğul olan şinlərin quraşdırıcısı;
hamarlayıcı.

XVIII. NEFTİN, QAZIN, ŞİSTLƏRİN VƏ KÖMÜRÜN EMALI, SİNTETİK NEFT MƏHSULLARININ, NEFT YAĞLARININ VƏ SÜRTGÜ YAĞLARININ EMALI

koks boşaldıcısı;

koks təmizləyicisi;

iş növbələrində çalışan və etilləşmiş benzinin texnoloji qurğularında məşğul olan rəhbərlər, mütəxəssislər və fəhlələr;

aromatik karbo-hidrogenlərin istehsalının növbələrində ekstraksiya sexlərində və şöbələrində məşğul olan fəhlələr;

eşmələrin kəsicisi;

tərkibində kükürd olan neft qazlarının təmizlənməsində arsenat məhlullarının hazırlanması ilə məşğul olan fəhlələr.

XIX. AĞAC TƏDARÜKÜ İŞLƏRİ

meşəqıran;

meşənin qırılması, ağacın budaqlanması və ətəklərinin kəsilməsi, odunun doğranması, kötük qətranının tədarükü və hazırlanması, eləcə də əl alətlərinin köməkliyi ilə oduncağın tədarükü ilə məşğul olan ağaçkəsən fəhlə;

ağacın və budaqların əməliyyatlararası və mövsümi ehtiyatların hazırlanması, ağacın, budaqların və dairəvi meşə materiallarının ağacdaşıyan nəqliyyat vasitələrinə yüklənməsi və onların boşaldılması ilə məşğul olan və işi əl ilə yerinə yetirən meşə materialının yükləyicisi;

dairəvi meşə materialının yüklənməsi və boşaldılması ilə məşğul olan fəhlələr;

cokerçi;

hər cür dairəvi meşə materialının əl ilə qalaqlanması ilə məşğul olan ağac qalaqlayıcısı.

XX. MEBEL İSTEHSALI

iş əllə və yaxud mexanikləşdirilmiş alət ilə yerinə yetirən mebel hissələrinin üzləyicisi; sipər elementlərin hazırlanması üzrə isti presslərdə işləyən oduncaq məmulatlarının presləyicisi;

mebelin bəzənməsi ilə məşğul olan oduncaq məmulatlarının naxışlayıcısı.

XXI. SEMENT İSTEHSALI

şlam hovuzlarının və toxmaqların təmizlənməsi ilə məşğul olan fəhlələr.

XXII. DAŞIN EMALI VƏ DAŞTÖKMƏ MƏMULATLARININ İSTEHSALI

daştökmə məmulatlarının tökücü;

daşyonan;

daşbişirən;

diabazlı çinqilin ovuntu vəziyyətinə xırdalanmasında məşğul olan dəyirman maşinisti;

daşın emalı üzrə cihazların sazlayıcısı;

daşın mişarlayıcısı;

daşın frezerçisi.

XXIII. DƏMİR-BETON, BETON MƏMULATLARI VƏ KONSTRUKSIYALARININ İSTEHSALI

dəmir-beton və beton məmulatlarının doğrayıcısı;
dəmri-beton və beton məmulatlarının qəlibçisi.

XXIV. İSTİLİK KEÇİRMƏYƏN MATERİALLARIN İSTEHSALI

bitumçu;
vaqrançı.

XXV. YUMŞAQ DAM ÖRTÜYÜNÜN VƏ HİDROİZOLYASIYA MATERİALLARIN İSTEHSALI

bişirmə çənlərinin doldurucusu.

XXVI. ŞÜŞƏ VƏ ŞÜŞƏ MƏMULATLARININ İSTEHSALI

kvars üfürən fəhlə (diametri 100 mm və divarın qalınlığı 3 mm-ə qədər olan məmulatların istehsalında məşğul olanlardan başqa);
civədən istifadə etməklə görülən işlərdə məşğul olan güzgülərin boyaqçısı;
kvarsəridən fəhlə;
qurğuşunlu sülükədən istifadə etməklə əl ilə görülən işlərdə məşğul olan şixtələrin tərtibçisi;
xalmçı.

XXVII. TOXUCULUQ VƏ YÜNGÜL SƏNAYE

Toxuma malları istehsalının ümumi peşələri

kanalizasiya qanovlarının təmizlənməsində məşğul olan sanitariya-texniki sistemlərin və avadanlıqların quraşdırıcısı;

valların mexanikləşdirilməmiş qaldırılması və çıxarılması ilə məşğul olan şlixtləmə avadanlığının operatoru.

Tullantıların əllə yüklənməsi ilə məşğul olan hazır məhsulun və tullantıların presləyicisi;

qara anilin istifadə edilən işlərdə məşğul olan fəhlələr; mexanikləşdirilməmiş üsul ilə naxışlama sahəsində üzərinə əriş sarınan valların, çillə dəzgahı vallarının, kiplərin, parça rulonlarının (kətan) daşınması ilə məşğul olan nəqliyyatçı.

Pambığın ilkin emalı

xammalın və liflərin presləyicisi.

Kəndir-cut istehsalı

cut kipinin bölünməsi ilə məşğul olan lif hazırlayıcısı.

Yün istehsalı

toxuculuq sexlərində mahud istehsalı ilə məşğul olan usta köməkçisi;
texniki mahudların yuyucusu.

Yun-keçə istehsalı

qalın keçələrin hazırlanması ilə məşğul olan keçəbasan; əl işlərində məşğul olan ayaqqabını qəlibə keçirən;
əl işlərində məşğul olan ayaqqabını qəlibdən çıxaran.

Dəri və dəri xammalının istehsalı

lətçi:

a) iri dərilərin əl ilə qəliblərə qaytanlanması ilə məşğul olan;
iri dəri xammalının lətləşdirilməsi və bölünməsi ilə məşğul olan;
iri və sərt dərilərin katoklarda yayılması ilə məşğul olan dəri yayıcısı;
iri dəri xammalının və yarımfabrikatların aşılavıcı, boyayıcı və yağ hopduran barabanlara doldurulması və boşaldılması ilə məşğul olan fəhlələr;
dəri zavodlarının islatma-külləmə sexlərində iri dəri xammalının və yarımfabrikatların əldə daşınması, yüklənməsi və boşaldılması ilə məşğul olan fəhlələr;
dəri xammalının biçicisi;
iri dəri xammalının çeşidlənməsində məşğul olan məmulatların, yarımfabrikatların və materialların çeşidləyicisi.
qəliblərdə əllə iri dərilərin və dəri xammalının təmizlənməsi ilə məşğul olan məmulatların, yarımfabrikatların və materialların təmizləyicisi;
aşılanmaq üçün hazırlanmış iri dəri xammalı növlərinin üz tərəfindən maşınlarda təmizlənməsi ilə məşğul olan aşılanmaq üçün hazırlanmış dəri təmizləyicisi.

Dəri ayaqqabı istehsalı

ayaqqabının altı üçün detalların doğranması ilə məşğul olan detal doğrayıcısı;
"Anklepf" tipli maşınlarda məşğul olan detalların və məmulatların qəlibçisi;

Xəz istehsalı

xammalın yuyulması ilə məşğul olan yuyucu maşının maşinisti; lətçi;
sentrifuqalarda məşğul olan sıxıcı;
qara anilin tətbiq edilən işlərdə məşğul olan fəhlələr;
formalinlə işlənmiş qoyun dərisi xəzinin ütülənməsi ilə məşğul olan xəz dərilərini termonaxışlayıcısı.

XXVIII. YEYİNTİ SƏNAYESİ

Qida məhsulları istehsalının ümumi peşələri

əl ilə yüklənmə zamanı dövrü fəaliyyət diffuzorlarına xidmət edən diffuziya aparatçısı;
hovuzlarda buzun tədarükü və onun qalaqlara yığılması ilə məşğul olan buz tədarükçüsü;
sümük kömür hazırlayan;
separatorların əl ilə sökülməsi ilə məşğul olan təmizləyici maşınların maşinisti;
büzmələmə-tara istehsalının tullantılarını taylara yığmaqla məşğul olan fəhlələr.

Ət məhsullarının istehsalı

avtoklavların, açıq və buxarla, su və ya od ilə isidilən digər çənlərə xidmət və onların əl ilə doldurulması ilə məşğul olan yeyinti piyləri istehsalı aparatçısı;
texniki məhsulun istehsalı aparatçısı;
əməliyyatların şprisləmə üsulu ilə aparılması ilə məşğul olan bekonçu;
mal-qara kəsən;
iribuyunuzlu mal-qaranın, donuzların və atların dərilərinin emalı, taylanması və qalaqların çeşidlərə ayrılması ilə məşğul olan dəri duzlayıcısı;
bağırsaqların təmizlənməsi və yuyulması ilə məşğul olan kolbasa üçün təbii qişa hazırlayıcısı;
dəri lətləyicisi;
dərilərin emalçısı;
baytarlıq sanitar tullantılarının emalçısı;
əti sümükdən ayıran;
texniki məhsulların, bişirilmiş yem və albuminin istehsalı ilə məşğul olan fəhlələr.

Yağ-piy istehsalı

südü mehtərələrdən boşaldılması ilə məşğul olan süd məhsullarını qəbul edən.

Balıq ovu və emalı

"Dəniz və çay nəqliyyatı" bölməsində adbaad verilmiş işlər və peşələr (vəzifələr) çıxılmaqla, qadınların əməyinin bütün işlərdə tətbiqinə verilən üzən dəniz xercəngbalıq-konserv zavodları, balıq emalı və kit emalı bazaları, iri dondurucu balıq ovu və dəniz refrijirator gəmiləri istisna olmaqla, balıq ovu, kəşfiyyat və qəbul-nəqliyyat gəmilərində bütün iş növləri;

qəfəslərdə konservlərin avtoklava əl ilə yüklənməsində məşğul olan yeyinti məhsullarını yükləyib-boşaldan;

balıq emalçısı:

qırmızı balığın başının kəsilməsi;

balığın çənlərdən, iri yeşiklərdən, gəmilərdən, hovuzdan və başqa su tutumlarından, əl ilə tökülməsi-boşaldılması;

duzlama çənlərində balıqların əl ilə qatılşdırılması ilə məşğul olan balıq emalçısı;

çəlləklərdə balıqların əl ilə preslənməsi (sıxılması) ilə məşğul olan ərzaq məhsullarının presləyici-sıxıcısı;

üzən vasitələrin qəbuledicisi;

balıq çənlərinin əl ilə haşiyələnməsi ilə məşğul olan fəhlələr;

atma torların əl ilə dartılması;

artma torlarla, qurulmuş torlarla və kisəşəkilli torlarla buzaltı balıq tutumu ilə məşğul olan balıqçı.

Çörəkbişirmə istehsalatı

istehsalat laboratoriyalarının müəyyən etdiyi qaydada uyğun olaraq, unun əl ilə tökülməsi ilə məşğul olan fəhlələr;

un üçün istifadədə olmuş yumşaq taranın əl ilə çırılması və təmizlənməsi ilə məşğul olan fəhlə;

bərk və maye yanacaqda işləyən istehsalat peçlərinə xidmətlə məşğul olan fəhlələr;
xəmir yoğuran;

əl ilə hərəkət etdirilən 330 litrdən artıq həcmli diyirçəkli xəmir tabağı olan xəmir qarışdırıcı maşınlarda;

unun, yarımfabrikatın, hazır məhsulun nəqlində tutumu 600 litr olan tabağın hərəkət etdirilməsi ilə məşğul olan fəhlə;

hazır məhsulun əl ilə yerləşdirilməsi və daşınması ilə məşğul olan çörək-bulka məhsulunu yerləşdirən.

Tütün-maxorka və fermentasiya istehsalı

tütünün əl ilə qablaşdırılması zamanı onun aromatlaşdırılması prosesi ilə məşğul olan aromatlaşdırıcı;

fermentasiya kameralarını yüklənən-boşaldan;

əl ilə yükləməklə məşğul olan tütün doğrayan maşının maşinisti;

tütün taylarının daşınması ilə məşğul olan köməkçi fəhlə;

maxorka tozunun presləyicisi;

tütün gişinin presləyicisi;

tütünün qatar partiyalarının tərtibatçısı;

tütünün, maxorkanın, farmaturanın düzülməsi, taylara qablaşdırılması ilə məşğul olan düzücü-qablaşdırıcı.

Ətriyyat-kosmetika istehsalı

civə çöküntülü kosmetik kütlənin qablaşdırılması ilə məşğul olan kosmetik vasitələrin hazırlanması aparatçısı;

civə çöküntülü işlərlə məşğul olan kosmetik kütlə yayıcısı;

civə çöküntülü işlərlə məşğul olan kosmetik kütlə bişiricisi;

civə çöküntüsünün üyüdülməsi ilə məşğul olan fəhlələr;

amidoxlor civənin üyüdülməsi ilə məşğul olan fəhlələr;

Xörək duzunun hasilatı və istehsalı

çöldə duz hasilatı üzrə aqreqlərin maşinisti;

hovuzlarda duz yükləyicisi (yükqalayan);

göldə yol fəhləsi, hovuzları hazırlayan.

Konserv istehsalı

əl ilə tərəvəz çəlləklərinin yerlərini dəyişən, tərəvəzi duzlayan;

tüstü vermə kameralarında yerləşməklə meyvə və tərəvəzlərə kükürd qazı verməklə məşğul olan fəhlə;

qida xammalının qələvi və təmizlənməsi ilə məşğul olan fəhlə.

Yağların təmizlənməsi və hidrogeneziyası

konversiya və dəmirbuxar üsulu ilə hidrogenin alınması ilə məşğul olan hidrogençi.

Qənnadı istehsalatı

karamel kütləsinin soyuducu stollara daşınması və boşaldılması ilə məşğul olan karamelçi.

Makaron istehsalı

istehsalat laboratoriyalarının müəyyən etdiyi qaydaya uyğun olaraq, unun əl ilə tökülməsi ilə məşğul olan fəhlələr.

Dəyirman-ding, müxtəlif yemlərdən hazırlanan yem qatışıqı məsüəssisələri, hibrid və müxtəlif sort qarğıdalı toxumu emalı üzrə zavodlar, elevatorlar, taxıl qəbulu məsüəssisələri (punktları) bazaları

xammalın əl ilə yüklənməsi-boşaldılması ilə məşğul olan fəhlələr;
bərk və maye yanacaqda işləyən müxtəlif tip taxıl quruducularına qulluq edən fəhlə;
aspirasiya borularının və qurğularının təmizlənməsi üzrə işləri yerinə yetirməklə, ventilyasiya və aspirasiya qurğularına xidmətlə məşğul olan fəhlələr;
tura-qablaşdırıcı yüklərin yüklənməsi və boşaldılması ilə məşğul olan fəhlələr;
taxılın gəmilərdən, barjlardan, vaqonlardan boşaldılması və binalarda, vaqonlarda, gəmi anbarlarında stasionar üzmə və müxtəlif tipli hərəkətli pnevmatik yükləyici-boşaldıcı maşınların köməkliyi ilə onun sahil qəbul qurğularınadək daşınması ilə məşğul olan fəhlələr;
qarışıq yem istehsalında hazır məhsulun pres-qəliblərdən çıxarılması ilə məşğul olan fəhlələr;
un tullantılarını ələməklə onların kisə-taralara əl ilə doldurulması ilə məşğul olan fəhlələr;
qarğıdalı toxumunun dərmanlanması zamanı zəhərli kimyəvi preparatlarla məşğul olan fəhlələr;
anbarda, elevatorlarda məsüəssisələrdə və başqa obyektlərdə taxılın fumiqasiyası, deratizasiyası və dezinfeksiyası ilə məşğul olan fəhlələr;
anbarların daxilində taxılın anbarlara əl ilə boşaldılması ilə məşğul olan fəhlələr;
tərkibində antibiotiklər, fermentlər və mikroelementlər olan briketləşdirilmiş və xırdalanmış qarışıq yem istehsalında preslərə xidmət edən fəhlələr;
müxtəlif markalı döyücü doğrayıcılara xidmətlə məşğul olan fəhlələr;
dərmanlanmış qarğıdalı toxumunun yüklənməsi, boşaldılması və taralaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr;
zəhərli kimyəvi preparatlar və dərmanlanmış qarğıdalı toxumu anbarlarında işin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olan fəhlələr;
silosların, bunkerlərin və başqa tutumların təmizlənməsi ilə bilavasitə məşğul olan fəhlələr;
pnevmatik nəqliyyat qurğularına xidmət edən fəhlələr;

Qənd istehsalı

sümük kömürün regenerasiyası, əhəngin yandırılması, quru tozlu cecənin yüklənməsi ilə məşğul olan fəhlələr.

Kraxmal-patka istehsalı

sümük kömürün xırdalanması, regenerasiyası, kükürd qazının tətbiqi ilə ayrılmasında məşğul olan fəhlələr.

Maya istehsalı

mayanın açıq qablarda yetişdirilməsi, mayayetişdirmə aparatlarının, maya yığılan və maya axıdılan çənlərin əl ilə yuyulması ilə məşğul olan fəhlələr.

Alkoqollu və alkoqolsuz məhsulların istehsalı

çəllək qətranlama qurğularında çəlləklərin açıq üsulla qətranlanması ilə məşğul olan fəhlələr;

karbon anhidridi alınması ilə məşğul olan fəhlələr.

Yağayırma istehsalatı

aparatçı-yağayırma.

XXIX. DƏMİRYOL NƏQLİYYATI VƏ METROPOLİTEN

Depoda paravoz ocaqçıları;

yük qatarlarının konduktorları;

lokomotiv maşinisti, lokomotiv maşinistinin köməkçisi, motor-vaqon elektrik qatarının maşinisti, motor-vaqon, elektrik qatarlarının maşinist köməkçisi, dizel qatarının maşinisti, dizel qatarı maşinistinin köməkçisi;

qumörtücü qurğunun maşinisti;

motovoz maşinisti, motovoz maşinistinin köməkçisi, enli dirsekli dəmiryol xətlərində işləyən drezinlərin sürücüsü;

asbest hasilatı karxanalarında məşğul olan yol montyoru;

baqajın və əl yüklərinin daşınması ilə məşğul olan yükdaşıyın;

vaqonların baxıcısı;

vaqonların baxıcı təmirçisi;

boruların deşci-üfləyicisi;

açıq dəmiryol nəqliyyatı vasitələrində yüklərin müşayiəti ilə məşğul olan yüklərin müşayiəti üzrə bələdçi;

paravozların qazanlarını yuyub təmizləyən;

asbest tullantılarının ballast karxanasında asbest tullantılarının yüklənməsində daimi işləyən fəhlələr;

dirəklərin və traveslərin antiseptiklərə hopdurulması ilə bilavasitə məşğul olan fəhlələr;

oduncaqlara yağlı antiseptiklərin hopdurulmasının texnoloji prosesində məşğul olan fəhlələr;

vaqonların hərəkət sürətini nizamlayan;

dəmiryol nəqliyyatı vasitələrinin təmiri üzrə aşağıdakı işləri yerinə yetirən çilingər;

a) paravozlarda isti yuyulma zamanı qarnituraların təmiri;

tüstü və od qutularının;
elektrik hərəkət qatarının və elektrik ötürücülü teplovozların navalçalarının və aşağı hissəsinin üfürülməsi;
ç) neft və kimyəvi məhsulları daşıyan sistemlərdə boşaltma cihazların və qoruyucu klapanların sökülməsi, təmiri və yığılması;
boşaltma cihazlarının klapanlarının yoxlanılması və doldurulması;
qatarların tərtibçisi;
qum işləri ilə məşğul olan təchizatçı;
elektrikləşmiş dəmir yollarında yüksəklikdə olan işlərdə məşğul olan rabitə şəbəkəsinin elektrik montyoru.

XXX. AVTOMOBİL NƏQLİYYATI

turşulu və qələvilli akkumulyatorların doldurulması və təmiri ilə məşğul olan akkumulyatorçu;
oturacaq yerlərinin sayı 14-dən artıq olan avtobusda işləyən avtomobil sürücüsü (şəhərdaxili, zavoddaxili, şəhərətrafı-daxili, şəhərətrafı daşımalarla və yük avtomobillərinin təmirinə və texniki xidmətinə cəlb edilməmək şərti ilə bir növbə daxilində kənd yerlərində daşımalarla məşğul olanlardan başqa);
yükgötürmə qabiliyyəti 2,5 tondan artıq olan avtomobillərdə işləyən avtomobil sürücüsü (şəhərdaxili, zavoddaxili, şəhərətrafı daxili, şəhərətrafı daşımalarla və yük avtomobillərinin təmirinə və texniki xidmətinə cəlb edilməmək şərti ilə bir növbə daxilində kənd yerlərində daşımalarla məşğul olanlardan başqa);
etilləşdirilmiş benzin ilə işləyən maşın mühərrikinin detallarının yuyulmasını əl ilə yerinə yetirən yuyucu maşının maşinisti;
etilləşdirilmiş benzinnə işləyən mühərrikin sınağı ilə məşğul olan avtomobil təmiri üzrə çilingər;
avtotəsərrüfatlarda etilləşdirilmiş benzinnə işləyən karbratorlu mühərriklərinin yanacaq cihazlarının təmiri ilə məşğul olan yanacaq cihazı üzrə çilingər.

XXXI. DƏNİZ NƏQLİYYATI

sahil bosmanı, sahil matrosu (yerli və şəhərətrafı xətlərin sənişin körpülərində işləyənlər istisna olmaqla);
tiyanlarda yandırılan yanacaq növlərindən asılı olmayaraq gəmi və yükqaldıran kranların tiyanlarına xidmətlə məşğul olan gəmi ocaqçısı və baş tiyançı maşinisti;
üzən kranlarda məşğul olan kran maşinisti (krançı), kranmeyster və onların köməkçiləri;
donanmanın bütün növ gəmilərinin maşın komanda heyəti, (mexanik, elektromexanik və başqaları) və maşın komandası (maşinistlər, motorçular, elektriklər, bütün oddan olan çilingərlə, tornaçılar və başqaları);
donanmanın bütün növ gəmilərinin, həmçinin üzən təmizləyici stansiyaların, dokların, taxıl, sement, kömür və başqa tozlandırıcı yülərin üzən boşaldıcılarının göyertə komandası (bosman, şkiper, şkiper köməkçisi və bütün adlarda matros);
limanlarda və körpülərdə yükləmə-boşaltma işləri ilə məşğul olan kompleks briqadaların fəhlələri və yükdaşıyanları;
maşın və göyertə heyətinin ilk vəzifəsi üzrə işi əvəzçiliklə yerinə yetirən bütün növ donanma heyətinin üzvləri;

XXXII. ÇAY NƏQLİYYATI

yükvuranlar, dokerlər-mexanizatorlar (10ci və 2-ci dərəcəli təhlükəyə aid olan maddələr istisna olunmaqla daima krançı, limandaxili nəqliyyat sürücüsü və fəhlələrdən işləyən doker-mexanizatorlardan daimi yüklərin emalında fasiləsiz hərəkətdə olan maşın və mexanizmlərə xidmət edən fəhlələrdən başqa);

bərk yanacaqda işləyən gəmilərdə məşğul olan gəmi ocaqçısı;

bütün adda sərnişin və yüksərnişinin gəmilərinin (yastıdibli itigedən və sualtı qanadlı gəmilər, həmçinin şəhərətrafı və şəhərdaxili xətlərdə işləyən gəmilər istisna olmaqla), qarışıq Qayda-dənizdə üzən gəmilərin, torpaqqazan və torpaqsoranların matrosları;

üzən krantlarda işləyən kran maşinisti (krançı);

bütün növ donanmanın maşın komanda heyəti (mexaniklər, elektrik montyorları və s.) və maşın komandası (maşinistlər, elektriklər və s.);

sükan qurğusu əl ilə hərəkətə gətirilən gəmilərdə məşğul olan sükançı.

XXXIII. MÜLKÜ AVIASİYANIN İSTİSMAR, TƏLİM-UÇUŞ MÜƏSSİSƏLƏRİ (TƏŞKİLATLARI VƏ UÇUŞ-SINAQ STANSİYALARI)

təyyarələrə (vertolyotlara) texniki xidmətlə məşğul olan mühəndis və texnik;

aeroportlarda baqajların və əl yüklərinin daşınması ilə məşğul olan yükdaşıyan;

uçan aparatların etilli benzinlə doldurulması və eləcə də xüsusi maşınların etilli benzinlə doldurulması ilə məşğul olan benzindoldurma stansiyasının operatoru, qaz trubinli təyyarələrdə yanacaq banklarının təmizlənməsi və daxilində təmirə məşğul olan fəhlələr;

aerodromlarda bitumun hazırlanması və uçuş-enmə zolaqlarının və dönmə yollarının təmiri və məşğul olan fəhlələr.

XXXIV. RABİTƏ

kabelçi-lehimləyici;

lift avadanlığı ilə təchiz olunmamış, hündürlüyü 10 m-dən yüksək qurğularda (qüllələrdə, dirəklərdə) radio avadanlığına və rabitə aparatlarına texniki-istismar xidməti ilə məşğul olan fəhlələr;

rabitənin kanalizasiyası qurğularının elektrik montyoru;

hava-rabitə xətlərinin təmiri üzrə işləri yüksəklikdə yerinə yetirən telefon rabitəsinin və radiolaşdırmanın xəstə qurğularının elektrik montyoru.

XXXV. POLİQRAFIYA İSTEHSALATI

Qurğusunun ərintilərinin tətbiqi ilə bağlı işlər

stereotiplərin, şriftlərin, yığma və ağardıcı materialların tökülməsi sahəsində məşğul olan poliqrafiya avadanlığının sazlayıcısı;

tökücü;

stereotiplərin tökmə əməliyyatlarında və işlənməsində məşğul olan fəhlələr;

stereotiperçi.

Dərin çapetmə sexləri

dərin çapetmə bölməsində çapetmə işləri ilə məşğul olan fəhlələr (hazır məhsulun qəbulu və qablaşdırılmasından başqa);

dərin çap qəliblərinin oymaqçısı;

XXXVI. MUSIQİ ALƏTLƏRİN İSTEHSALI

nəfəsli alətlər üçün detalların hazırlayıcısı;

pianino və royalın cilalama dairəsində çuqun çərçivələrin təmizlənməsi və qaşınması ilə məşğul olan fəhlələr.

XXXVII. KƏND TƏSƏRRÜFATI

pambıq xammalın aqreqatlara əl ilə yüklənməsi ilə məşğul olan xammal yükləyicisi;
zəhərli kimyəvi preparatlarla işlərdə tozlandırıcı və çiləyici avadanlıqlar quraşdırılmış traktorda işləyən kənd təsərrüfatı istehsalatının traktorçu-maşinisti;

tırtıllı və ağır traktorlarda çalışan kənd təsərrüfatı istehsalatının traktorçu-maşinisti;

traktorlarda, kombaynlarda və başqa özüyəriyən kənd təsərrüfatı maşınlarında işləyən kənd təsərrüfatı istehsalatının traktorçu maşinisti;

quyularda, peyin şirəsi quyularında və sisternlərdə, silos anbarlarında və senaj qüllələrində işləyən fəhlələr; drenaj borularının əl ilə düzülməsi ilə məşğul olan fəhlələr;

heyvan cəmdəklərinin müsadirə olunmuş və patoloji materialların yüklənməsi və boşaldılması ilə məşğul olan fəhlələr;

iribuyunuzlu mal-qara, at cəmdəklərindən dərilərinin soyulması və cəmdəklərin doğranması ilə məşğul olan fəhlələr;

zəhərli kimyəvi preparatların daşınması, yüklənməsi və boşaldılması ilə məşğul olan fəhlələr;

pestitlərin, işçi formalarının daşınması, yüklənməsi, boşaldılması, anbarlara yığılması, hazırlanması və tətbiqi ilə toxumların, bitkilərini, kənd təsərrüfatı sahələrinin, binaların, tutumların, nəqliyyat vasitələrinin işlənməsi, eləcə də bu iş növlərində istifadə edilən maşın, mexanizm və avadanlıqların texniki xidməti, təmiri, təmizlənməsi və yuyulması ilə məşğul olan fəhlələr;

taxılın dərmanlanması ilə məşğul olan fəhlələr;

siklonların, ocaqların və toz kameralarının təmizlənməsində məşğul olan avadanlıq təmizləyicisi;

tütünün yığılması, daşınması və ilkin emalı ilə məşğul olan fəhlələr.

XXXVIII. XALQ TƏSƏRRÜFATININ BÜTÜN SAHƏLƏRİ ÜÇÜN ÜMUMİ OLAN FƏHLƏ PEŞƏLƏRİ

akkumulyatorçu;

antenaçı-dirəkçi;

bitum bişirən;

aerokirşə sürücüsü;

dalğıcı;

zərərli iş şəraitli olan sexlərdə məşğul olan yükləyicinin sürücüsü;

qazçı;

qazdanxilasedici;

yükvuran;

desant-yanğınsöndürən, paraşutçu-yanğınsöndürən;
ultrasəs nəzarəti üzrə defektoskopçu;
açıq civənin əl ilə dozalaşdırılması ilə məşğul olan civə dozalaşdırıcısı;
əl ilə odundoğrayan;
əl işləri ilə məşğul olan yerqazan;
isti qazanların təmiri ilə məşğul olan qazançı;
qazantəmizləyən;
qurğuşunlu boyaqların əl ilə hazırlanmasında məşğul olan boyaqəzən;
tutumların içində, tərkibində qurğuşun, ətirli və xlorlaşdırılmış karbohidrogenlər olan lak və boya materiallarının tətbiqi ilə rəngləmə ilə, həmçinin həmin lak və boya materiallarının tətbiqi ilə örtülü kameralarda irihəcmli məmulatların purverizatorlarla rənglənməsi ilə məşğul olan rəngsaz;
üzvi həlledicilər rənglərin və qurğuşun tərkibli rənglərin pnevmatik səpələnməsi ilə rəngləmə işlərində məşğul olan rəngsaz;
buldozer məşinisti;
zərərli iş şəraiti olan sexlərdə məşğul olan kran məşinisti (krançı);
dənizdə işlə məşğul olan kran məşinisti (krançı);
əl ilə boşaldılmada növbə ərzində bir məşinistə (ocaqçıya bərk mineral və torf yanacağına 2500 kq artıq sərf edilməsi ilə buxar və suqızdırma qazanlara xidmətlə məşğul olan qazan məşinisti (ocaqçı);
oduncaqdan alınmış taxta-şalbanın və alınan məmulatların hopdurucusu;
üzən kranların məşin komandasının işçiləri;
açıq halda metal civə ilə işlə məşğul olan işçilər (effektli havadəyişməsi təmin olunan iş yerində qurğu və yarımavtomatlarda məşğul olanlardan başqa);
aşağıdakı işlərdə məşğul olan fəhlələr;
kükürlü neftin, onun emalında alınan və neft qazı tərkibli məhsulların, tutumların (rezervuarların, sisternaların, barjaların və s.) təmizlənməsində;
bilavasitə yanğınlardan söndürülməsi ilə bağlı işlərdə;
etil mayesi ilə benzin qarışığının düzəldilməsində;
ç) gəmi və dəmiryol sisternalərində, maye yanacağına gəmi tankerində və neftdaşıyan gəmilərdə, kofferdamlarda, for və axterpiklərdə, zəncirvari yeşiklərdə, diblərarası və bortlararası və başqa çətin əlçatan yerlərdə təmizləmə, qaşım və rəngləmə işlərində;
4 m-dən artıq hündürlüyü olan ağaclardan toxumların yığılmasında;
ciləvi düzləndiricilərin tənzimlənməsində;
ə) əlaqə şəbəkəsinin, həmçinin 10 m-dən artıq hündürlükdə işləyən elektrik ötürücüsü hava xətlərinin quraşdırılması, təmiri və xidmətində;
gəm takelaj işlərinin yerinə yetirilməsi ilə üzən vasitələrə xidmətdə pekin üyüdülməsi ilə məşğul olan üyüdücü;
kanalizasiyaya şəbəkəsinin təmizlənməsi ilə məşğul olan qəza-bərpa işlərinin çilingəri;
körpü çilingəri;
avadanlıqların quraşdırılması və sökülməsi ilə məşğul olan akelajçı;
boruların təmizlənməsi ilə məşğul olan təmizləyici;
bacaların və sobaların təmizlənməsi ilə məşğul olan təmizləyici;
əl ilə elektrik qayanaqçısı, avtomatlaşdırılmış və yarım avtomatlaşdırılmış maşınlarda elektrik qaynaqçısı, qapalı qablarda (qazanlarda, rezervuarlarda və s.) yerinə yetirilən işlə məşğul olan qaz qaynaqçısı, qaz kəsicisi.

